

Τράπεζα θεμάτων Υγιεινή (Ενημέρωση 03/03/2023)

22843-Θέμα 2ο

2.1

α) Που εστιάζονταν η προστασία της υγείας, στο παρελθόν, από τους διάφορους λαούς όπως οι αρχαίοι Έλληνες, οι Κινέζοι, οι Αιγύπτιοι; (Μονάδες 15)

β) Που εστιάζονταν η προστασία της υγείας, στο Μεσαίωνα; (Μονάδες 10)

α) Για αιώνες η προστασία της υγείας εστιάζεται στον έλεγχο των λοιμωδών νοσημάτων. Οι Αρχαίοι Έλληνες μαζί με άλλους γνωστούς λαούς όπως Κινέζοι, Ινδοί, Αιγύπτιοι, Εβραίοι, εφαρμόζαν κανόνες Υγιεινής. Πίστευαν ότι η προστασία της υγείας επιτυγχάνεται με καθαριότητα, σωστή πολεοδομία, υγιεινή κατοικία, υγιεινή διατροφή, ύδρευση και αποχέτευση και έθεσαν τις βάσεις της Δημόσιας Υγιεινής.

β) Τον Μεσαίωνα, που οι επιδημίες θέριζαν την ανθρωπότητα, η καραντίνα (απομόνωση πλοίων και ανθρώπων για σαράντα ημέρες) ήταν το μόνο μέτρο προστασίας.

22844-Θέμα 2ο

2.1

α) Γιατί ο όρος προληπτική ιατρική είναι ασυμβίβαστος; (Μονάδες 8)

β) Αιτιολογήστε γιατί οι Αγγλοσάξονες θεωρούν ταυτόσημες έννοιες την Προληπτική Ιατρική και Υγιεινή; (Μονάδες 7)

2.2 Η προστασία της υγείας που εστιάζεται σήμερα; (Μονάδες 10)

2.1

α) Ο όρος προληπτική ιατρική είναι ασυμβίβαστος, γιατί η ιατρική με την αυστηρή έννοια του όρου κάνει μόνο θεραπεία (ίαση), ενώ η υγιεινή πρόληψη.

β) Οι Αγγλοσάξονες θεωρούν ότι σκοποί της ιατρικής είναι η πρόληψη και η προαγωγή της υγείας, η θεραπεία και η ανακούφιση του αρρώστου. Ο πρώτος σκοπός είναι έργο της προληπτικής ιατρικής, ενώ τα υπόλοιπα της θεραπευτικής ιατρικής. Προληπτική ιατρική και υγιεινή είναι ταυτόσημες έννοιες.

2.2 Σήμερα η πρόοδος της επιστήμης έχει σαν αποτέλεσμα τη γνώση της αιτιολογίας πολλών νοσημάτων, την εφαρμογή εμβολιασμών στα παιδιά και σε ευπαθείς ομάδες πληθυσμού και την ενίσχυση της άμυνας του οργανισμού, με απώτερο σκοπό τη συλλογική ανοσία του πληθυσμού.

Ο προσυμπτωματικός έλεγχος εφαρμόζεται σήμερα εξ ίσου και σε ατομικό επίπεδο (check up) και σε ομαδικό επίπεδο (ανίχνευση-screening) και παίζει σημαντικό ρόλο στην προστασία της υγείας.

22845-Θέμα 2ο

2.1 Τι γνωρίζετε για τον κλάδο της Κοινωνικής Υγιεινής; (Μονάδες 8)

2.2 α) Ποια νοσήματα καλούνται Κοινωνικά Νοσήματα (Μονάδες 5), ποιοι παράγοντες συμβάλλουν στην εμφάνισή τους; (Μονάδες 4)

β) Η Ψυχική Υγιεινή με τι ασχολείται (Μονάδες 5) και ποιος είναι ο σκοπός του κλάδου αυτού; (Μονάδες 3)

2.1 Κοινωνική Υγιεινή είναι κλάδος της Υγιεινής, ο οποίος ασχολείται με τους κοινωνικούς και οικονομικούς παράγοντες που επιδρούν βλαπτικά στην υγεία του πληθυσμού, με σκοπό την εξουδετέρωσή τους και την ενίσχυση των ευεργετικών παραγόντων.

2.2

α) Υπάρχουν νοσήματα που καλούνται κοινωνικά νοσήματα (φυματίωση, ψυχικά νοσήματα, τοξικομανία, αλκοολισμός, κάπνισμα κ.λπ.), γιατί στην εμφάνισή τους και μετάδοσή τους συμβάλλουν οι δυσμενείς οικονομικοί και κοινωνικοί παράγοντες.

β) Η Ψυχική Υγιεινή είναι κλάδος της Κοινωνικής Υγιεινής που εξετάζει τους παράγοντες εκείνους, οι οποίοι επιδρούν στην ψυχική υγεία του ανθρώπου με σκοπό την πρόληψη, τη διατήρηση και προαγωγή της ψυχικής του υγείας.

22846-Θέμα 2ο

2.1 Η Υγιεινή καλύπτει όλες τις δραστηριότητες του ανθρώπου.

α) Με τι ασχολείται ο κλάδος της Ατομικής Υγιεινής; (Μονάδες 7) Τι γνωρίζετε για την ευρύτερη έννοια της Ατομικής Υγιεινής; (Μονάδες 7)

2.2 Ποιος εφαρμόζει την δημόσια υγιεινή και με ποιον τρόπο; (Μονάδες 11)

2.1

α) Ατομική Υγιεινή είναι κλάδος της Υγιεινής που ασχολείται με τους παράγοντες οι οποίοι επιδρούν στην υγεία του ατόμου και διατυπώνει αρχές, για να εφαρμοστούν από το άτομο, ώστε να υπάρξει πρόληψη, διατήρηση και προαγωγή της υγείας του.

Υπό την ευρύτερη έννοια της Ατομικής Υγιεινής εννοούμε το σύνολο των μέσων και πρακτικών που χρησιμοποιεί κάθε άτομο προαιρετικά για την πρόληψη, διατήρηση και προαγωγή της υγείας του. Τα μέσα που χρησιμοποιεί κάθε άτομο είναι το νερό, το σαπούνι, η οδοντόβουρτσα, η οδοντόπαστα, τα ενδύματα, οι σωματικές ασκήσεις, η κατοικία, η διατροφή, η ψυχαγωγία, η ανάπαυση, ο ύπνος, η εργασία κ.ά.

2.2 Δημόσια Υγιεινή είναι το σύνολο των μέτρων που εφαρμόζονται από το κράτος με σκοπό την πρόληψη, διατήρηση και προαγωγή της υγείας του πληθυσμού. Αυτό επιτυγχάνεται με την εξυγίανση του περιβάλλοντος, τον έλεγχο των λοιμωδών νοσημάτων, την αγωγή υγείας ομάδων πληθυσμού, την οργάνωση των υγειονομικών και νοσηλευτικών υπηρεσιών.

22847-Θέμα 2ο

2.1 Η Υγιεινή είναι κλάδος της Ιατρικής Επιστήμης.

α) Ποιους παράγοντες μελετά (Μονάδες 2) και ποιος είναι ο σκοπός της Υγιεινής; (Μονάδες 6)

β) Ποιες είναι οι Αρχές και οι σκοποί της Υγιεινής σύμφωνα με τον ορισμό της; (Μονάδες 4)

**2.2 Πώς ορίζεται η Υγεία κατά τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (Π.Ο.Υ.); (Μονάδες 10)
Πώς προάγεται η Υγεία σύμφωνα με την διακήρυξη του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας; (Μονάδες 3)**

2.1

α) Υγιεινή είναι ο κλάδος της Ιατρικής Επιστήμης που μελετά τους παράγοντες, οι οποίοι επιδρούν στην υγεία του ανθρώπου, με σκοπό την πρόληψη, διατήρηση και προαγωγή της.

β) οι Αρχές και οι σκοποί της Υγιεινής είναι σύμφωνα με τον ορισμό της οι εξής:

- Η πρόληψη της ασθένειας.
- Η διατήρηση και προαγωγή της υγείας.
- Η αύξηση του μέσου όρου ζωής του ανθρώπου.

2.2 Κατά τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (Π.Ο.Υ.), υγεία είναι η κατάσταση της πλήρους σωματικής, ψυχικής και κοινωνικής ευεξίας του ανθρώπου και όχι μόνο η απουσία νόσου ή αναπηρίας.

Προαγωγή της υγείας σύμφωνα με τη διακήρυξη του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας είναι η διαδικασία μέσα στην οποία τα άτομα γίνονται ικανά να βελτιώσουν την υγεία τους.

22848-Θέμα 2ο

α)Τι είδους πρόληψη αποτελεί η λήψη προληπτικών μέτρων για το κάπνισμα και για τα τροχαία ατυχήματα (κράνος /ζώνη ασφαλείας); (Μονάδες 12)

β) Γιατί ήταν αναγκαία η διαίρεση της Υγιεινής σε κλάδους;(Μονάδες 4) Ποιοι είναι οι σπουδαιότεροι κλάδοι της; (Μονάδες 9)

α) Η λήψη προληπτικών μέτρων για το κάπνισμα και για τα τροχαία ατυχήματα (κράνος /ζώνη ασφαλείας) αποτελούν Πρωτοβάθμια πρόληψη.

β)Η διαίρεσή της Υγιεινής σε κλάδους ήταν αναγκαία επειδή έχει μεγάλο εύρος δράσης. Οι σπουδαιότεροι κλάδοι της είναι η Ατομική, η Δημόσια και η Κοινωνική Υγιεινή.

22849-Θέμα 4ο

Σήμερα, παρατηρούμε πως νοσήματα όπως η ευλογιά και η πολιομυελίτιδα έχουν μειωθεί ή και εκριζωθεί, αλλά ασθένειες όπως ο σακχαρώδης διαβήτης και η παχυσαρκία έχουν κάνει την εμφάνισή τους.

α) Που αποδίδετε η μείωση ή η εκρίζωση στα νοσήματα του παρελθόντος; (Μονάδες 8)

β) Τι θα μπορούσε να βοηθήσει στην μείωση και των νέων ασθενειών; (Μονάδες 17)

α) Για τα νοσήματα του παρελθόντος που μειώθηκαν ή και εξαλείφθηκαν συνετέλεσε η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου, η πρόοδος της επιστήμης και τεχνολογίας και η παραγωγή εμβολίων και αντιβιοτικών.

β) Στη μείωση των νέων ασθενειών (εχθρών) θα μπορούσε να βοηθήσει η προαγωγή της υγείας με την αγωγή της υγείας. Να επικεντρωθεί, ο άνθρωπος, στη βελτίωση του σύγχρονου τρόπου ζωής και συγκεκριμένα να αποφύγει την καθιστική ζωή, τον καταναλωτισμό, τον αλκοολισμό, την τοξικομανία, το κάπνισμα, το άγχος, την ανασφάλεια, την μοναξιά των μεγαλουπόλεων και να μειώσει την ατμοσφαιρική ρύπανση.

22850-Θέμα 4ο

4.1 Η πρόληψη είναι καινούργια έννοια; Είναι επίκαιρη έως και σήμερα; Αιτιολογήστε τη απάντησή σας. (Μονάδες 9)

4.2

α) Σε ποια βαθμίδα πρόληψης θα κατατάσσατε τον εμβολιασμό; (Μονάδες 4)

β) Σε ποια βαθμίδα πρόληψης θα κατατάσσατε την ενημέρωση για το κάπνισμα; (Μονάδες4);

γ) Σε ποια βαθμίδα πρόληψης θα κατατάσσατε την μέτρηση της αρτηριακής πίεσης; (Μονάδες 4)

δ) Σύμφωνα με τον ορισμό της Υγιεινής, ποιες είναι οι αρχές και οι σκοποί της εκτός από την πρόληψη της ασθένειας; (Μονάδες 4).

4.1 Η πρόληψη δεν είναι καινούργια έννοια, είναι γνωστή από τον Ιπποκράτη και επίκαιρη σήμερα όσο ποτέ άλλοτε. Έχει διαπιστωθεί σε αρκετές χώρες ότι η εφαρμογή προληπτικών μέτρων συνετέλεσε στη μείωση πολλών παραγόντων, που οδηγούν στην εμφάνιση της ασθένειας. Για παράδειγμα η λήψη προληπτικών μέτρων για το κάπνισμα στην Αγγλία μείωσε τον καρκίνο του πνεύμονα. Το ίδιο ισχύει και για τα τροχαία ατυχήματα (κράνος, ζώνη

ασφαλείας). Η καλύτερη επένδυση κάθε χώρας αλλά και ολόκληρης της ανθρωπότητας είναι η διατήρηση και προαγωγή της, υγείας των ανθρώπων της.

4.2

α) Στην Πρωτοβάθμια βαθμίδα πρόληψης θα κατατάσσονταν ο εμβολιασμός.

β) Στην Πρωτοβάθμια βαθμίδα πρόληψης θα κατατάσσονταν η ενημέρωση για το κάπνισμα.

γ) Στη Δευτεροβάθμια βαθμίδα πρόληψης θα κατατάσσονταν η μέτρηση της αρτηριακής πίεσης .

δ) Σύμφωνα με τον ορισμό της Υγιεινής, αρχές και οι σκοποί της εκτός από την πρόληψη της ασθένειας είναι:

i. Η διατήρηση και προαγωγή της υγείας.

ii. Η αύξηση του μέσου όρου ζωής του ανθρώπου.

22851-Θέμα 4ο

α) Που θα αναζητηθούν οι αιτιολογικοί παράγοντες που επιδρούν στην υγεία μας; (Μονάδες10);

β) Σε ποιες ομάδες του ανθρώπινου πληθυσμού απευθύνεται η Υγιεινή; (Μονάδες 15);

α) Οι αιτιολογικοί παράγοντες που επιδρούν στην υγεία του ανθρώπου, πρέπει να αναζητηθούν στα στοιχεία του περιβάλλοντος, στην ανθρώπινη κοινωνία, στον τρόπο ζωής, αλλά και στο γονότυπο του κάθε ανθρώπου.

β) Η Υγιεινή απευθύνεται στις παρακάτω ομάδες του ανθρώπινου πληθυσμού που έχουν δημιουργηθεί σύμφωνα με τον ορισμό της υγείας.

i. Πραγματικά υγιείς

ii. Ασθενείς

iii. Εν δυνάμει ασθενείς

22852-Θέμα 4ο

α) Περιγράψτε πως χαρακτηρίζεται η Υγεία. (Μονάδες 12);

β) Ποια ήταν η θέση και η αξία της Υγείας στην Αρχαιότητα; (Μονάδες 13);

α) Η Υγεία αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα του ανθρώπου σύμφωνα με το Σύνταγμα της χώρας μας. Η κατάκτηση του υψηλότερου δυνατού επιπέδου υγείας αποτελεί κοινωνικό στόχο και για να πραγματοποιηθεί πρέπει να συμβάλλουν πολλοί φορείς.

Η Υγεία κατέχει την πρώτη θέση στις αξίες του ανθρώπου. Υπάρχουν πολλές φράσεις που χρησιμοποιούνται καθημερινά όπως «Για χαρά», «Στην Υγεία σου», «Υγεία και όλα θά'ρθουν» κ.ά.

β) Οι Αρχαίοι Έλληνες θεοποίησαν την Υγεία. Θεά της υγείας γι' αυτούς ήταν μια από τις κόρες του Ασκληπιού. Ο Ασκληπιός, θεός της Ιατρικής και γιος του Απόλλωνα, είχε τέσσερις κόρες και δύο γιους. Οι κόρες του ήταν η Υγεία, που προστάτευε το πολυτιμότερο αγαθό του ανθρώπου, την υγεία, η Ιασώ, η Ακεσώ και η Πανάκεια. Οι γιοι του ήταν ο Μαχάοντας και ο Ποδαλείριος, οι οποίοι αναφέρονται ως πολεμιστές και γιατροί στον Τρωικό πόλεμο.

Ο Ιπποκράτης (5ος αιώνας π.χ.) ήταν ο πρώτος που μίλησε επιστημονικά για τα αίτια των λοιμωδών νοσημάτων, τα οποία για πολλούς αιώνες αποτελούσαν αντικείμενο της Υγιεινής. Έγραψε τα πρώτα επιστημονικά συγγράμματα όπως «περί Αέρων, Υδάτων, Τόπων», όπου αναπτύσσονται οι συνθήκες Υγιεινής του περιβάλλοντος και «Περί διαίτης, Υγιεινής επιδημιών», όπου αναπτύσσονται τα αίτια γένεσης των επιδημιών. Γι' αυτό και καθιερώθηκε ως πατέρας της ιατρικής και της υγιεινής.

22853-Θέμα 4ο

α) Ποιος πρώτος κατέυθυνε τις έρευνες του στη σχέση καπνίσματος και καρκίνου του πνεύμονα; (Μονάδες 2)

β) Ποια η διαφορά ανάμεσα στην Ψυχική Υγιεινή και Ψυχική Υγεία; (Μονάδες 6)

γ) Ποια είναι η κυριότερη μορφή πρόληψης των ψυχικών διαταραχών και ποιες φάσεις της ζωής του ανθρώπου καλύπτει; (Μονάδες 3) με τι ασχολείται; (Μονάδες 3)

δ) Ποια χρονική περίοδο διαμορφώνεται η Κοινωνική Υγιεινή , τι παρατηρείτε κατά τη διάρκεια της και για ποιο λόγο; (Μονάδες 11)

α) Πρώτος ο R. Doll κατέυθυνε τις έρευνές του στη σχέση καπνίσματος και καρκίνου του πνεύμονα.

β) Ψυχική Υγιεινή είναι κλάδος της Κοινωνικής Υγιεινής που εξετάζει τους παράγοντες εκείνους, οι οποίοι επιδρούν στην ψυχική υγεία του ανθρώπου με σκοπό την πρόληψη, τη διατήρηση και προαγωγή της ψυχικής του υγείας.

Ψυχική Υγεία είναι σύμφωνα με τον Π.Ο.Υ. η κατάσταση της συναισθηματικής ευεξίας, όπου το άτομο μπορεί να ζει και να εργάζεται με άνεση μέσα στην κοινότητα και να ικανοποιείται από τα προσωπικά του επιτεύγματα.

γ) Η Πρωτοβάθμια Πρόληψη είναι η κυριότερη μορφή πρόληψης των ψυχικών διαταραχών και καλύπτει όλες τις φάσεις της ζωής του ανθρώπου: την προγεννητική, τη νεογνική, την παιδική, την εφηβική, την ενηλικίωση και την τρίτη ηλικία.

Ασχολείται με:

i. Άτομα και οικογένειες υψηλού κινδύνου όπως έγκυες με προηγούμενη νόσηση και ανήλικες έγκυες.

ii. Οικογένειες με πολλά προβλήματα, όπως γονείς ή άλλο μέλος που είναι ψυχικά άρρωστο, ανεργία, θάνατο, διαζύγιο, εφήβους που έχουν εγκαταλείψει το σπίτι ή το σχολείο λόγω κάποιου παραπτώματος.

iii. Όλα τα άτομα της τρίτης ηλικίας που ζουν μόνα.

δ) Η Κοινωνική Υγιεινή βασικά διαμορφώνεται μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, όπου παρατηρείται έξαρση πολλών λοιμωδών και μη λοιμωδών νοσημάτων, λόγω των δυσμενών κοινωνικών και οικονομικών παραγόντων.

22868-Θέμα 2ο

2.1

α) Στο νερό και στα τρόφιμα , τι είδους ακτινοβολία μπορεί να υπάρχει; (Μονάδες 5)

β) Δώστε τον ορισμό της αλλοίωσης των τροφίμων. (Μονάδες 5)

2.2

α) Ποια εποχή του χρόνου νοσήματα που μεταδίδονται με τον αέρα (Αερογενή νοσήματα) έχουν μεγαλύτερη νοσηρότητα και για ποιο λόγο; (Μονάδες 5)

β) Ο εμβολιασμός κατά της γρίπης είναι ένα από τα σπουδαιότερα προληπτικά μέτρα.

i. Πότε γίνεται ο εμβολιασμός κατά της γρίπης και πόσο διαρκεί; (Μονάδες 5)

ii. Σε ποια άτομα συνιστάται;. (Μονάδες 5)

2.1

α) Υπάρχουν ραδιενεργά ισότοπα στο νερό και στα τρόφιμα τα οποία αποτελούν φυσική πηγή ακτινοβολίας(εκπέμπουν ραδιενέργεια).

β) Αλλοίωση τροφίμων θεωρείται η μεταβολή της σύστασης των τροφίμων, με αποτέλεσμα να γίνονται ανθυγιεινά και να επηρεάζεται η θρεπτική αξία και η όψη τους.

2.2

α) Η νοσηρότητα απ' τα αερογενή νοσήματα είναι αρκετά μεγάλη, ιδιαίτερα κατά το χειμώνα και αυτό οφείλεται:

- i. Στο συνωστισμό σε κλειστούς χώρους και στην έλλειψη αερισμού.
- ii. Στη μείωση της άμυνας του οργανισμού, λόγω του ψύχους.

β)

- i. Ο εμβολιασμός γίνεται το φθινόπωρο και διαρκεί ένα χρόνο.
- ii. Συνιστάται σε άτομα της τρίτης ηλικίας (άνω των 65 ετών), σε ασθενείς που πάσχουν από νοσήματα του αναπνευστικού κ.λπ., σε γιατρούς και νοσηλευτές, που έρχονται σε συχνή επαφή με αρρώστους.

22869-Θέμα 2ο

2.1 Η μετάδοση ενός λοιμώδους νοσήματος με σταγονίδια όπως φτέρνισμα, βήχας και με δάγκωμα όπως η λύσσα, τι είδους τρόπος μετάδοσης είναι; Αιτιολογήστε την απάντησή σας. (Μονάδες 8)

2.2

α) Δώστε τέσσερα παραδείγματα λοιμωδών νοσημάτων σεξουαλικά μεταδιδόμενα. (Μονάδες 8)

β) Ποιοι παράγοντες επηρεάζουν τη συχνότητα των σεξουαλικά μεταδιδόμενων νοσημάτων; (Μονάδες 9)

2.1 Και στις δύο περιπτώσεις η μετάδοση είναι άμεση επειδή η μεταφορά ενός μικροοργανισμού γίνεται χωρίς να παρεμβάλλεται τίποτα.

2.2

α) Νοσήματα σεξουαλικά μεταδιδόμενα είναι : η σύφιλη, η βλεννόρροια, η ηπατίτιδα Β, C, το AIDS, ο έρπης των γεννητικών οργάνων, τα χλαμύδια κ.λπ.

β) Οι παράγοντες που επηρεάζουν τη συχνότητα των Σεξουαλικά μεταδιδόμενων νοσημάτων είναι:

- i. Άτομα με ασυμπτωματική νόσο (βλεννόρροια).
- ii. Συχνή αλλαγή ερωτικών συντρόφων.
- iii. Πρώιμη έναρξη της ερωτικής ζωής.
- iv. Αντικατάσταση του ελαστικού προφυλακτικού από τα αντισυλληπτικά χάπια.
- v. Μετακίνηση πληθυσμών.
- vi. Αποτυχία θεραπευτικής αγωγής.
- vii. Άτομα που εκδίδονται και δεν ελέγχονται από το κράτος.
- viii. Η νόσηση του ενός ερωτικού συντρόφου και η μετάδοση στον άλλον.
- ix. Άγνοια.

22870-Θέμα 2ο

2.1 Που έχει απομονωθεί ο ιός του AIDS στον ανθρώπινο οργανισμό; (Μονάδες 10) Που ζει ο ιός του AIDS; (Μονάδες 2)

2.2 Αναφέρετε πώς δεν μεταδίδεται ο ιός του AIDS. (Μονάδες 13)

2.1 Ο ιός του AIDS έχει απομονωθεί στα λεμφοκύτταρα του αίματος, στο σπέρμα, στις κολπικές εκκρίσεις, στο σάλιο, στα δάκρυα, στον ιδρώτα, στο γάλα, στο εγκεφαλονωτιαίο υγρό και σε άλλα βιολογικά υγρά. Στο περιβάλλον δεν ζει. Ζει μόνο στον οργανισμό του ανθρώπου.

2.2 Σήμερα είναι απόλυτα τεκμηριωμένο ότι ο ιός δεν μεταδίδεται:

- i. με το κοινωνικό φιλί,
- ii. με τη χειραψία,
- iii. με το αγκάλιασμα,
- iv. με τη χρησιμοποίηση βιβλίων,
- v. με τα σκεύη φαγητού,
- vi. από την τουαλέτα,
- vii. με τα κατοικίδια ζώα,
- viii. με τα κουνούπια,
- ix. όταν δίνεις αίμα,
- x. σε κοινόχρηστους χώρους,
- xi. στη θάλασσα,
- xii. στα κολυμβητήρια,
- xiii. στο σχολείο.

22871-Θέμα 2ο

2.1 Τα σημαντικότερα νοσήματα, που απαντούν κατά την ανάπτυξη, είναι: η σκολίωση, η κύφωση, οι οστεοχονδρίτιδες. Ποια τα προληπτικά μέτρα στην ορθοπεδική; (Μονάδες 15)

2.2 Αναφέρετε έναν τρόπο μετάδοσης του ιού του AIDS. (Μονάδες 10)

2.1 Τα προληπτικά μέτρα στην ορθοπεδική:

- i. Ο προληπτικός έλεγχος για σκολίωση και κύφωση: Γίνεται από εξειδικευμένο προσωπικό κατά τη σχολική περίοδο και συμβάλλει στη μείωση εμφάνισης της νόσου. Η εξέταση γίνεται με απλή επισκόπηση σε όρθια στάση και επίκυψη.
- ii. Σωστή φροντίδα του μυοσκελετικού συστήματος: Η σωματική άσκηση και η υψηλή πρόσληψη ασβεστίου από τις τροφές (γαλακτοκομικά προϊόντα) κυρίως κατά την παιδική και νεανική ηλικία συμβάλλουν στην αύξηση της οστικής πυκνότητας και έτσι, προλαμβάνεται η οστεοπόρωση.
- iii. Η σωστή στάση του σώματος σε όλες τις συνήθεις ασχολίες: Αποτελεί βασική αρχή πρόληψης παθήσεων της σπονδυλικής στήλης. Η κυφωτική στάση είναι η πιο συνηθισμένη μορφή παραμόρφωσης.

2.2 Ο ιός του AIDS μπορεί να μεταδοθεί:

- i. Με το αίμα ή τα παράγωγά του. Στη χώρα μας ελέγχεται το αίμα για αντι- σώματα και πρακτικά είναι ελάχιστη η πιθανότητα μετάδοσης. Η μόνη περίπτωση να διαφύγει ο ιός είναι, όταν έχει μολυνθεί ο αιμοδότης πρόσφατα και δεν έχει αναπτύξει ακόμα αντισώματα. Μπορεί επίσης να μεταδοθεί με σύριγγες ή βελόνες, που έχουν χρησιμοποιηθεί από μολυσμένο άτομο (κοινή χρήση συριγγών σε χρήστες τοξικών ουσιών).
- ii. Με τη σεξουαλική επαφή. Ο ιός μεταδίδεται με τη σεξουαλική επαφή που αποτελεί την πρώτη πηγή εξάπλωσης του ιού.
- iii. Από τη μητέρα φορέα στο παιδί της κατά την ενδομήτρια ζωή, κατά τον τοκετό και με το θηλασμό.

22872-Θέμα 2ο

2.1 Τι μας προσφέρει η καθαριότητα του σώματος; (Μονάδες 15)

2.2 Τα μάτια προστατεύονται πολύ καλά από την ανατομική τους κατασκευή και φυσιολογία τους. Ποιοι παράγοντες ασκούν βλαπτική επίδραση στα μάτια; (Μονάδες 10)

2.1 Η καθαριότητα του σώματος προσφέρει τα εξής:

- i. Προστασία της υγείας με την καλή λειτουργία του δέρματος και την προφύλαξη από δερματικές μολύνσεις.
- ii. Τόνωση του οργανισμού.
- iii. Καλίσθητική εμφάνιση του ανθρωπίνου σώματος, η οποία αποτελεί παράγοντα εκτίμησης του ανθρώπου και επιτυχίας του στην κοινωνική ζωή.

2.2 Πολλοί παράγοντες ασκούν βλαπτική επίδραση στα μάτια όπως:

- i. Κακός φωτισμός.
- ii. Η ρύπανση του περιβάλλοντος.
- iii. Ισχυροί άνεμοι.
- iv. Αϋπνία - οίονοπνευματώδη ποτά.
- v. Τηλεόραση - κομπιούτερ.

22873-Θέμα 2ο

2.1 Περιγράψτε την υγειονομική ταφή των απορριμμάτων. (Μονάδες 10)

2.2 Στερεά απορρίμματα είναι τα παραπροϊόντα των ανθρωπίνων δραστηριοτήτων. Πώς ταξινομούνται τα στερεά απορρίμματα ανάλογα με την προέλευση ή τη σύσταση τους; (Μονάδες 15)

2.1 Η υγειονομική ταφή περιλαμβάνει την ταφή των απορριμμάτων σε επιλεγμένους χώρους. Τα απορρίμματα αδειάζονται στους χώρους ταφής, συμπίεζονται, ώστε να μειωθεί ο όγκος τους και καλύπτονται με χώμα. Όταν η χωματερή δεν μπορεί να δεχτεί άλλα απορρίμματα, σκεπάζεται με χώμα ύψους ενός μέτρου και δενδροφυτεύεται.

2.2 Ανάλογα με την προέλευση ή τη σύστασή τους τα στερεά απορρίμματα ταξινομούνται σε:

- i. Αστικά στερεά απορρίμματα: Είναι τα απορρίμματα από τις κατοικίες, τους δρόμους, τα καταστήματα, τα γραφεία, τα νοσοκομεία.
- ii. Βιομηχανικά στερεά απορρίμματα.
- iii. Παραπροϊόντα αγροτικών δραστηριοτήτων.
- iv. Μπάζα από κατεδάφιση κτιρίων.
- v. Εγκαταλελειμμένα αυτοκίνητα.

22874-Θέμα 2ο

2.1

α) Με ποιον τρόπο μπορούν να προκύψουν λιπάσματα από τα λύματα; (Μονάδες 5)

β) Τα λύματα με ποια διαδικασία μπορούν να γίνουν ακίνδυνα για την υγεία του ανθρώπου; (Μονάδες 6)

2.2 Τα υγρά απορρίμματα λέγονται λύματα και περιλαμβάνουν και το νερό της βροχής και του χιονιού. Να αναφέρετε τι άλλο περιλαμβάνουν τα υγρά απορρίμματα τα οποία ονομάζονται και λύματα. (Μονάδες 14)

2.1

α) Οι ουσίες που προέρχονται από τα λύματα μετά την επεξεργασία τους, μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως λίπασμα.

β) Τα λύματα γίνονται ακίνδυνα για την υγεία του ανθρώπου με ειδική επεξεργασία, που περιλαμβάνει καθίζηση, αερισμό, οξείδωση, διήθηση, χλωρίωση.

2.2 Τα υγρά απορρίμματα ή λύματα περιλαμβάνουν:

- i. Τα αστικά λύματα τα οποία είναι τα υγρά απόβλητα από τις κατοικίες, ιδρύματα κ.λπ.

ii. Τα βιομηχανικά ή γεωργικά απόβλητα τα οποία είναι τα υγρά απόβλητα από κάθε είδους εργοστάσια, βιομηχανίες, γεωργικές και άλλες εγκαταστάσεις, και πολλές φορές είναι τοξικά.

22875-Θέμα 2ο

2.1

α) Δώστε τον ορισμό των επαγγελματικών νοσημάτων. (Μονάδες 5)

β) Ποια είναι τα κυριότερα αίτια δερματίτιδας που οφείλονται σε ερεθισμό; (Μονάδες 5)

γ) Με ποιον τρόπο εισέρχονται στον οργανισμό ουσίες που μπορούν να προκαλέσουν επαγγελματικές δηλητηριάσεις; (Μονάδες 10) Δώστε δύο παραδείγματα ουσιών που μπορεί να προκαλέσουν επαγγελματική δηλητηρίαση. (Μονάδες 5)

2.1

α) Με τον όρο επαγγελματικά νοσήματα εννοούμε τα νοσήματα εκείνα που εμφανίζονται με πολύ μεγαλύτερη συχνότητα σε εργαζόμενους, εκτεθειμένους στο συγκεκριμένο παράγοντα που προκαλεί τη νόσο, σε σύγκριση με τη συχνότητα που εμφανίζεται η νόσος στο γενικό πληθυσμό.

β) Τα κυριότερα αίτια δερματίτιδας, που οφείλονται σε ερεθισμό, είναι συνήθως τα απορρυπαντικά και οι διαλύτες ενώ για τις αλλεργικές δερματίτιδες είναι κυρίως η επαφή με φυτά και παράγωγα ξύλου.

γ) Ουσίες που μπορούν να προκαλέσουν επαγγελματικές δηλητηριάσεις εισέρχονται στον οργανισμό με την αναπνοή, τις τροφές, με το νερό ή μέσω των βλεννογόνων και του δέρματος. Επαγγελματικές δηλητηριάσεις μπορούν να συμβούν από ουσίες όπως μόλυβδος, υδράργυρος, αρσενικό και άλλες οργανικές και ανόργανες ουσίες ή αέρια όπως μονοξείδιο του άνθρακα, μεθάνιο, αιθέρας.

22876-Θέμα 2ο

Η ανάπτυξη ενός σωματικά και πνευματικά υγιούς παιδιού αποτελεί και σήμερα πρώτο στόχο κάθε κοινωνίας. Σ' αυτό συμβάλλει σημαντικά και η άσκηση του σώματος. Να αναφέρετε πέντε πλεονεκτήματα της σωματικής άσκησης. (Μονάδες 25)

2. Η σωματική άσκηση συμβάλλει:

i) Στην ανάπτυξη του μυοσκελετικού συστήματος και γενικότερα στην καλή λειτουργία και το σώμα αποκτά:

- Δύναμη. Οι μύες αδυνατίζουν, όταν δε χρησιμοποιούνται.
- Ευλυγισία και χάρη. Η άσκηση βοηθά να γίνεται η κίνηση με ευκολία.
- Αντοχή. Η αντοχή αυξάνεται, όταν κάποιος ασκείται.
- Βοηθά στην εναπόθεση ασβεστίου στα παιδιά.

ii) Στην αποτελεσματική λειτουργία της καρδιάς και των αγγείων.

iii) Στη μείωση της αρτηριακής πίεσης του αίματος, της χοληστερίνης και της γλυκόζης (σακχάρου) του αίματος.

iv) Στην καλή λειτουργία του αναπνευστικού συστήματος.

v) Στην απεξάρτηση από το κάπνισμα και τα ναρκωτικά.

vi) Στην απαλλαγή από την υπερένταση, το θυμό και την ανησυχία. Το άτομο αισθάνεται ευχάριστα, χαλαρά.

vii) Στην αρμονία σώματος και πνεύματος.

22877-Θέμα 2ο

Περιβάλλον ονομάζεται οτιδήποτε περιβάλλει τον άνθρωπο και επιδρά στην ανάπτυξη και στην υγεία του είτε άμεσα είτε έμμεσα. Να αναφέρετε τις κατηγορίες στις οποίες διακρίνεται το περιβάλλον (Μονάδες 2) και τι περιλαμβάνει το καθένα από αυτά. (Μονάδες 23)

2.1

Το περιβάλλον διακρίνεται σε δύο κατηγορίες:

α) Στο φυσικό περιβάλλον

β) Στο κοινωνικό περιβάλλον

Το φυσικό περιβάλλον περιλαμβάνει:

- τον ατμοσφαιρικό αέρα,
- τη θερμοκρασία,
- την υγρασία,
- την ηλιακή ακτινοβολία,
- τη ρύπανση της ατμόσφαιρας,
- το νερό και τις πλημμύρες,
- το έδαφος και τους σεισμούς.

Το κοινωνικό περιβάλλον το οποίο περιλαμβάνει:

- την κατοικία,
- την εργασία,
- τη μόρφωση,
- την ψυχαγωγία,
- τους κοινωνικούς οργανισμούς,
- τη θρησκεία,
- τα ήθη και έθιμα,
- την εκπαίδευση,
- τη διατροφή και όλα τα στοιχεία, που συνθέτουν τα χαρακτηριστικά του ατόμου.

22878-Θέμα 4ο

4.1 Σε μία βιομηχανία χρησιμοποιείται σαν πρώτη ύλη μόλυβδος και υδράργυρος. Ποια πιθανή επαγγελματική νόσο μπορεί να παρουσιάσουν οι εργαζόμενοι και πώς θα μπορούσε να υπάρξει πρόληψη; (Μονάδες 25)

4.1 Οι εργαζόμενοι θα μπορούσαν να παρουσιάσουν επαγγελματικές δηλητηριάσεις. Η πρόληψη βασίζεται στις περιοδικές εξετάσεις του αίματος των εργαζομένων, καθώς και του νευρικού και ουροποιητικού τους συστήματος.

22879-Θέμα 4ο

Θέλω να κατασκευάσω κατοικία η οποία θα ικανοποιεί την προαγωγή της σωματικής και ψυχικής υγείας. Περιγράψτε αναλυτικά όρο που πρέπει να εκπληρεί σχετικό με τον φωτισμό. (Μονάδες 25)

Η κατοικία πρέπει να έχει επαρκή φυσικό και τεχνητό φωτισμό. Ο επαρκής φυσικός φωτισμός εξασφαλίζεται με τον προσανατολισμό της κατοικίας και με τα παράθυρα. Ο τεχνητός φωτισμός πρέπει να μοιάζει με το φυσικό. Από πλευράς υγιεινής ιδεώδης είναι ο πλάγιος φωτισμός και ιδιαίτερα από πάνω αριστερά.

22880-Θέμα 4ο

Η αποχέτευση σε μικρές πόλεις και χωριά πώς γίνεται; Δώστε ένα παράδειγμα. (Μονάδες 25)

Στις μικρές πόλεις και στα χωριά η αποχέτευση γίνεται σε βόθρους.

Υπάρχουν τρία είδη βόθρων: ο απορροφητικός, ο στεγανός, ο σηπτικός.

i. Απορροφητικός: Αποτελείται από λάκκο βάθους 3-4 μέτρων με τοιχώματα από πέτρες. Είναι ο πιο ανθυγιεινός, γιατί συλλέγονται τα οικιακά λύματα κατ' ευθείαν στη γη, διαποτίζουν το έδαφος, μολύνουν τα υπόγεια νερά, γεγονός που έχει ως αποτέλεσμα την εμφάνιση λοιμωδών νοσημάτων. Πρέπει να απέχει 50 μέτρα από την πηγή ύδρευσης.

ii. Στεγανός: Είναι καλυμμένος εσωτερικά με τσιμέντο. Είναι υγιεινός, γιατί δεν γίνεται απορρόφηση των λυμάτων από τη γη. Πρέπει να εκκενώνεται συχνά με ειδικό αυτοκίνητο.

iii. Σηπτικός: Είναι συνδυασμός των δύο προηγούμενων. Αποτελείται από στεγανά τμήματα. Στο πρώτο γίνεται καθίζηση των ακαθαρσιών και στα άλλα δύο υγροποίηση και ζυμώσεις. Από το τρίτο τμήμα διοχετεύονται τα λύματα στο έδαφος, απορροφώνται και δε δημιουργούν υγειονομικό πρόβλημα. Γι' αυτό θεωρείται υγιεινότερος των άλλων.

22881-Θέμα 4ο

Σε μία κωμόπολη χρειάζεται να κατασκευαστεί δίκτυο υπονόμων. Ποιο τύπο δικτύου θεωρείτε τον περισσότερο κατάλληλο από υγιεινής πλευράς; να αιτιολογήσετε την επιλογή σας. (Μονάδες 25)

Τα καλύτερα από υγιεινής πλευράς είναι τα χωριστικά δίκτυα υπονόμων. Σε αυτόν τον τύπο υπάρχουν δύο δίκτυα υπονόμων, ένα για τα νερά της βροχής και ένα για τα υγρά απορρίμματα. Αυτά είναι πολυέξοδα. Τα νερά της βροχής χρησιμοποιούνται χωρίς επεξεργασία. Τα λύματα γίνονται ακίνδυνα για την υγεία του ανθρώπου με ειδική επεξεργασία, που περιλαμβάνει καθίζηση, αερισμό, οξείδωση, διήθηση, χλωρίωση. Οι ουσίες που προέρχονται από τα λύματα μετά την επεξεργασία τους, μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως λίπασμα.

22882-Θέμα 4ο

4.1 Ο άνθρωπος ζει σε περιοχές όπου δεν υπάρχουν μεγάλες διακυμάνσεις της θερμοκρασίας.

α) Πως διατηρεί ο άνθρωπος τη θερμοκρασία του σώματος του σταθερή ανεξάρτητα από τη θερμοκρασία του περιβάλλοντος; (Μονάδες 8)

β) Με ποιους τρόπους αποβάλλεται η θερμότητα; (Μονάδες 5)

γ) Ποια είναι η φυσιολογική θερμοκρασία του ανθρώπου στο εσωτερικό του σώματός του; (Μονάδες 2)

4.2 Ο ατμοσφαιρικός αέρας ανήκει στο φυσικό περιβάλλον.

α) Τι αποτελεί η ατμόσφαιρα; (Μονάδες 2)

β) Ποια είναι η χημική σύσταση του αέρα σε κανονικές συνθήκες θερμοκρασίας και πίεσεως (760mm Hg) στον εισπνεόμενο αέρα; (Μονάδες 8)

4.1

α) Αυτό επιτυγχάνεται με το θερμορυθμιστικό κέντρο, που βρίσκεται στον υποθάλαμο του εγκεφάλου, και με μηχανισμούς, όπως η αγγειοδιαστολή (διεύρυνση των τριχοειδών του δέρματος), αύξηση της εφίδρωσης, όταν υπάρχουν στην ατμόσφαιρα υψηλές θερμοκρασίες και η αγγειοσυστολή και αύξηση των καύσεων, όταν έχουμε χαμηλές θερμοκρασίες.

- β) Η θερμότητα αποβάλλεται με αγωγή, μεταφορά, εξάτμιση, ιδρώτα και ακτινοβολία.
γ) Η φυσιολογική θερμοκρασία του ανθρώπου είναι 36,5ο C -37,5ο C στο εσωτερικό του σώματός του.

4.2

- α) Η ατμόσφαιρα αποτελεί το αεριώδες περίβλημα της Γης.
β) Σε κανονικές συνθήκες θερμοκρασίας και πιέσεως (760 mm Hg) ο αέρας έχει την εξής χημική σύσταση: Οξυγόνο (O₂):20,9%, Διοξείδιο του άνθρακα (CO₂):0,03%, Άζωτο (N₂):78%, Αργό: 0,94% στον εισπνεόμενο αέρα.

22883-Θέμα 4ο

4.1 Το περιβάλλον όπου ζει και εργάζεται ο άνθρωπος, αποτελεί έναν από τους βασικούς παράγοντες, που καθορίζουν την υγεία του.

- α) Να δώσετε τον ορισμό του περιβάλλοντος. (Μονάδες 5)
β) Το περιβάλλον είναι αρκετά σύνθετο και αλλάζει συνεχώς. Πως επηρεάζει τον άνθρωπο το περιβάλλον; (Μονάδες 3)

4.2 Υγρασία είναι το ποσόν των υδρατμών σε ένα κυβικό μέτρο αέρα.

- α) Από που προέρχονται οι υδρατμοί; (Μονάδες 3)
β) Ποιου συνάρτηση είναι το ποσό της υγρασίας; (Μονάδες 2) Ποιος αέρας κατακρατεί μεγαλύτερη ποσότητα υδρατμών; (Μονάδες 1)
γ) Για ποιο λόγο είναι απαραίτητη η ύπαρξη υδρατμών στον ατμοσφαιρικό αέρα; (Μονάδα 1)

4.3 Να αναφέρετε ονομαστικά τους κυριότερους ρύπους. (Μονάδες 10)

4.1

- α) Περιβάλλον ονομάζεται οτιδήποτε περιβάλλει τον άνθρωπο και επιδρά στην ανάπτυξη και στην υγεία του είτε άμεσα είτε έμμεσα.
β) Οι αλλαγές που συμβαίνουν σ' αυτό, πολλές από τις οποίες είναι δημιουργήματα του ίδιου του ανθρώπου, απειλούν συχνά την υγεία του.

4.2

- α) Οι υδρατμοί προέρχονται από την εξάτμιση του νερού που βρίσκεται επάνω στη Γη, κυρίως στη θάλασσα.
β) Το ποσό της υγρασίας είναι συνάρτηση της θερμοκρασίας του αέρα. Ο θερμός αέρας κατακρατεί μεγαλύτερη ποσότητα υδρατμών.
γ) Η ύπαρξη των υδρατμών στον ατμοσφαιρικό αέρα είναι απαραίτητη για τη διατήρηση της ζωής.

4.3

Οι κυριότεροι ρύποι είναι

- i. Διοξείδιο του θείου SO₂
- ii. Μονοξείδιο του άνθρακα CO
- iii. Διοξείδιο του άνθρακα CO₂
- iv. Υδρογονάνθρακες
- v. Όζον O₃
- vi. Ατμοσφαιρικά σωματίδια

22884-Θέμα 4ο

Ένα ηλικιωμένο ζευγάρι ζει στη Λάρισα, περιοχή με πολύ υψηλές θερμοκρασίες το καλοκαίρι.

α) Από τι κινδυνεύει το ηλικιωμένο ζευγάρι αν εκτεθεί πολύ ώρα σε υψηλές θερμοκρασίες (Μονάδα 1) Πότε παρουσιάζεται αυτό;(Μονάδες 5) Γιατί το ηλικιωμένο ζευγάρι κινδυνεύει περισσότερο από ότι οι άλλοι άνθρωποι; (Μονάδες 4)

β) Να περιγράψετε πέντε προληπτικά μέτρα που θα προτείνετε στη ηλικιωμένο ζευγάρι να πάρει για να αποφύγουν τους κινδύνους από τις υψηλές θερμοκρασίες. (Μονάδες 15)

4.1

α) Το ηλικιωμένο ζευγάρι κινδυνεύει να πάθει θερμοπληξία η οποία παρουσιάζεται όταν ο οργανισμός αδυνατεί να αποβάλλει τη θερμότητα (υψηλή θερμοκρασία του αέρα, υψηλή σχετική υγρασία και ακινησία του αέρα).

Το ηλικιωμένο ζευγάρι κινδυνεύει περισσότερο από ότι οι άλλοι άνθρωποι επειδή η θερμορυθμιστική ικανότητα του ανθρώπου είναι μικρότερη στους ηλικιωμένους.

β) Προληπτικά μέτρα θερμοπληξίας.

Όταν η θερμοκρασία είναι υψηλή, θα πρέπει:

- i. Να αποφεύγεται η βαριά σωματική εργασία και το βάδισμα στον ήλιο.
- ii. Τα γεύματα να είναι μικρά και ελαφρά. Να αποφεύγονται οι λιπαρές τροφές και να προτιμούνται τα φρούτα και τα λαχανικά. Να γίνεται κατανάλωση άφθονου νερού και χυμών φρούτων. Εάν η εφίδρωση είναι μεγάλη, να προστίθεται στο φαγητό επιπλέον αλάτι.
- iii. Να αποφεύγεται η κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών.
- iv. Τα ενδύματα να είναι ανοικτού χρώματος, ελαφριά, βαμβακερά και άνετα.
- v. Να χρησιμοποιούνται καπέλο και γυαλιά ηλίου.
- vi. Να γίνονται πολλά χλιαρά μπάνια κατά τη διάρκεια της ημέρας.
- vii. Να αποφεύγονται τα ταξίδια σε ώρες με υψηλή θερμοκρασία.
- viii. Να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στα βρέφη και στους ηλικιωμένους.

22921-Θέμα 2ο

2.1 Υγιεινή είναι κλάδος της Ιατρικής επιστήμης. Τι μελετά; (Μονάδες 5) και ποιος είναι ο σκοπός της; (Μονάδες 5).

2.2 Η Πρωτοβάθμια Πρόληψη είναι η κυριότερη μορφή πρόληψης των ψυχικών διαταραχών.

α) Ποιες φάσεις της ζωής των ανθρώπων καλύπτει; (Μονάδες 5)

β) Με ποια άτομα ασχολείται; (Μονάδες 10)

2.1 Η Υγιεινή μελετά τους παράγοντες οι οποίοι επιδρούν στην υγεία του ανθρώπου με σκοπό την πρόληψη, διατήρηση και προαγωγή της.

2.2

α) Καλύπτει όλες τις φάσεις της ζωής του ανθρώπου· την προγεννητική, τη νεογνική, την παιδική, την εφηβική, την ενηλικίωση και την τρίτη ηλικία.

β) Ασχολείται με:

- i) Άτομα και οικογένειες υψηλού κινδύνου όπως έγκυες με προηγούμενη νόσηση και ανήλικες έγκυες.
- ii) Οικογένειες με πολλά προβλήματα, όπως γονείς ή άλλο μέλος που είναι ψυχικά άρρωστο, ανεργία, θάνατο, διαζύγιο, εφήβους που έχουν εγκαταλείψει το σπίτι ή το σχολείο λόγω κάποιου παραπτώματος.
- iii) Όλα τα άτομα της τρίτης ηλικίας που ζουν μόνα.

22922-Θέμα 2ο

2.1 Αναφέρετε τις διακρίσεις της πρόληψης (Μονάδες 3) και σε τί αποσκοπεί η κάθε μία από αυτές; (Μονάδες 12)

2.2 Αναφέρετε δυο προληπτικά μέτρα που συμβάλουν στον περιορισμό του θορύβου μιας κατοικίας (Μονάδες 10)

2.1 Η πρόληψη διακρίνεται σε Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια και Τριτοβάθμια.

Πρωτοβάθμια πρόληψη είναι η εφαρμογή προληπτικών μέτρων για την αποφυγή της ασθένειας.

Δευτεροβάθμια πρόληψη είναι η έγκαιρη διάγνωση της ασθένειας, πριν εμφανισθούν τα συμπτώματα με σκοπό την έγκαιρη θεραπεία και αναστολή της εξέλιξής της.

Τριτοβάθμια πρόληψη είναι η εφαρμογή προληπτικών μέτρων μετά την εμφάνιση της ασθένειας, με σκοπό τη μείωση των επιπλοκών κ.ά.

2.2 Ο θόρυβος μπορεί να περιοριστεί όταν:

- i) Οι βιομηχανίες, τα αεροδρόμια κ.ά. κτίζονται μακριά από κατοικημένες περιοχές.
- ii) Οι τοίχοι, τα δάπεδα, η οροφή έχουν μονωτικά υλικά και τα παράθυρα έχουν διπλά τζάμια.
- iii) Με τη δημιουργία κήπου στις μονοκατοικίες και ανάμεσα σε πολυκατοικίες.

22923-Θέμα 2ο

2.1 Η Υγιεινή είναι κλάδος της Ιατρικής επιστήμης.

α) Τι καλύπτει η Υγιεινή; (Μονάδες 6)

β) Γιατί είναι αναγκαία η διαίρεσή της σε κλάδους; (Μονάδες 6)

2.2

α) Αναφέρετε δύο μέτρα πρόληψης εργατικού ατυχήματος. (Μονάδες 8)

β) Οι δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις υποχρεώνονται από το νόμο να έχουν γιατρό; (Μονάδες 5)

2.1

α) Η Υγιεινή καλύπτει όλες τις δραστηριότητες του ανθρώπου από τη στιγμή της γονιμοποίησης του μέχρι και τον θάνατό του.

β) Η Υγιεινή έχει μεγάλο εύρος δράσης, αφού καλύπτει όλες τις δραστηριότητες του ανθρώπου, άρα είναι αναγκαία η διαίρεσή της σε κλάδους.

2.2

- i) τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας,
 - ii) τη συνεχή εκπαίδευση των εργαζομένων για τους κινδύνους που διατρέχουν και για τα μέτρα προστασίας,
 - iii) την καλή συντήρηση μηχανών,
 - iv) την σηματοδότηση των χώρων εργασίας,
 - v) την ύπαρξη μέσων πυρόσβεσης,
 - vi) τη χρησιμοποίηση ακίνδυνων υλικών,
 - vii) την εκτίμηση της ικανότητας του εργαζομένου στη συγκεκριμένη θέση εργασίας.
- β) Δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις με προσωπικό πάνω από 100 άτομα υποχρεούνται να έχουν γιατρό εργασίας

22924-Θέμα 2ο

2.1

α) Αναφέρατε ονομαστικά τους σπουδαιότερους κλάδους της Υγιεινής (Μονάδες 6)

β) Ποιος είναι ο κοινός σκοπός των κλάδων της Υγιεινής; (Μονάδες 6)

2.2

α) Αναφέρετε πέντε αιτιολογικούς παράγοντες ανάπτυξης σύγχρονων νοσημάτων; (Μονάδες 10)

β) Πως αλλιώς ονομάζονται τα σύγχρονα νοσήματα; (Μονάδες 3)

2.1

α) Οι σπουδαιότεροι κλάδοι της Υγιεινής είναι: η Ατομική, η Δημόσια και η Κοινωνική Υγιεινή.

β) Ο κοινός σκοπός των κλάδων της Υγιεινής είναι η πρόληψη, η διατήρηση και η προαγωγή της υγείας.

2.2

α)

i) Η καθιστική ζωή, ii) η ατμοσφαιρική ρύπανση, iii) ο καταναλωτισμός, iv) ο αλκοολισμός, v) η τοξικομανία, vi) το κάπνισμα, vii) το άγχος, viii) η ανασφάλεια και ix) η μοναξιά των μεγαλουπόλεων αποτελούν τους βασικότερους αιτιολογικούς παράγοντες ανάπτυξης σύγχρονων νοσημάτων

β) Ονομάζονται νοσήματα της αφθονίας ή του πλούτου, και κατ' άλλους νοσήματα πολιτισμού.

22925-Θέμα 2ο

2.1 Αναφέρετε τρεις λόγους που η κεντρική θέρμανση είναι πιο υγιεινή σε σχέση με άλλες μορφές θέρμανσης. (Μονάδες 12)

2.2 Η Ψυχική Υγιεινή είναι κλάδος τής Κοινωνικής Υγιεινής.

α) Τι εξετάζει η Ψυχική Υγιεινή; (Μονάδες 4)

β) Ποιος είναι ο σκοπός της Ψυχικής Υγιεινής; (Μονάδες 9)

2.1 Δεν αλλοιώνει τον ατμοσφαιρικό αέρα.

Δεν παράγει προϊόντα ατελούς καύσης.

Δεν αποτελεί αιτία πυρκαγιάς και δηλητηριάσεων.

2.2

α) Εξετάζει τους παράγοντες εκείνους, οι οποίοι επιδρούν στην ψυχική υγεία του ανθρώπου.

β) Η Ψυχική Υγιεινή έχει σαν σκοπό την πρόληψη, τη διατήρηση και προαγωγή της ψυχικής υγείας του ανθρώπου.

22926-Θέμα 2ο

2.1 Στην διακήρυξη του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας υπάρχει ο όρος «Προαγωγή της υγείας». Τι σημαίνει ο όρος αυτός; (Μονάδες 3)

2.2 Αναφέρετε δυο πιθανά ατυχήματα που μπορεί να συμβούν μέσα στην κατοικία. (Μονάδες 4) και ποια μέτρα πρέπει να παρθούν ώστε να αποφευχθούν τα ατυχήματα αυτά. (Μονάδες 10)

2.3 Αναφέρατε δύο μέτρα πρόληψης από επαγγελματικές δερματοπάθειες. (Μονάδες 8)

2.1 Ο όρος «Προαγωγή της υγείας» είναι η διαδικασία μέσα στην οποία τα άτομα γίνονται ικανά να βελτιώσουν την υγεία τους.

2.2

i. Πολλά ατυχήματα, ιδιαίτερα στην παιδική ηλικία, οφείλονται στις ηλεκτρικές πρίζες. Η καλή λειτουργία και συντήρηση όλων των ηλεκτρικών συσκευών όπως ψυγείο, κουζίνα, ηλεκτρικό σίδερο κ.λπ. και η κάλυψη των πριζών συμβάλλουν στην προστασία από ατυχήματα (ηλεκτροπληξία).

- ii. Πρέπει να αποφεύγεται το υπερβολικό γυάλισμα των δαπέδων και τα χαλιά να στερεώνονται καλά στο δάπεδο, γιατί υπάρχει κίνδυνος γλιστρήματος.
- iii. Οι κινητές σκάλες να είναι καλά προφυλαγμένες, ώστε να μην μπορούν να τις χρησιμοποιήσουν τα μικρά παιδιά.
- iv. Το φαρμακείο και οι χημικές ουσίες να είναι σε ασφαλές μέρος. Σήμερα τα κρούσματα δηλητηριάσεων παίρνουν τεράστιες διαστάσεις. Τα φαρμακευτικά προϊόντα, τα είδη οικιακής χρήσης, τα καλλυντικά, οι διάφορες χημικές ουσίες, τα γεωργικά φάρμακα έχουν κατακλύσει τις αγορές όλων των ανεπτυγμένων χωρών.

2.3

- i. Μέτρα ατομικής υγιεινής (π.χ. λουτήρες με ζεστό και κρύο νερό για να κάνουν μπάνιο οι εργαζόμενοι, καθημερινή αλλαγή της στολής – φόρμας κ.λπ.), όταν χρησιμοποιούνται ερεθιστικές ουσίες στο χώρο εργασίας.
- ii. Προστατευτική ενδυμασία (ολόσωμες φόρμες, μπότες, γάντια).

22927-Θέμα 2ο

2.1 Ποιες είναι οι αρχές και οι σκοποί της Υγιεινής σύμφωνα με τον ορισμό της; (Μονάδες 7)

2.2 Υπάρχουν νοσήματα που καλούνται κοινωνικά.

α) Γιατί καλούνται έτσι; (Μονάδες 7)

β) Δώστε τέσσερα παραδείγματα κοινωνικών νοσημάτων (Μονάδες 4)

2.3 Ποιοι είναι οι «πραγματικά υγιείς» σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας; (Μονάδες 7)

2.1

Οι αρχές και οι σκοποί της Υγιεινής σύμφωνα με τον ορισμό της είναι:

- i. Η πρόληψη της ασθένειας
- ii. Η διατήρηση και η προαγωγή της υγείας
- iii. Η αύξηση του μέσου όρου ζωής του ανθρώπου.

2.2

α) Υπάρχουν νοσήματα που καλούνται κοινωνικά νοσήματα γιατί στην εμφάνισή τους και μετάδοσή τους συμβάλλουν οι δυσμενείς οικονομικοί και κοινωνικοί παράγοντες.

β) Φυματίωση, ψυχικά νοσήματα, τοξικομανία, αλκοολισμός, κάπνισμα .

2.3

Πραγματικά υγιείς είναι αυτοί που δεν έχουν καμία ασθένεια. Οι σωματικές και ψυχικές λειτουργίες τους είναι μέσα στα φυσιολογικά όρια που καθορίζονται από την ηλικία, το φύλο, τον κοινωνικό και γεωγραφικό χώρο.

22928-Θέμα 2ο

2.1 Τι είναι η «καραντίνα»; (Μονάδες 4). Πότε εφαρμόστηκε για πρώτη φορά; (Μονάδες 4)

2.2 Η σύγχρονη αγροτική κατοικία διαφέρει πολύ απ' αυτήν του παρελθόντος. Αναφέρετε δύο διαφορές. (Μονάδες 8)

2.3 Αναφέρετε τρία μέτρα προφύλαξης από επαγγελματικούς καρκίνους. (Μονάδες 9)

2.1

Καραντίνα είναι η απομόνωση πλοίων και ανθρώπων για σαράντα ημέρες και εφαρμόστηκε για πρώτη φορά στον Μεσαίωνα.

2.2 Η ύδρευση γίνεται από κεντρικό υδραγωγείο και η αποχέτευση σε στεγανούς βόθρους. Τα απορρίμματα συλλέγονται και μεταφέρονται στους χώρους ταφής (χωματερές), με ειδικά αυτοκίνητα.

2.3

- i. Χρησιμοποίηση προστατευτικών μέτρων όπως εξαιρισμοί, προσωπίδες, στολές.
- ii. Αποφυγή έκθεσης στην καρκινογόνο ουσία που πρέπει να βρίσκεται στις χαμηλότερες συγκεντρώσεις στο χώρο εργασίας.
- iii. Περιοδικές εξετάσεις στους εργαζομένους.

22929-Θέμα 2ο

2.1 Η πρόληψη διακρίνεται σε Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια και Τριτοβάθμια. Δώστε από ένα παράδειγμα σε κάθε μορφή πρόληψης. (Μονάδες 12)

2.2

α) Ποιος είναι αρμόδιος για την πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων στο χώρο εργασίας; (Μονάδες 3). Καθιερώθηκε αυτό το μέτρο στη χώρα μας; (Μονάδες 1).

β) Που οφείλεται ένα εργατικό ατύχημα (χωρίς παραδείγματα); (Μονάδες 9)

2.1

Πρωτοβάθμια πρόληψη: Εμβολιασμός.

Δευτεροβάθμια πρόληψη: Μέτρηση αρτηριακής πίεσης, η δοκιμασία (test) Παπανικολάου, Τριτοβάθμια πρόληψη: η εφαρμογή προληπτικών μέτρων μετά την εμφάνιση της ασθένειας, με σκοπό τη μείωση των επιπλοκών .

2.2

α) Αρμόδιος για την πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων στο χώρο εργασίας είναι: ο γιατρός εργασίας, η επισκέπτρια-επισκέπτης υγείας, οι νοσηλεύτες. Το μέτρο αυτό καθιερώθηκε και στη χώρα μας την περασμένη δεκαετία.

β) Ένα εργατικό ατύχημα οφείλεται:

- i. Σε παράγοντες, που σχετίζονται με την κακή λειτουργία των μηχανημάτων
- ii. Σε παράγοντες, που σχετίζονται με το περιβάλλον εργασίας.
- iii. Σε παράγοντες, που σχετίζονται με τον εργαζόμενο.

22930-Θέμα 2ο

2.1 Ποια πρέπει να είναι η κατάλληλη θερμοκρασία (Μονάδες 3) και η υγρασία (Μονάδες 3) ώστε η κατοικία να ικανοποιεί την προαγωγή της σωματικής και ψυχικής υγείας;

2.2 Ποιος είναι ο ορισμός της πρόληψης; (Μονάδες 5)

2.3 Τι ονομάζεται εργατικό ατύχημα; (Μονάδες 4). Τι μπορεί να προκαλέσει στον εργαζόμενο; (Μονάδες 6). Ποιες είναι οι επιπτώσεις από ένα τέτοιο ατύχημα; (Μονάδες 4)

2.1 Η θερμοκρασία να είναι περίπου 18°-20°C και η σχετική υγρασία να είναι 30- 60%.

2.2 Πρόληψη είναι η λήψη μέτρων για την προστασία της υγείας και την αναστολή εξέλιξης της αρρώστιας

2.3 Εργατικό ατύχημα είναι το ατύχημα, που συμβαίνει στον τόπο εργασίας. Μπορεί να προκαλέσει προσωρινή ή μόνιμη βλάβη ή ακόμα και το θάνατο του εργαζομένου. Έχει οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις τόσο στον ίδιο όσο και στην οικογένειά του και στο κοινωνικό σύνολο.

22931-Θέμα 2ο

2.1 Ποια είναι η διαφορά μεταξύ Υγείας και Υγιεινής; (Μονάδες 7)

2.2 Πως εφαρμόζεται σήμερα ο προσυμπτωματικός έλεγχος και ποιος ο ρόλος του; (Μονάδες 6)

2.3 Ποιοι λαοί κατά την αρχαιότητα εφάρμοζαν κανόνες υγιεινής ,τι πίστευαν για τον τρόπο με τον οποίο επιτυγχάνεται η προστασία της υγείας και τι απέτέλεσε αυτή η πεποίθηση τους; (Μονάδες 12)

2.1 Ο όρος Υγεία περιγράφει μια κατάσταση του ανθρώπου ενώ η Υγιεινή είναι κλάδος της ιατρικής επιστήμης.

2.2 Ο προσυμπτωματικός έλεγχος εφαρμόζεται σήμερα εξ ίσου και σε ατομικό επίπεδο (check up) και σε ομαδικό επίπεδο (ανίχνευση-screening) και παίζει σημαντικό ρόλο στην προστασία της υγείας.

2.3 Για αιώνες η προστασία της υγείας εστιάζεται στον έλεγχο των λοιμωδών νοσημάτων. Οι Αρχαίοι Έλληνες μαζί με άλλους γνωστούς λαούς όπως Κινέζοι, Ινδοί, Αιγύπτιοι, Εβραίοι, εφάρμοζαν κανόνες Υγιεινής. Πίστευαν ότι η προστασία της υγείας επιτυγχάνεται με καθαριότητα, σωστή πολεοδομία, υγιεινή κατοικία, υγιεινή διατροφή, ύδρευση και αποχέτευση και έθεσαν τις βάσεις της Δημόσιας Υγιεινής.

22932-Θέμα 4ο

Ο Πέτρος είναι εργαζόμενος σε βιοτεχνία καθαρισμού σιδηροκατασκευών για πάνω από 15 χρόνια. Ειδικεύεται στη αμμοβολή για τον καθαρισμό της σκουριάς από τις σιδηροκατασκευές. Στην αμμοβολή χρησιμοποιούν άμμο(πυρίτιο).

α) Υπάρχει πιθανότητα ο Πέτρος να παρουσιάσει κάποιο επαγγελματικό νόσημα; (Μονάδες 4) και ποιο; (Μονάδες 5).

β) Ποια μέτρα προφύλαξης μπορεί να ληφθούν ώστε ο Πέτρος να προστατευθεί από το παραπάνω επαγγελματικό νόσημα; (Μονάδες 16).

α) Ο Πέτρος κινδυνεύει από πνευμονοκονίαση/πυριτίαση που είναι πνευμονοπάθεια και εντάσσεται στις επαγγελματικές πνευμονοπάθειες. Για την εκδήλωση των πνευμονοκονιάσεων χρειάζεται να έλθει κανείς σε επαφή με το αίτιο για 10 με 20 χρόνια, αλλά σημαντικό ρόλο παίζει και η ποσότητα της εισπνεόμενης σκόνης.

β) Μέτρα Προφύλαξης που μπορεί να πάρει ο Πέτρος:

- i. Συστήματα εξαερισμού που έχουν σκοπό να περιορίσουν τη βλαπτική σκόνη.
- ii. Η χρήση ατομικής μάσκας προστασίας.
- iii. Απομάκρυνση των αρρώστων από βεβαρυμένους χώρους εργασίας.
- iv. Περιοδικές εξετάσεις στους εργαζόμενους

22933-Θέμα 4ο

α) Ποιος κλάδος της Υγιεινής ασχολείται με τους παράγοντες οι οποίοι επιδρούν στην υγεία του ατόμου και διατυπώνει αρχές, για να εφαρμοστούν από το άτομο, ώστε να υπάρξει πρόληψη, διατήρηση και προαγωγή της υγείας του; (Μονάδες 3)

β) Ποια μέτρα μπορεί να πάρει ατομικά το κάθε άτομο ώστε να επιτύχει την πρόληψη και διατήρηση της υγείας του; (Μονάδες 9)

γ) Τα μέτρα αυτά είναι υποχρεωτικά ή προαιρετικά; (Μονάδες 3)

4.2 Μπορείτε να εντοπίσετε τις διαφορές του σήμερα με το παρελθόν στην προστασία της υγείας; (Μονάδες 10)

α) Η Ατομική Υγιεινή.

β) Τα μέτρα που μπορεί να πάρει κάθε άτομο για την πρόληψη, διατήρηση και προαγωγή της υγείας του είναι τα μέσα που χρησιμοποιεί όπως, το νερό, το σαπούνι, η οδοντόβουρτσα, η οδοντόπαστα, τα ενδύματα, οι σωματικές ασκήσεις, η κατοικία, η διατροφή, η ψυχαγωγία, η ανάπαυση, ο ύπνος, η εργασία κ.ά.

γ) Τα μέτρα αυτά είναι προαιρετικά για κάθε άνθρωπο.

4.2 Για αιώνες η προστασία της υγείας εστιάζεται στον έλεγχο των λοιμωδών νοσημάτων. Οι Αρχαίοι Έλληνες μαζί με άλλους γνωστούς λαούς όπως Κινέζοι, Ινδοί, Αιγύπτιοι, Εβραίοι, εφάρμοζαν κανόνες Υγιεινής. Πίστευαν ότι η προστασία της υγείας επιτυγχάνεται με καθαριότητα, σωστή πολεοδομία, υγιεινή κατοικία, υγιεινή διατροφή, ύδρευση και αποχέτευση. Τον Μεσαίωνα, που οι επιδημίες θέριζαν την ανθρωπότητα, η καραντίνα (απομόνωση πλοίων και ανθρώπων για σαράντα ημέρες) ήταν το μόνο μέτρο προστασίας. Σήμερα η πρόοδος της επιστήμης έχει σαν αποτέλεσμα τη γνώση της αιτιολογίας πολλών νοσημάτων, την εφαρμογή εμβολιασμών στα παιδιά και σε ευπαθείς ομάδες πληθυσμού και την ενίσχυση της άμυνας του οργανισμού, με απώτερο σκοπό τη συλλογική ανοσία του πληθυσμού. Ο προσυμπτωματικός έλεγχος εφαρμόζεται σήμερα εξ ίσου και σε ατομικό επίπεδο (check up) και σε ομαδικό επίπεδο (ανίχνευση-screening) και παίζει σημαντικό ρόλο στην προστασία της υγείας.

22934-Θέμα 4ο

4.1 Όλες οι γυναίκες, πρέπει να κάνουν δοκιμασία (test) Παπανικολάου κάθε χρόνο -μέσα σ' έναν χρόνο από την πρώτη σεξουαλική επαφή τους-.

α) Η εξέταση της δοκιμασίας (test) Παπανικολάου σε ποια κατηγορία πρόληψης εντάσσεται; (Μονάδες 5).

β) Την εξέταση αυτή η κάθε γυναίκα την πραγματοποιεί σε ατομικό επίπεδο. Πως ονομάζεται ο έλεγχος αυτός; (Μονάδες 5).

4.2 Ο Παναγιώτης ζει σε ένα αστικό κέντρο. Ο θόρυβος στο σπίτι του προέρχεται από εξωτερικές πηγές, όμως και μέσα στο σπίτι από τις ηλεκτρικές συσκευές, τηλεόραση, ραδιόφωνο, κλιματισμό. Τα τελευταία χρόνια ο θόρυβος επηρεάζει την ακοή του και την ψυχική του κατάσταση, του προκαλεί εκνευρισμό, πονοκέφαλο και άγχος.

α) Ποια μέτρα θα μπορούσε να πάρει ο Παναγιώτης ώστε να προστατευθεί από αυτή την αιτία του προβλήματός του; (Μονάδες 15)

4.1

α) Εντάσσεται στη Δευτεροβάθμια πρόληψη.

β) Ο έλεγχος αυτός ονομάζεται προσυμπτωματικός.

4.2

Να διαμένει σε κατοικία μακριά από βιομηχανίες, αεροδρόμια, δρόμους μεγάλης κυκλοφορίας. Να φροντίσει η κατοικία να έχει τοίχους δάπεδα και οροφή με μονωτικά υλικά και τα παράθυρα να έχουν διπλά τζάμια. Πολύ σημαντική είναι και η δημιουργία κήπου ανάμεσα σε πολυκατοικίες ή στις μονοκατοικίες. Σημαντικός παράγοντας και η επιλογή ηλεκτρικών συσκευών χωρίς παραγωγή μεγάλης έντασης θορύβου κατά τη λειτουργία τους, καθώς και η χρήση τηλεόρασης και ραδιοφώνου σε χαμηλή ένταση.

22935-Θέμα 4ο

Να προσδιορίσετε τα νοσήματα από τα οποία μπορεί να νοσήσουν οι παρακάτω εργαζόμενοι:

ι. Η Μαρία είναι εργαζόμενη σε νοσοκομείο .

- ii. Ο Δημήτρης είναι κτηνοτρόφος.
- iii. Ο Μιχάλης είναι εργαζόμενος σε σφαγείο.
- iv. Ο Ιωάννης είναι εργαζόμενος σε λατομείο.
- v. Η Παναγιώτα είναι εργαζόμενη σε εταιρεία η οποία επεξεργάζεται αέρια όπως αιθέρα , μονοξείδιο του άνθρακα και μεθάνιο. (Μονάδες 25)

- i. Η Μαρία κινδυνεύει από ηπατίτιδα Β, C, φυματίωση, AIDS.
- ii. Ο Δημήτρης κινδυνεύει από ζωοανθρωπονόσους όπως π.χ. βρουκέλλωση.
- iii. Ο Μιχάλης κινδυνεύει από ζωοανθρωπονόσους όπως π.χ. βρουκέλλωση.
- iv. Ο Ιωάννης κινδυνεύει από επαγγελματικές πνευμονοπάθειες όπως π.χ. πνευμονοκονιώσεις, επαγγελματικό άσθμα, αντιδράσεις από υπερευαισθησία.
- v. Η Παναγιώτα κινδυνεύει από επαγγελματικές δηλητηριάσεις.

22936-Θέμα 4ο

4.1 Το 1775 ο χειρουργός Pott παρατήρησε ότι οι καθαριστές καπνοδόχων, που ήταν εκτεθειμένοι σε μεγάλη δόση καπναιθάλης, έπασχαν από καρκίνο του οσχέου.

α) Σε ποια κατηγορία νοσημάτων υπάγεται το παραπάνω νόσημα και γιατί ; (Μονάδες 10)

β) Ποια όργανα του ανθρώπινου σώματος προσβάλλονται συχνά από τέτοια νοσήματα; (Μονάδες 6)

4.2 Ο όρος προληπτική ιατρική χρησιμοποιείται περισσότερο σε σχέση με την υγιεινή. Δικαιολογήστε την ορθότητα της πρότασης. (Μονάδες 9)

4.1

α) Υπάγεται στους επαγγελματικούς καρκίνους (επαγγελματικά νοσήματα) γιατί εμφανίστηκε σε πολλούς εργαζόμενους που εργάζονταν στον καθαρισμό καπνοδόχων και ήταν εκτεθειμένοι σε καπναιθάλη. Όταν ένα νόσημα εμφανίζεται με μεγαλύτερη συχνότητα σε εργαζόμενους εκτεθειμένους σε συγκεκριμένο παράγοντα που προκαλεί νόσο σε σύγκριση με τη συχνότητα που εμφανίζεται η νόσος στον γενικό πληθυσμό τότε αναφερόμαστε σε επαγγελματικό νόσημα.

β) Τα όργανα που συχνά προσβάλλονται από επαγγελματικούς καρκίνους είναι οι πνεύμονες, τα οστά και το δέρμα .

4.2 Ο όρος προληπτική ιατρική είναι ασυμβίβαστος, γιατί η ιατρική με την αυστηρή έννοια του όρου κάνει μόνο θεραπεία (ίαση), ενώ η υγιεινή πρόληψη. Οι Αγγλοσάξωνες θεωρούν ότι σκοποί της ιατρικής είναι η πρόληψη και η προαγωγή της υγείας, η θεραπεία και η ανακούφιση του αρρώστου. Ο πρώτος σκοπός είναι έργο της προληπτικής ιατρικής, ενώ τα υπόλοιπα της θεραπευτικής ιατρικής.

Προληπτική ιατρική και υγιεινή είναι ταυτόσημες έννοιες.

22937-Θέμα 4ο

4.1 Ποιοι παράγοντες αποτελούν τις βασικότερες αιτίες ανάπτυξης σύγχρονων νοσημάτων; (Μονάδες 16)

4.2 Οι σωματικές και ψυχικές λειτουργίες της Μαρίας είναι μέσα στα φυσιολογικά όρια που καθορίζονται από την ηλικία της, το φύλο της, τον κοινωνικό και γεωγραφικό της χώρο. Σύμφωνα με τον ορισμό της υγείας σε ποια ανθρώπινη ομάδα ανήκει; αιτιολογήστε την απάντησή σας. (Μονάδες 9)

4.1 Τους βασικότερους αιτιολογικούς παράγοντες ανάπτυξης συγχρόνων νοσημάτων αποτελούν:

- i. Η καθιστική ζωή
- ii. Η ατμοσφαιρική ρύπανση
- iii. Ο καταναλωτισμός
- iv. Ο αλκοολισμός
- v. Η τοξικομανία
- vi. Το κάπνισμα
- vii. Το άγχος
- viii. Η ανασφάλεια
- ix. Η μοναξιά των μεγαλουπόλεων

4.2 Σύμφωνα με τον ορισμό της υγείας η Μαρία ανήκει στην ανθρώπινη ομάδα "Πραγματικά υγιείς" καθώς θα λέγαμε ότι δεν έχει καμία ασθένεια. Οι σωματικές και ψυχικές λειτουργίες της είναι μέσα στα φυσιολογικά όρια που καθορίζονται από την ηλικία, το φύλο, τον κοινωνικό και γεωγραφικό χώρο.

22938-Θέμα 4ο

4.1 Σύμφωνα με τον ορισμό της υγείας, οι άνθρωποι χωρίζονται σε τρεις ομάδες

- i. Ποιες είναι οι ομάδες αυτές; (Μονάδες 5)
 - ii. Γιατί ο Ιπποκράτης καθιερώθηκε ως πατέρας της Ιατρικής και της Υγιεινής; (Μονάδες 10)
- 4.2 Ο κ. Πέτρος έχει κάνει εισαγωγή σε νοσοκομείο καθώς παρουσιάζει συμπτωματολογία πόνου και ίκτερου. Σύμφωνα με τον ορισμό της υγείας σε ποια ανθρώπινη ομάδα ανήκει; αιτιολογήστε την απάντησή σας. (Μονάδες 10)**

4.1

- i. Σύμφωνα με τον ορισμό της υγείας, οι άνθρωποι χωρίζονται σε τρεις ομάδες: τους πραγματικά υγιείς, τους ασθενείς και τους ενδιάμεσους ή «εν δυνάμει ασθενείς».
- ii. Ο Ιπποκράτης (5ος αιώνας π.χ.) ήταν ο πρώτος που μίλησε επιστημονικά για τα αίτια των λοιμωδών νοσημάτων, τα οποία για πολλούς αιώνες αποτελούσαν αντικείμενο της Υγιεινής. Έγραψε τα πρώτα επιστημονικά συγγράμματα όπως «περί Αέρων, Υδάτων, Τόπων», όπου αναπτύσσονται οι συνθήκες Υγιεινής του περιβάλλοντος και «Περί διαίτης, Υγιεινής επιδημιών», όπου αναπτύσσονται τα αίτια γένεσης των επιδημιών.

4.2 Σύμφωνα με τον ορισμό της υγείας ανήκει στην ανθρώπινη ομάδα "ασθενείς" επειδή παρουσιάζει λειτουργική διαταραχή που γίνεται αντιληπτή και ως εκ τούτου καταφεύγει στη θεραπευτική ιατρική, για να απαλλαγεί από τα συμπτώματα της αρρώστιας του.

23076-Θέμα 2ο

2.1

α) Η υγιεινή είναι κλάδος της ιατρικής επιστήμης. Γράψτε τον ορισμό (Μονάδες 3) και τους σκοπούς της υγιεινής. (Μονάδες 3)

β) Περιγράψτε τι εννοούμε με τους όρους: "υγεία" (Μονάδες 3), "πρόληψη" (Μονάδες 3), "προαγωγή της υγείας" (Μονάδες 3) σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (Π.Ο.Υ.).

2.2 Πως διακρίνεται η πρόληψη (Μονάδες 4) σύμφωνα με τον κλάδο της Υγιεινής και τι γνωρίζεται για κάθε μία από αυτές; (Μονάδες 6)

2.1

α) Υγιεινή είναι ο κλάδος της Ιατρικής Επιστήμης που μελετά τους παράγοντες, οι οποίοι επιδρούν στην υγεία του ανθρώπου, με σκοπό την πρόληψη, διατήρηση και προαγωγή της.

β) Κατά τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (Π.Ο.Υ.), υγεία είναι η κατάσταση της πλήρους σωματικής, ψυχικής και κοινωνικής ευεξίας του ανθρώπου και όχι μόνο η απουσία νόσου ή αναπηρίας. Πρόληψη είναι η λήψη μέτρων για την προστασία της υγείας και την αναστολή εξέλιξης της αρρώστιας. Προαγωγή της υγείας σύμφωνα με τη διακήρυξη του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας είναι η διαδικασία μέσα στην οποία τα άτομα γίνονται ικανά να βελτιώσουν την υγεία τους.

2.2 Η πρόληψη διακρίνεται σε Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια και Τριτοβάθμια.

Πρωτοβάθμια πρόληψη είναι η εφαρμογή προληπτικών μέτρων για την αποφυγή της ασθένειας. Κλασικό παράδειγμα αποτελεί ο εμβολιασμός. Δευτεροβάθμια πρόληψη είναι η έγκαιρη διάγνωση της ασθένειας, πριν εμφανισθούν τα συμπτώματα με σκοπό την έγκαιρη θεραπεία και αναστολή της εξέλιξής της. Για παράδειγμα, η δοκιμασία (test) Παπανικολάου, η μέτρηση της αρτηριακής πίεσης κ.ά.

Τριτοβάθμια πρόληψη είναι η εφαρμογή προληπτικών μέτρων μετά την εμφάνιση της ασθένειας, με σκοπό τη μείωση των επιπλοκών κ.ά.

23077-Θέμα 2ο

2.1

α) Περιγράψτε τι εννοούμε με τους όρους: "υγεία" (Μονάδες 3), "πρόληψη" (Μονάδες 3), "προαγωγή της υγείας" (Μονάδες 3) σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (Π.Ο.Υ.).

β) Τι μελετά η επιστήμη της επιδημιολογίας; (Μονάδες 3)

γ) Τι χρειάζεται η Υγιεινή από το άτομο για να μπορέσει να πετύχει το σκοπό της; (Μονάδες 3)

2.2 Ποιες είναι οι αρχές και οι σκοποί της Υγιεινής σύμφωνα με τον ορισμό της; Μονάδες 10

2.1

α) Κατά τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (Π.Ο.Υ.), υγεία είναι η κατάσταση της πλήρους σωματικής, ψυχικής και κοινωνικής ευεξίας του ανθρώπου και όχι μόνο η απουσία νόσου ή αναπηρίας. Πρόληψη είναι η λήψη μέτρων για την προστασία της υγείας και την αναστολή εξέλιξης της αρρώστιας.

Προαγωγή της υγείας σύμφωνα με τη διακήρυξη του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας είναι η διαδικασία μέσα στην οποία τα άτομα γίνονται ικανά να βελτιώσουν την υγεία τους.

β) Επιδημιολογία είναι η επιστήμη, που μελετά τα αίτια και τη συχνότητα όλων των νοσημάτων, ερευνά τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που διαμορφώνουν την κατανομή τους και υποδεικνύει μέτρα πρόληψης.

γ) Για να μπορέσει η Υγιεινή να πετύχει τον σκοπό της χρειάζεται την ενεργητική συμμετοχή του ατόμου, ώστε να είναι ικανό να αποφασίζει με υπευθυνότητα, έχοντας γνώση και συνείδηση των στόχων που έχει για την υγεία.

2.2 Οι αρχές και οι σκοποί της Υγιεινής είναι σύμφωνα με τον ορισμό της οι εξής:

i. Η πρόληψη της ασθένειας.

ii. Η διατήρηση και προαγωγή της υγείας.

iii. Η αύξηση του μέσου όρου ζωής του ανθρώπου.

23078-Θέμα 2ο

2.1

α) Πως γίνεται η έμμεση μετάδοση των λοιμωδών νοσημάτων; (Μονάδες 9)

β) Τι ονομάζουμε πανδημία; (Μονάδες 3)

γ) Τι ονομάζουμε επιπολασμό; (Μονάδες 3)

2.2 Η προστασία της υγείας εστιάζεται στον έλεγχο των λοιμωδών νοσημάτων.

α) Πως αντιμετωπίζουν τις επιδημίες τον μεσαίωνα; (Μονάδες 4)

β) Πως αντιμετωπίζονται οι επιδημίες σήμερα; (Μονάδες 6)

2.1

α) Η έμμεση μετάδοση των λοιμωδών νοσημάτων γίνεται:

i. με όχημα το νερό, το γάλα, τα τρόφιμα, είδη προσωπικής χρήσης, όπως ρούχα, ποτήρια, μαχαιροπήρουνα κ.λπ.,

ii. με ξενιστές που συνήθως είναι έντομα (π.χ. κουνούπια),

iii. με τον αέρα: επιτυγχάνεται με σκόνη και πυρήνες σταγονιδίων. Οι πυρήνες σταγονιδίων είναι κατάλοιπα των σταγονιδίων, που αιωρούνται στον αέρα. Έτσι, μεταδίδονται νοσήματα όπως φυματίωση. Η σκόνη έχει μολυνθεί από σταγονίδια ή εκκρίματα ασθενών και αιωρούμενη εισπνέεται.

β) Πανδημία είναι η εξάπλωση μιας επιδημίας σ' άλλες χώρες και πολλές φορές καταλαμβάνει και ολόκληρες Ηπείρους.

γ) Επιπολασμός είναι το σύνολο των κρουσμάτων σε μία δεδομένη χρονική στιγμή. Είναι σαν να φωτογραφίζουμε τον πληθυσμό και βλέπουμε ποιο είναι το σύνολο των κρουσμάτων, παλαιών και νέων.

2.2

α) Τον Μεσαίωνα, που οι επιδημίες θέριζαν την ανθρωπότητα, η καραντίνα (απομόνωση πλοίων και ανθρώπων για σαράντα ημέρες) ήταν το μόνο μέτρο προστασίας.

β) Σήμερα η πρόοδος της επιστήμης έχει σαν αποτέλεσμα τη γνώση της αιτιολογίας πολλών νοσημάτων, την εφαρμογή εμβολιασμών στα παιδιά και σε ευπαθείς ομάδες πληθυσμού και την ενίσχυση της άμυνας του οργανισμού, με απώτερο σκοπό τη συλλογική ανοσία του πληθυσμού.

23079-Θέμα 2ο

2.1

α) Αναφέρετε δύο (2) νοσήματα που μεταδίδονται μέσω του πεπτικού συστήματος. (Μονάδες 3)

β) Ποια νοσήματα ονομάζονται αερογενή και γιατί; (Μονάδες 6)

γ) Αναφέρετε δύο (2) νοσήματα που μεταδίδονται στον άνθρωπο διαμέσου ξενιστών και φορέων. (Μονάδες 3)

δ) Αναφέρετε δύο (2) σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα. (Μονάδες 3)

2.2 Ποια είναι η κυριότερη μορφή πρόληψης των ψυχικών διαταραχών; (Μονάδες 4)

Ποιες φάσεις της ζωής του ανθρώπου καλύπτει; (Μονάδες 6)

2.1

α)

i. Σαλμονελλώσεις,

ii. Χολέρα,

iii. Σιγκέλλωση,

iv. Ηπατίτιδα Α,

v. Αμοιβάδωση,

vi. Οξυουρίαση .

β) Αερογενή ονομάζονται τα νοσήματα που μεταδίδονται από άτομο σε άτομο με σταγονίδια και σκόνη (βήχας, φτάρνισμα, απλή εισπνοή).

γ) Τα παρακάτω νοσήματα μεταδίδονται στον άνθρωπο διαμέσου ξενιστών και φορέων:

- i. Η πανώλη (αρουραίοι, ψύλλοι, άνθρωποι),
- ii. Ο εξανθηματικός τύφος (ψείρα),
- iii. Η ελονοσία (ανωφελές κουνούπι),
- iv. Ο κίτρινος πυρετός (στεγόμυγα),
- v. Η λεισμανίαση (σκνίπα).

δ) Σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα:

- i. Σύφιλη,
- ii. Βλεννόρροια,
- iii. Ηπατίτιδα Β, C,
- iv. AIDS,
- v. Έρπης των γεννητικών οργάνων,
- vi. Τα χλαμύδια .

2.2 Η Πρωτοβάθμια Πρόληψη είναι η κυριότερη μορφή πρόληψης των ψυχικών διαταραχών και καλύπτει όλες τις φάσεις της ζωής του ανθρώπου· την προγεννητική, τη νεογνική, την παιδική, την εφηβική, την ενηλικίωση και την Τρίτη ηλικία.

23080-Θέμα 2ο

2.1 Η Υγιεινή καλύπτει όλες τις δραστηριότητες του ανθρώπου, από τη στιγμή της γονιμοποίησής του μέχρι και το θάνατό του. Επειδή έχει μεγάλο εύρος δράσης, η διαίρεσή της σε κλάδους ήταν αναγκαία.

α) Ποιοι είναι οι σπουδαιότεροι κλάδοι της Υγιεινής; (Μονάδες 7)

β) Τι εννοούμε με τον όρο: "ψυχική υγεία" σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (Π.Ο.Υ.); (Μονάδες 4)

γ) Τι χρειάζεται η Υγιεινή από το άτομο για να μπορέσει να πετύχει το σκοπό της; (Μονάδες 4)

2.2 Ποιες είναι οι αρχές και οι σκοποί της Υγιεινής σύμφωνα με τον ορισμό της; (Μονάδες 10)

2.1

α) Οι σπουδαιότεροι κλάδοι είναι η Ατομική, η Δημόσια και η Κοινωνική Υγιεινή και η Ψυχική Υγιεινή που αποτελεί κλάδο της Κοινωνικής Υγιεινής.

β) Ψυχική Υγεία είναι σύμφωνα με τον Π.Ο.Υ. η κατάσταση της συναισθηματικής ευεξίας, όπου το άτομο μπορεί να ζει και να εργάζεται με άνεση μέσα στην κοινότητα και να ικανοποιείται από τα προσωπικά του επιτεύγματα.

γ) Για να μπορέσει η Υγιεινή να πετύχει τον σκοπό της χρειάζεται την ενεργητική συμμετοχή του ατόμου, ώστε να είναι ικανό να αποφασίζει με υπευθυνότητα, έχοντας γνώση και συνείδηση των στόχων που έχει για την υγεία.

2.2 Οι αρχές και οι σκοποί της Υγιεινής είναι σύμφωνα με τον ορισμό της οι εξής:

- 1) Η πρόληψη της ασθένειας.
- 2) Η διατήρηση και προαγωγή της υγείας.
- 3) Η αύξηση του μέσου όρου ζωής του ανθρώπου.

23081-Θέμα 2ο

2.1

α) Με ποιους παράγοντες ασχολείται ο κλάδος της Ατομικής Υγιεινής; (Μονάδες 5)

β) Με τι ασχολείται ο κλάδος της Δημόσιας Υγιεινής; (Μονάδες 5)

γ) Με τι ασχολείται ο κλάδος της Κοινωνικής Υγιεινής; (Μονάδες 5)

2.2 Ποια είναι η κυριότερη μορφή πρόληψης των ψυχικών διαταραχών; (Μονάδες 5) Ποιες φάσεις της ζωής του ανθρώπου καλύπτει; (Μονάδες 5)

2.1

α) Ατομική Υγιεινή είναι κλάδος της Υγιεινής που ασχολείται με τους παράγοντες οι οποίοι επιδρούν στην υγεία του ατόμου και διατυπώνει αρχές, για να εφαρμοστούν από το άτομο, ώστε να υπάρξει πρόληψη, διατήρηση και προαγωγή της υγείας του.

β) Δημόσια Υγιεινή είναι το σύνολο των μέτρων που εφαρμόζονται από το κράτος με σκοπό την πρόληψη, διατήρηση και προαγωγή της υγείας του πληθυσμού.

γ) Κοινωνική Υγιεινή είναι κλάδος της Υγιεινής, ο οποίος ασχολείται με τους κοινωνικούς και οικονομικούς παράγοντες που επιδρούν βλαπτικά στην υγεία του πληθυσμού, με σκοπό την εξουδετέρωσή τους και την ενίσχυση των ευεργετικών παραγόντων.

2.2 Η Πρωτοβάθμια Πρόληψη είναι η κυριότερη μορφή πρόληψης των ψυχικών διαταραχών και καλύπτει όλες τις φάσεις της ζωής του ανθρώπου: την προγεννητική, τη νεογνική, την παιδική, την εφηβική, την ενηλικίωση και την Τρίτη ηλικία.

23082-Θέμα 4ο

4.1

α) Πως γίνεται η άμεση μετάδοση των λοιμωδών νοσημάτων; (Μονάδες 8)

β) Πως γίνεται η έμμεση μετάδοση των λοιμωδών νοσημάτων; (Μονάδες 8)

4.2

α) Τι ονομάζουμε πανδημία; (Μονάδες 3)

β) Τι ονομάζουμε επιπολασμό; (Μονάδες 3)

γ) Τι ονομάζουμε πληθυσμιακή ανοσία; (Μονάδες 3)

4.1

α) Η άμεση μετάδοση των λοιμωδών νοσημάτων γίνεται:

- i. με άμεση επαφή, όπως συνουσία, φιλή,
- ii. με σταγονίδια, όπως φτέρνισμα, βήχας,
- iii. με άμεση επαφή του ατόμου με μικροοργανισμούς του ελεύθερου περιβάλλοντος (π.χ. τέτανος),
- iv. με δάγκωμα, όπως η λύσσα.

β) Η έμμεση μετάδοση των λοιμωδών νοσημάτων γίνεται:

- i. με όχημα το νερό, το γάλα, τα τρόφιμα, είδη προσωπικής χρήσης, όπως ρούχα, ποτήρια, μαχαιροπήρουνα
- ii. με ξενιστές που συνήθως είναι έντομα (π.χ. κουνούπια),
- iii. με τον αέρα: επιτυγχάνεται με σκόνη και πυρήνες σταγονιδίων. Οι πυρήνες σταγονιδίων είναι κατάλοιπα των σταγονιδίων, που αιωρούνται στον αέρα. Έτσι, μεταδίδονται νοσήματα όπως φυματίωση. Η σκόνη έχει μολυνθεί από σταγονίδια ή εκκρίματα ασθενών και αιωρούμενη εισπνέεται.

4.2

α) Πανδημία είναι η εξάπλωση μιας επιδημίας σ' άλλες χώρες και πολλές φορές καταλαμβάνει και ολόκληρες Ηπείρους.

β) Επιπολασμός είναι το σύνολο των κρουσμάτων σε μία δεδομένη χρονική στιγμή. Είναι σαν να φωτογραφίζουμε τον πληθυσμό και βλέπουμε ποιο είναι το σύνολο των κρουσμάτων, παλαιών και νέων.

γ) Πληθυσμιακή ανοσία είναι το ποσοστό των ατόμων στον πληθυσμό, που έχουν ανοσία.

23083-Θέμα 4ο

4.1 Σύμφωνα με τον ορισμό της υγείας, οι άνθρωποι χωρίζονται σε τρεις ομάδες: τους πραγματικά υγιείς, τους ασθενείς και τους ενδυνάμει ασθενείς».

α) Ποιους ονομάζουμε πραγματικά υγιείς και γιατί; (Μονάδες 4)

β) Ποιους ονομάζουμε ασθενείς και γιατί; (Μονάδες 4)

γ) Ποιους ονομάζουμε εν δυνάμει ασθενείς και γιατί; (Μονάδες 4)

4.2 Η προστασία της υγείας εστιάζεται στον έλεγχο των λοιμωδών νοσημάτων. Πως αντιμετώπιζαν τις επιδημίες τον μεσαίωνα; (Μονάδες 4) Πως αντιμετωπίζονται οι επιδημίες σήμερα; (Μονάδες 5)

4.1

α) Πραγματικά υγιείς θα λέγαμε ότι είναι αυτοί που δεν έχουν καμία ασθένεια. Οι σωματικές και ψυχικές λειτουργίες τους είναι μέσα στα φυσιολογικά όρια που καθορίζονται από την ηλικία, το φύλο, τον κοινωνικό και γεωγραφικό χώρο.

β) Οι ασθενείς είναι εκείνοι, στους οποίους η λειτουργική διαταραχή (σωματική, ψυχική) γίνεται αντιληπτή, (πόνος, ίκτερος κ.ά.) και ως εκ τούτου καταφεύγουν στη θεραπευτική ιατρική, για να απαλλαγούν από τα συμπτώματα της αρρώστιας τους.

γ) Οι εν δυνάμει ασθενείς είναι η τρίτη ομάδα των ανθρώπων που βρίσκεται σε ενδιάμεση κατάσταση, φαίνονται υγιείς, αλλά στην πραγματικότητα είναι μεταξύ υγείας και ασθένειας. Οι άνθρωποι αυτοί έχουν υποστεί βλάβη χωρίς να το γνωρίζουν, συνεχίζουν ανυποψίαστα την εργασία τους μέχρις ότου εκδηλωθεί η ασθένεια, οπότε και θα ζητήσουν βοήθεια από τη θεραπευτική ιατρική.

4.2 Τον Μεσαίωνα, που οι επιδημίες θέριζαν την ανθρωπότητα, η καραντίνα (απομόνωση πλοίων και ανθρώπων για σαράντα ημέρες) ήταν το μόνο μέτρο προστασίας.

Σήμερα η πρόοδος της επιστήμης έχει σαν αποτέλεσμα τη γνώση της αιτιολογίας πολλών νοσημάτων, την εφαρμογή εμβολιασμών στα παιδιά και σε ευπαθείς ομάδες πληθυσμού και την ενίσχυση της άμυνας του οργανισμού, με απώτερο σκοπό τη συλλογική ανοσία του πληθυσμού.

23084-Θέμα 4ο

2.1 Πως διακρίνονται οι τρόποι μετάδοσης των λοιμωδών νοσημάτων; Αιτιολογήστε τη απάντησή σας. (Μονάδες 13)

4.2

α) Ποιες είναι οι προϋποθέσεις εμφάνισης ενός λοιμώδους νοσήματος; (Μονάδες 6)

β) Πως επιτυγχάνεται η καταπολέμηση των λοιμωδών νοσημάτων; (Μονάδες 6)

4.1 Οι τρόποι μετάδοσης διακρίνονται σε: άμεσους και έμμεσους.

Άμεση μετάδοση, είναι η μεταφορά ενός μικροοργανισμού χωρίς να παρεμβάλλεται τίποτα. Έμμεση μετάδοση, είναι η μεταφορά ενός μικροοργανισμού με την παρεμβολή ενός ξενιστή (π.χ. έντομο) ή ενός οχήματος όπως το νερό, ή με τον αέρα.

4.2

α) Οι προϋποθέσεις εμφάνισης ενός λοιμώδους νοσήματος είναι:

- i. να υπάρχει πηγή μόλυνσης,
- ii. να υπάρχει μέσον, οδός μεταφοράς του λοιμογόνου παράγοντα,
- iii. να υπάρχει ευπαθής πληθυσμός.

β) Η καταπολέμηση των λοιμωδών νοσημάτων επιτυγχάνεται με:

- i. την εξουδετέρωση ή μείωση της πηγής μόλυνσης,
- ii. τον έλεγχο των μέσων μεταφοράς των λοιμογόνων παραγόντων,
- iii. την ανοσοποίηση του πληθυσμού.

23085-Θέμα 4ο

4.1 Κύριο χαρακτηριστικό των λοιμωδών νοσημάτων είναι η μετάδοση του μικροοργανισμού με αποτέλεσμα να αρρωστήσουν σε μικρό χρονικό διάστημα πολλοί άνθρωποι και να υπάρξει μικρή ή μεγάλη επιδημία. Τα λοιμώδη νοσήματα ακολουθούν μια διαδικασία. Περιγράψτε αυτή την διαδικασία. (Μονάδες 16)

4.2

α) Αναφέρεται τέσσερις από τους βασικότερους αιτιολογικούς παράγοντες ανάπτυξης σύγχρονων νοσημάτων. (Μονάδες 3)

β) Τι μελετά η επιστήμη της επιδημιολογίας; (Μονάδες 3)

γ) Πως ονομάζονται τα νοσήματα εκείνα, που οφείλονται σε ζωντανούς λοιμογόνους παράγοντες ή στα τοξικά τους προϊόντα ; (Μονάδες 3)

4.1 Πρώτα οι μικροοργανισμοί εισέρχονται στον οργανισμό ενός υγιούς ανθρώπου και αυτό καλείται μόλυνση. Ακολουθεί μια περίοδος, που μπορεί να είναι λίγες ημέρες ή και μήνες, κατά την οποία, ενώ ο μικροοργανισμός υπάρχει μέσα στον οργανισμό του ανθρώπου, δεν υπάρχουν συμπτώματα. Αυτή η περίοδος καλείται χρόνος επώασης. Όταν οι μικροοργανισμοί αρχίζουν να πολλαπλασιάζονται μέσα στον οργανισμό του ανθρώπου, εμφανίζονται τα πρώτα συμπτώματα της ασθένειας (πυρετός, εξάνθημα, αδιαθεσία κ.λπ.) και η κατάσταση αυτή καλείται λοίμωξη. Η λοίμωξη διαρκεί λίγες ημέρες, μήνες ή και χρόνια και οδηγείται στη θεραπεία ή στον θάνατο του ασθενή.

4.2

α) Αιτιολογικοί παράγοντες ανάπτυξης συγχρόνων νοσημάτων:

- i. η καθιστική ζωή,
- ii. η ατμοσφαιρική ρύπανση,
- iii. ο καταναλωτισμός,
- iv. ο αλκοολισμός,
- v. η τοξικομανία,
- vi. το κάπνισμα,
- vii. το άγχος,
- viii. η ανασφάλεια,
- ix. η μοναξιά των μεγαλουπόλεων.

β) Επιδημιολογία είναι η επιστήμη, που μελετά τα αίτια και τη συχνότητα όλων των νοσημάτων, ερευνά τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που διαμορφώνουν την κατανομή τους και υποδεικνύει μέτρα πρόληψης.

γ) Ονομάζονται Λοιμώδη ή Μεταδοτικά νοσήματα .

23442-Θέμα 2ο

Σε δύο εγκύους, στην αρχή του τέταρτου μήνα της εγκυμοσύνης τους, εντοπίστηκε μόλυνση της μιας από το βακτήριο της ωχρά σπειροχαίτης που προκαλεί τη σύφιλη και της άλλης από τον ιό HIV που προκαλεί το Σύνδρομο της Επίκτητης Ανοσοανεπάρκειας. Πως μπορεί να μεταδοθεί στο έμβρυο το βακτήριο της ωχρά σπειροχαίτης και πως ο ιός του HIV από την μητέρα; (Μονάδες 25)

Το βακτήριο ωχρά σπειροχαίτη μεταφέρεται από την έγκυο που νοσεί από σύφιλη στο έμβρυο μέσω του πλακούντα μετά τον 4^ο μήνα της κύησης. Η έγκυος που νοσεί από AIDS μπορεί να μεταδώσει στο παιδί τον ιό HIV κατά την ενδομήτρια ζωή μέσω του πλακούντα, κατά τον τοκετό αλλά και με το θηλασμό.

23444-Θέμα 4ο

α) Δώστε δύο παραδείγματα νοσημάτων που μεταδίδονται στον άνθρωπο δια μέσου ξενιστών και φορέων. (Μονάδες 6)

β) Εξηγήστε τον ρόλο των ξενιστών και φορέων κατά την μετάδοση νοσημάτων από αυτούς. Ποια τα μέτρα προφύλαξης των νοσημάτων που μεταδίδονται με ξενιστές ή φορείς; (Μονάδες 19)

α) Τα νοσήματα που μεταδίδονται στον άνθρωπο διαμέσου ξενιστών και φορέων, είναι:

- i. η πανώλη (αρουραίοι, ψύλλοι, άνθρωποι),
- ii. ο εξανθηματικός τύφος(ψείρα),
- iii. η ελονοσία (ανωφελές κουνούπι),
- iv. ο κίτρινος πυρετός (στεγόμυγα),
- v. η λεϊσμανίαση (σκνίπα).

β) Οι ξενιστές και οι φορείς είναι συνήθως έντομα, τα οποία μεταβιβάζουν τη νόσο από ανθρώπους ή ζώα που πάσχουν, είτε παίρνοντας μέρος στον κύκλο ζωής του μικροβίου (ξενιστές) ή μεταφέροντας μηχανικά το μικρόβιο (φορείς).

Μέτρα Προφύλαξης:

- i. Καταπολέμηση των εντόμων-ξενιστών με διάφορα εντομοκτόνα.
- ii. Εξόντωση των τρωκτικών, που μεταδίδουν νοσήματα.
- iii. Τήρηση των κανόνων ατομικής υγιεινής και υγιεινής της κατοικίας.
- iv. Χρήση εμβολίων (κίτρινος πυρετός, πανώλη) για τους ταξιδεύοντες σε χώρες, όπου ενδημούν οι παραπάνω ασθένειες.

23448-Θέμα 4ο

Υπάρχουν σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα που μεταδίδονται από τη μητέρα-φορέα στο έμβρυο ή το νεογνό. Ποια είναι αυτά τα νοσήματα και με ποιο τρόπο μεταδίδεται το καθένα από αυτά από τη μητέρα στο έμβρυο ή στο νεογνό; (Μονάδες 25)

- i. Η Σύφιλη, το έμβρυο μολύνεται από τη συφιλιδική μητέρα του μέσω του πλακούντα, μετά τον 4^ο μήνα της κύησης.
- ii. Η Βλεννόρροια ή Γονοκοκκική ουρηθρίτιδα, τα νεογνά μολύνονται από τη μητέρα κατά τον τοκετό.
- iii. Η Ηπατίτιδα Β, μεταδίδεται περιγεννητικά από τη μητέρα-φορέα στο νεογνό.
- iv. Το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοανεπάρκειας (AIDS), μεταδίδεται από τη μητέρα-φορέα στο παιδί της κατά την ενδομήτρια ζωή, κατά τον τοκετό και με το θηλασμό.

23451-Θέμα 4ο

Υπάρχουν σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα που μεταδίδονται από τη μητέρα-φορέα στο έμβρυο ή το νεογνό.

α) Ποια θα μπορούσε να είναι η ιατρική συμβουλή σε μια έγκυο μητέρα που πάσχει από σύφιλη και βρίσκεται στον τρίτο μήνα της κύησης; (Μονάδες 12)

β) Ποιο το μέτρο προφύλαξης σε ένα νεογνό που η μητέρα του πάσχει από βλεννόρροια (γονοκοκκική ουρηθρίτιδα). (Μονάδες 13)

α) Θεραπεία της κυοφορούσας συφιλιδικής μητέρας για την προστασία του εμβρύου άμεσα, καθώς το έμβρυο μολύνεται μέσω του πλακούντα μετά τον 4^ο μήνα της κύησης.

β) Ενστάλαξη κολλυρίου νιτρικού αργύρου ή πενικιλίνης στα μάτια των νεογνών, αμέσως μετά τον τοκετό.

23453-Θέμα 4ο

Σε δύο εγκύους, στην αρχή του τέταρτου μήνα της εγκυμοσύνης τους, εντοπίστηκε μόλυνση της μιας από το βακτήριο της ωχρά σπειροχαίτης που προκαλεί τη σύφιλη και της άλλης από τον ιό HIV που προκαλεί το Σύνδρομο της Επίκτητης Ανοσοανεπάρκειας.

α) Ποια θα μπορούσε να είναι η ιατρική συμβουλή για τη συνέχιση της εγκυμοσύνης σε κάθε μια περίπτωση; (Μονάδες 10)

β) Η ταχύτητα εξάπλωσης του AIDS επιβάλλει τη λήψη προληπτικών μέτρων. Τι γνωρίζετε για την προφύλαξη μόλυνσης από το αίμα με τον ιό του AIDS ; (Μονάδες 15)

α) Η κυοφορούσα συφιλιδική μέλλουσα μητέρα που βρίσκεται στην αρχή του 4^{ου} μήνα της κύησης θα πρέπει να ξεκινήσει θεραπεία καθώς η σύφιλη μεταφέρεται στο έμβρυο μέσω του πλακούντα μετά τον 4ο μήνα της κύησης.

Στην έγκυο που είναι φορέας του AIDS θα της γίνει σύσταση διακοπής της εγκυμοσύνης γιατί θα υπάρξουν σοβαρές επιπτώσεις τόσο στην ίδια όσο και στο έμβρυο.

β) Οι αιμοδότες και το αίμα τους ελέγχονται αυστηρότατα για AIDS. Όμως υπάρχει ένα «ανοιχτό παράθυρο» όπως λέγεται, όπου δεν ανευρίσκονται αντισώματα του ιού στο αίμα και τότε υπάρχει κίνδυνος μετάδοσης. Αυτό το διάστημα (ανοιχτό παράθυρο) δεν είναι σταθερό. Κυμαίνεται από 20 μέρες μέχρι 3 μήνες και κατ' άλλους μέχρι 6 μήνες. Στην αιμοδοσία χρησιμοποιούνται συσκευές μιας χρήσεως. Από το νοσηλευτικό και ιατρικό προσωπικό πρέπει να χρησιμοποιούνται γάντια, μάσκες, γυαλιά.

23454-Θέμα 4ο

4.1 Μετά τη διέλευση 12 ωρών από την κατανάλωση γεύματος με θαλασσινά μύδια έχουμε την εμφάνιση έντονων συμπτωμάτων από το πεπτικό σύστημα αποτέλεσμα μόλυνσης από λοιμογόνο παράγοντα.

α) Ποιος είναι ο λοιμογόνος παράγοντας και ποιο νόσημα προκαλεί; (Μονάδες 5)

β) Πως μεταδίδεται το νόσημα και ποιες είναι οι συνήθεις πηγές μόλυνσης; (Μονάδες 8)

4.2 Πως μεταδίδονται τα νοσήματα μέσω του πεπτικού συστήματος; Αναφέρετε δύο νοσήματα που ανήκουν σε αυτή την κατηγορία; (Μονάδες 12)

4.1

α) Ο λοιμογόνος παράγοντας είναι η σαλμονέλλα η οποία είναι βακτήριο και προκαλεί νόσημα που ονομάζεται σαλμονέλλωση.

β) Μεταδίδεται με πρόσληψη του μικροβίου από το στόμα (μολυσμένη τροφή, νερό, ποτά) και μεταδίδεται από τα ζώα σε άνθρωπο ή από άνθρωπο σε άνθρωπο.

Πηγές μόλυνσης για τον άνθρωπο είναι τα ακάθαρτα νερά που βρίσκονται κοντά σε υπονόμους, τα θαλασσινά μύδια, το κρέας πουλερικών και τα αυγά τους, οι ασθενείς και οι μικροβιοφορείς .

4.2 Η μετάδοση των νοσημάτων αυτών γίνεται διαμέσου της στοματο-πρωκτικής οδού, με νερό, γάλα, τρόφιμα κ.λπ. που έχουν μολυνθεί.

Τα νοσήματα που μεταδίδονται μ' αυτόν τον τρόπο είναι:

- i. σαλμονελλώσεις,
- ii. χολέρα,
- iii. σιγκέλλωση, ηπατίτιδα Α,
- iv. αμοιβάδωση,
- v. οξυουρίαση.

23456-Θέμα 4ο

4.1 Λοιμώδη ή μεταδοτικά νοσήματα είναι αυτά που οφείλονται σε ζωντανούς λοιμογόνους παράγοντες ή στα τοξικά προϊόντα τους.

α) Ποιες οι προϋποθέσεις εμφάνισης ενός λοιμώδους νοσήματος; (Μονάδες 10)

β) Αναφέρετε τους τρόπους που επιτυγχάνεται η καταπολέμηση των λοιμωδών νοσημάτων. (Μονάδες 10)

4.2 Ποιο το κύριο χαρακτηριστικό των λοιμωδών νοσημάτων. (Μονάδες 5)

4.1

α) Προϋποθέσεις εμφάνισης λοιμωδών νοσημάτων είναι:

- i. Να υπάρχει πηγή μόλυνσης
- ii. Να υπάρχει μέσο, οδός μεταφοράς του λοιμογόνου παράγοντα.
- iii. Να υπάρχει ευπαθής πληθυσμός.

β) Η καταπολέμηση των λοιμωδών νοσημάτων επιτυγχάνεται με:

- 1) Την εξουδετέρωση ή μείωση της πηγής μόλυνσης.
- 2) Με τον έλεγχο των μέσων μεταφοράς των λοιμογόνων παραγόντων.
- 3) Την ανοσοποίηση του πληθυσμού.

4.2 Κύριο χαρακτηριστικό των λοιμωδών νοσημάτων είναι η μετάδοση του μικροοργανισμού με αποτέλεσμα να αρρωστήσουν σε μικρό χρονικό διάστημα πολλοί άνθρωποι και να υπάρξει μικρή ή μεγάλη επιδημία.

23458-Θέμα 4ο

Δύο λοιμογόνοι παράγοντες ο ιός της γρίπης και ο γονόκοκκος που προκαλεί βλεννόρροια χρησιμοποιώντας ο καθένας το μέγιστο χρονικό διάστημα επώασής τους,

α) θα εμφανίσουν ταυτόχρονα τα συμπτώματα της αντίστοιχης νόσου; Αιτιολογείστε την απάντησή σας. (Μονάδες 7)

β) Ποια συμπτώματα παρουσιάζουν οι αντίστοιχες ασθένειες; (Μονάδες 10)

γ) Ποια τα μέτρα προφύλαξης για τον ιό της γρίπης; (Μονάδες 8)

α) Ο ιός της γρίπης έχει χρόνο επώασης 1 έως 3 μέρες, ενώ ο γονόκοκκος 1 έως 7 μέρες. Επομένως το πιθανότερο είναι να εμφανιστούν πρώτα τα συμπτώματα που προκαλεί ο ιός της γρίπης, επειδή ο χρόνος επώασής του (περίοδος από την είσοδο του μικροοργανισμού στον οργανισμό μέχρι και την εμφάνιση των συμπτωμάτων της νόσου) είναι μικρότερος.

β) Τα συμπτώματα της γρίπης είναι απότομα και έντονα :

- i. ο υψηλός πυρετός,
- ii. τα ρίγη,
- iii. η κακουχία,
- iv. οι μυϊκοί πόνοι,
- v. οι πόνοι στις αρθρώσεις και
- vi. με συμπτώματα στο αναπνευστικό σύστημα.

Τα συμπτώματα στη βλεννόρροια από το γονόκοκκο είναι:

- i. η δυσουρία,
- ii. αίσθημα καύσου κατά την ούρηση,
- iii. πυώδεις κιτρινοπράσινες εκκρίσεις με δυσάρεστη οσμή.
- iv. Η βλεννόρροια σε μεγάλο ποσοστό είναι ασυμπτωματική στις γυναίκες.

γ) Ο εμβολιασμός κατά της γρίπης είναι ένα από τα σπουδαιότερα προληπτικά μέτρα. Ο εμβολιασμός γίνεται το φθινόπωρο και διαρκεί ένα χρόνο. Συνιστάται σε άτομα της τρίτης ηλικίας (άνω των 65 ετών), σε ασθενείς που πάσχουν από νοσήματα του αναπνευστικού κ.λπ., σε γιατρούς και νοσηλευτές, που έρχονται σε συχνή επαφή με αρρώστους.

23486-Θέμα 2ο

2.1 Αναφέρετε δύο αίτια για τα οποία η κεντρική θέρμανση (καλοριφέρ) είναι υγιεινότερη από την τοπική θέρμανση (θερμάστρα). (Μονάδες 15)

2.2 Ο αερισμός της κατοικίας διακρίνεται σε φυσικό και τεχνητό. Πως επιτυγχάνεται ο κάθε ένας από αυτούς; (Μονάδες 10)

2.1 Η κεντρική θέρμανση είναι υγιεινότερη από την τοπική θέρμανση (θερμάστρα) διότι:

- i. Δεν αλλοιώνει τον ατμοσφαιρικό αέρα.
- ii. Δεν παράγει προϊόντα ατελούς καύσης.
- iii. Δεν αποτελεί αιτία πυρκαγιάς και δηλητηριάσεων.
- iv. Δημιουργεί σταθερή και ομοιόμορφη θέρμανση σε όλους τους χώρους.
- v. Είναι οικονομική και προσιτή σε όλους.

2.2 Ο φυσικός αερισμός της κατοικίας επιτυγχάνεται με τα παράθυρα και τις πόρτες. Το τακτικό άνοιγμα των παραθύρων είναι ο καλύτερος τρόπος αερισμού.

Ο τεχνητός αερισμός επιτυγχάνεται με:

- i. τους ανεμιστήρες,
- ii. με ειδικές κλιματιστικές συσκευές (air condition).

23487-Θέμα 2ο

2.1

α) Αναφέρετε τρεις διαφορές μεταξύ αγροτικής κατοικίας και αστικής. (Μονάδες 9)

β) Στις σύγχρονες αγροτικές κατοικίες υπάρχουν στάβλοι για τα ζώα; (Μονάδες 4)

2.2 Ποιες είναι οι κυριότερες επαγγελματικές πνευμονοπάθειες; (Μονάδες 12)

2.1

α) Σήμερα η αγροτική κατοικία δε διαφέρει και πολύ από την αστική κατοικία.

Υπάρχουν κάποιες διαφορές όπως:

- i. Είναι μονοκατοικία με έναν ή περισσότερους ορόφους.
- ii. Έχει αυλή, κήπο και περιβόλι.
- iii. Έχει αποθήκες για τη φύλαξη ζωοτροφών, μηχανημάτων, εργαλείων.
- iv. Έχει εξωτερικό φούρνο.

β) Σήμερα δεν υπάρχουν στάβλοι για τα ζώα. Έχουν μεταφερθεί στους αγρούς. Εάν υπάρχουν, είναι για μεμονωμένα ζώα, μια κατσίκια, ένα γουρούνι κ.λπ. Πολλές φορές όμως υπάρχουν μικρότεροι χώροι για τα πουλερικά. Σήμερα και τα πουλερικά αρκετοί αγρότες τα μετέφεραν στους αγρούς.

2.2 Οι κυριότερες επαγγελματικές πνευμονοπάθειες είναι:

- i. Πνευμονοκονιάσεις.
- ii. Επαγγελματικό άσθμα.
- iii. Αντιδράσεις από υπερευαισθησία.

23488-Θέμα 2ο

2.1 Αναφέρετε τρία μέτρα προφύλαξης από επαγγελματικές πνευμονοπάθειες. (Μονάδες 12)

2.2 Σε ποια σημεία πλεονεκτεί η αγροτική κατοικία σε σχέση με την αστική; (Μονάδες 13)

2.1 Μέτρα προφύλαξης από επαγγελματικές πνευμονοπάθειες είναι:

- i. Συστήματα εξαερισμού που έχουν σκοπό να περιορίσουν τη βλαπτική σκόνη.
- ii. Η χρήση ατομικής μάσκας προστασίας.
- iii. Απομάκρυνση των αρρώστων από βεβαρυμένους χώρους εργασίας.
- iv. Περιοδικές εξετάσεις στους εργαζόμενους.

2.2 Η αγροτική κατοικία πλεονεκτεί σε σχέση με την αστική στα εξής:

- i. Το οικόπεδο είναι μεγάλο, οικονομικό και μπορεί εκεί να κατασκευαστεί η κατοικία με άνετους χώρους και κατάλληλο προσανατολισμό.
- ii. Η ατμόσφαιρα είναι καθαρή.
- iii. Υπάρχει άφθονος φυσικός φωτισμός και ήλιος.
- iv. Έχει λιγότερους θορύβους.

23489-Θέμα 2ο

Η κατοικία, για να ικανοποιεί την προαγωγή της σωματικής και ψυχικής υγείας, πρέπει να παρέχει ασφάλεια και πρόληψη των οικιακών ατυχημάτων. Να αναφέρετε δυο παραδείγματα εξασφάλισης ασφάλειας στο σπίτι (Μονάδες 10) και τρία παραδείγματα πρόληψης οικιακών ατυχημάτων. (Μονάδες 15)

Η κατοικία, για να ικανοποιεί την προαγωγή της σωματικής και ψυχικής υγείας, πρέπει να παρέχει ασφάλεια. Έτσι θα πρέπει:

- i. Η διάταξη των επίπλων να είναι τέτοια, ώστε να εξασφαλίζεται για όλα τα μέλη της οικογένειας ευχάριστη και άνετη διαμονή και να αποφεύγονται τα ατυχήματα.
- ii. Η προστασία από τους σεισμούς να γίνεται με την κατασκευή αντισεισμικών κατοικιών.
- iii. Η προστασία από τους κεραυνούς να γίνεται με την τοποθέτηση αλεξικέραυνου, ιδιαίτερα σε περιοχές, όπου πέφτουν συχνά κεραυνοί.

Για την πρόληψη οικιακών ατυχημάτων:

- i. Πολλά ατυχήματα, ιδιαίτερα στην παιδική ηλικία, οφείλονται στις ηλεκτρικές πρίζες. Η καλή λειτουργία και συντήρηση όλων των ηλεκτρικών συσκευών όπως ψυγείο, κουζίνα, ηλεκτρικό σίδερο κ.λπ. και η κάλυψη των πριζών συμβάλλουν στην προστασία από ατυχήματα (ηλεκτροπληξία).
- ii. Πρέπει να αποφεύγεται το υπερβολικό γυάλισμα των δαπέδων και τα χαλιά να στερεώνονται καλά στο δάπεδο, γιατί υπάρχει κίνδυνος γλιστρήματος.
- iii. Οι κινητές σκάλες να είναι καλά προφυλαγμένες, ώστε να μην μπορούν να τις χρησιμοποιήσουν τα μικρά παιδιά.
- iv. Το φαρμακείο και οι χημικές ουσίες να είναι σε ασφαλές μέρος. Σήμερα τα κρούσματα δηλητηριάσεων παίρνουν τεράστιες διαστάσεις. Τα φαρμακευτικά προϊόντα, τα είδη οικιακής χρήσης, τα καλλυντικά, οι διάφορες χημικές ουσίες, τα γεωργικά φάρμακα έχουν κατακλύσει τις αγορές όλων των ανεπτυγμένων χωρών.

23490-Θέμα 2ο

2.1

α) Ο θόρυβος σε ένα σπίτι από ποιες πηγές προέρχεται; (Μονάδες 4). Αναφέρετε δυο παραδείγματα για κάθε πηγή. (Μονάδες 4)

β) Πως επηρεάζει το άτομο ο θόρυβος (Μονάδες 2) και τι του προκαλεί; (Μονάδες 3)

2.2 Τι εννοούμε με τον όρο επαγγελματικά νοσήματα; (Μονάδες 12)

2.1

α) Ο θόρυβος στο σπίτι προέρχεται από εξωτερικές πηγές, όπως:

- i. οδική κυκλοφορία,
- ii. οικοδομές
- iii.

Δημιουργείται όμως και μέσα στο σπίτι από:

- i. τις ηλεκτρικές συσκευές,
- ii. τηλεόραση,
- iii. ραδιόφωνο,
- iv. κλιματισμό.

β) Ο θόρυβος επηρεάζει την ακοή και την ψυχική κατάσταση του ατόμου, προκαλεί εκνευρισμό, πονοκέφαλο και άγχος.

2.2 Με τον όρο επαγγελματικά νοσήματα εννοούμε τα νοσήματα εκείνα που εμφανίζονται με πολύ μεγαλύτερη συχνότητα σε εργαζόμενους, εκτεθειμένους στο συγκεκριμένο παράγοντα που προκαλεί τη νόσο, σε σύγκριση με τη συχνότητα που εμφανίζεται η νόσος στο γενικό πληθυσμό.

23491-Θέμα 4ο

Ο Κώστας είναι εργαζόμενος σε οικοδομές για πάνω από 15 χρόνια. Ειδικεύεται στις σκεπές και πολλά χρόνια χρησιμοποιούσε φύλλα ελλενίτ (τα οποία είναι κατασκευασμένα από αμίαντο) για την κατασκευή τους. Σήμερα η κοινοτική νομοθεσία έχει κατατάξει τον αμίαντο στην κατηγορία των επικινδύνων υλικών και συνιστά την σταδιακή απομάκρυνσή του.

α) Υπάρχει πιθανότητα ο Κώστας να παρουσιάσει κάποιο επαγγελματικό νόσημα; (Μονάδες 13)

β) Ποια μέτρα προστασίας μπορεί να πάρει, ο Κώστας σε ατομικό επίπεδο, ώστε να προστατευθεί από τα παραπάνω επαγγελματικά νοσήματα; (Μονάδες 12)

α) Ο Κώστας επειδή πολλά χρόνια είναι εκτεθειμένος στο συγκεκριμένο παράγοντα, τον αμίαντο, στο επαγγελματικό του περιβάλλον, έχει πολλές πιθανότητες να νοσήσει από επαγγελματικά νοσήματα. Θα μπορούσε για παράδειγμα να απειλήσουν την υγεία του ο επαγγελματικός καρκίνος και η πνευμονοκονίαση - αμιάντωση.

β) Κώστας μπορεί να πάρει ατομικά μέτρα προστασίας τα οποία είναι:

- i. Χρήση ατομικής μάσκας προστασίας(προσωπίδα).
- ii. Στολή εργασίας.
- iii. Αποφυγή έκθεσης στον αμίαντο(καρκινογόνο ουσία που πρέπει να βρίσκεται στις χαμηλότερες συγκεντρώσεις στο χώρο εργασίας).
- iv. Να κάνει περιοδικές εξετάσεις.

31016-Θέμα 4ο

4.1 Υγιεινή είναι ο κλάδος της Ιατρικής Επιστήμης που μελετά τους παράγοντες οι οποίοι επιδρούν στην υγεία του ανθρώπου, με σκοπό την πρόληψη, διατήρηση και προαγωγή της.

α) Αναφέρετε τι είναι «υγεία» κατά τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (Π.Ο.Υ.). (Μονάδες 7)

β) Πώς ονομάζεται η λήψη μέτρων για την προστασία της υγείας και την αναστολή της εξέλιξής της; (Μονάδες 3)

γ) Πώς ονομάζεται, σύμφωνα με τη διακήρυξη του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, η διαδικασία μέσα στην οποία τα άτομα γίνονται ικανά να βελτιώσουν την υγεία τους; (Μονάδες 3)

4.2 Η Υγιεινή καλύπτει όλες τις δραστηριότητες του ανθρώπου, από τη στιγμή της γονιμοποίησής του μέχρι και το θάνατό του.

α) Πώς ονομάζεται ο κλάδος της Υγιεινής,

I. που αφορά το σύνολο των μέσων και πρακτικών που χρησιμοποιεί κάθε άτομο προαιρετικά για την πρόληψη, διατήρηση και προαγωγή της υγείας του; (Μονάδες 2)

II. ο οποίος εξετάζει τους παράγοντες εκείνους, οι οποίοι επιδρούν στην ψυχική υγεία του ανθρώπου με σκοπό την πρόληψη, τη διατήρηση και την προαγωγή της ψυχικής τους υγείας; (Μονάδες 2)

III. που ασχολείται με τους παράγοντες οι οποίοι επιδρούν στην υγεία του ατόμου και διατυπώνει αρχές, για να εφαρμοστούν από το άτομο, ώστε να υπάρξει πρόληψη, διατήρηση και προαγωγή της υγείας του; (Μονάδες 2)

IV. ο οποίος ασχολείται με τους κοινωνικούς και οικονομικούς παράγοντες που επιδρούν βλαπτικά στην υγεία του πληθυσμού, με σκοπό την εξουδετέρωσή τους και την ενίσχυση των ευεργετικών παραγόντων. (Μονάδες 2)

β) Να περιγράψετε τι είναι η Ψυχική Υγεία σύμφωνα με τον Π.Ο.Υ. (Μονάδες 4)

4.1

α) Υγεία είναι η κατάσταση της πλήρους σωματικής, ψυχικής και κοινωνικής ευεξίας του ανθρώπου και όχι μόνο η απουσία νόσου ή αναπηρίας.

β) Πρόληψη

γ) Προαγωγή της υγείας

4.2

- α)
- i. Ατομική Υγιεινή
 - ii. Ψυχική Υγιεινή
 - iii. Ατομική Υγιεινή
 - iv. Κοινωνική Υγιεινή

β) Ψυχική Υγεία, σύμφωνα με τον Π.Ο.Υ. είναι η κατάσταση της συναισθηματικής ευεξίας, όπου το άτομο μπορεί να ζει και να εργάζεται με άνεση μέσα στην κοινότητα και να ικανοποιείται από τα προσωπικά του επιτεύγματα.

31017-Θέμα 4ο

4.1 Η Υγεία αποτελεί το πολυτιμότερο αγαθό κάθε ανθρώπου.

α) Ποιες είναι οι Αρχές και οι σκοποί της Υγιεινής; (Μονάδες 9)

β) Σε ποια από τις τρεις (3) κατηγορίες πρόληψης ανήκει ο εμβολιασμός; (Μονάδες 3)

4.2 Η Πρωτοβάθμια Πρόληψη είναι η κυριότερη μορφή πρόληψης των ψυχικών διαταραχών.

α) Να αναφέρετε με τι ασχολείται. (Μονάδες 7)

β) Ποιες φάσεις της ζωής του ανθρώπου καλύπτει; (Μονάδες 6)

4.1

α) Οι Αρχές και οι σκοποί της Υγιεινής είναι:

- η πρόληψη της ασθένειας
- η διατήρηση και προαγωγή της υγείας
- η αύξηση του μέσου όρου ζωής του ανθρώπου

β) Ο εμβολιασμός ανήκει στην Πρωτοβάθμια πρόληψη.

4.2

α) Η Πρωτοβάθμια πρόληψη ασχολείται με:

- Άτομα και οικογένειες υψηλού κινδύνου όπως έγκυες με προηγούμενη νόσηση και ανήλικες έγκυες.
- Οικογένειες με πολλά προβλήματα, όπως γονείς ή άλλο μέλος που είναι ψυχικά άρρωστο, ανεργία, θάνατο, διαζύγιο, εφήβους, που έχουν εγκαταλείψει το σπίτι ή το σχολείο λόγω κάποιου παραπτώματος.
- Όλα τα άτομα της τρίτης ηλικίας που ζουν μόνα τους.

β) Καλύπτει όλες τις φάσεις της ζωής του ανθρώπου, την προγεννητική, τη νεογνική, την παιδική, την εφηβική, την ενηλικίωση και την τρίτη ηλικία.

31018-Θέμα 4ο

4.1 Υγιεινή είναι ο κλάδος της Ιατρικής Επιστήμης που μελετά τους παράγοντες, οι οποίοι επιδρούν στην υγεία του ανθρώπου, με σκοπό την πρόληψη, διατήρηση και προαγωγή της.

α) Ποιος ήταν ο πατέρας της Ιατρικής και Υγιεινής; (Μονάδες 3)

β) Σε ποιες κατηγορίες διακρίνεται η πρόληψη; (Μονάδες 9)

4.2 Η πρόληψη είναι η λήψη μέτρων για την προστασία της υγείας και αναστολή εξέλιξης της ασθένειας.

α) Γιατί ορισμένα νοσήματα καλούνται «κοινωνικά» νοσήματα; (Μονάδες 3)

β) Να αναφέρετε τέσσερα κοινωνικά νοσήματα; (Μονάδες 8)

γ) Ποιος κλάδος της Υγιεινής ασχολείται με κοινωνικά νοσήματα; (Μονάδες 2)

4.1

α) Ο Ιπποκράτης

β) Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια & Τριτοβάθμια πρόληψη

4.2

α) Γιατί στην εμφάνισή και μετάδοσή τους συμβάλλουν οι δυσμενείς οικονομικοί και κοινωνικοί παράγοντες.

β) Η φυματίωση, η τοξικομανία, ο αλκοολισμός, το κάπνισμα

γ) Η Κοινωνική Υγιεινή

31019-Θέμα 4ο

4.1. Η δοκιμασία (test) Παπανικολάου αποτελεί μέτρο πρόληψης.

α) Σε ποια κατηγορία πρόληψης ανήκει (Μονάδες 2) και τι σημαίνει; (Μονάδες 5)

β) Ποιες είναι οι άλλες δύο κατηγορίες πρόληψης; (Μονάδες 4) και τι σημαίνει η κάθε μια; (Μονάδες 8)

4.2 Οι Αρχαίοι Έλληνες θεοποίησαν την Υγεία.

α) Ποιος ήταν ο Θεός της Ιατρικής και γιος του Απόλλωνα; (Μονάδες 2)

β) Ποια από τις τέσσερις κόρες του προστάτευε το πολυτιμότερο αγαθό του ανθρώπου; (Μονάδες 2)

γ) Ποιος ήταν ο πρώτος που μίλησε επιστημονικά για τα αίτια των λοιμωδών νοσημάτων; (Μονάδες 2)

4.1

α) Ανήκει στην Δευτεροβάθμια πρόληψη. Είναι η έγκαιρη διάγνωση της ασθένειας, πριν εμφανιστούν τα συμπτώματα με σκοπό την έγκαιρη θεραπεία και αναστολή της εξέλιξής της.

β) Οι άλλες δύο είναι η Πρωτοβάθμια και τη Τριτοβάθμια Πρόληψη. Η Πρωτοβάθμια πρόληψη είναι εφαρμογή της προληπτικών μέτρων για την αποφυγή της ασθένειας. Η Τριτοβάθμια πρόληψη είναι η εφαρμογή προληπτικών μέτρων μετά την εμφάνιση της ασθένειας με σκοπό τη μείωση των επιπλοκών κ.α.

4.2

- α) Ο Ασκληπιός
- β) Η Υγεία
- γ) Ο Ιπποκράτης

31020-Θέμα 4ο

4.1 Σύμφωνα με τον ορισμό της υγείας, οι άνθρωποι χωρίζονται σε τρεις ομάδες: τους πραγματικά υγιείς, τους ασθενείς και τους ενδιάμεσους ή «εν δυνάμει ασθενείς».

α) Πώς ονομάζονται αυτοί που δεν έχουν καμία ασθένεια; (Μονάδες 3)

β) Ποιο χαρακτηριστικό έχουν οι «ασθενείς»; (Μονάδες 4)

γ) Πώς ονομάζεται η ομάδα των ανθρώπων που φαίνονται υγιείς αλλά στην πραγματικότητα είναι μεταξύ υγείας και ασθένειας; (Μονάδες 4)

4.2 Ο σύγχρονος τρόπος ζωής αποτελεί απειλή και συμβάλλει στην ανάπτυξη νοσημάτων.

α) Ποια νοσήματα ονομάζονται και «νοσήματα πολιτισμού»; (Μονάδες 2)

β) Ποιες είναι οι τρεις πρώτες αιτίες θανάτου; (Μονάδες 3)

γ) Ποιοι παράγοντες αποτελούν τους βασικότερους αιτιολογικούς παράγοντες ανάπτυξης σύγχρονων νοσημάτων; (Μονάδες 9)

4.1

α) Πραγματικά υγιείς.

β) Ασθενείς είναι εκείνοι, στους οποίους η λειτουργική διαταραχή (σωματική, ψυχική) γίνεται αντιληπτή, (πόνος, ίκτερος κ.ά.) και ως εκ του του καταφεύγουν στην θεραπευτική ιατρική, για να απαλλαγούν από τα συμπτώματα της αρρώστιας τους.

γ) Οι εν δυνάμει ασθενείς.

4.2

α) Τα νοσήματα πολιτισμού είναι τα νοσήματα αφθονίας ή του πλούτου.

β) Οι τρεις πρώτες αιτίες θανάτου είναι τα καρδιαγγειακά νοσήματα, ο καρκίνος και τα ατυχήματα.

γ) Οι βασικότεροι αιτιολογικοί παράγοντες είναι η καθιστική ζωή, η ατμοσφαιρική ρύπανση, ο καταναλωτισμός, ο αλκοολισμός, η τοξικομανία, το κάπνισμα, το άγχος, η ανασφάλεια και η μοναξιά των μεγαλουπόλεων.

31021-Θέμα 4ο

4.1. Τελευταία ο όρος «προληπτική ιατρική» χρησιμοποιείται περισσότερο σε σχέση με την υγιεινή. Γιατί αυτός ο όρος είναι ασυμβίβαστος; (Μονάδες 10)

4.2 Για αιώνες η προστασία της υγείας εστιάζεται στον έλεγχο των λοιμωδών νοσημάτων.

α) Ποιο ήταν το μόνο μέτρο προστασίας τον Μεσαίωνα; (Μονάδες 2)

β) Ποιο είναι το αποτέλεσμα της προόδου της επιστήμης σήμερα; (Μονάδες 6)

γ) Πώς ονομάζεται ο προσυμπτωματικός έλεγχος που εφαρμόζεται σήμερα σε ατομικό (Μονάδες 2) και σε ομαδικό επίπεδο; (Μονάδες 5)

4.1 Ο όρος προληπτική ιατρική είναι ασυμβίβαστος, γιατί η ιατρική με την αυστηρή έννοια του όρου κάνει μόνο θεραπεία (ίαση), ενώ η υγιεινή πρόληψη.

4.2

α) Η καραντίνα

β) Η γνώση της αιτιολογίας πολλών νοσημάτων, η εφαρμογή εμβολιασμών στα παιδιά και σε ευπαθείς ομάδες πληθυσμού και η ενίσχυση της άμυνας του οργανισμού.

γ) Ο προσυμπτωματικός έλεγχος σε ατομικό επίπεδο ονομάζεται «check up» και σε ομαδικό «ανίχνευση-screening».

32459-Θέμα 2ο

Τα μάτια προστατεύονται πολύ καλά από την ανατομική τους κατασκευή και τη φυσιολογία τους.

α) Με ποιους μηχανισμούς προστατεύονται τα μάτια; (Μονάδες 10)

β) Αναφέρετε πέντε (5) παράγοντες που ασκούν βλαπτική επίδραση στα μάτια. (Μονάδες 15)

α) Τα μάτια κλείνουν αυτόματα και παρεμποδίζουν την είσοδο ξένου σώματος, ενώ τα δάκρυα καθαρίζουν τα μάτια από τις βλαπτικές ουσίες.

β)

I. Κακός φωτισμός.

II. Η ρύπανση του περιβάλλοντος.

III. Οι ισχυροί άνεμοι.

IV. Αϋπνία-οινοπνευματώδη ποτά.

V. Τηλεόραση-κομπιούτερ.

32461-Θέμα 2ο

2.1 Πολλά νοσήματα του παρελθόντος έχουν μειωθεί και εκριζωθεί. Νοσήματα, όπως τα λοιμώδη, σήμερα στις περισσότερες κοινωνίες έχουν εξαλειφθεί. Ποιοι παράγοντες συντέλεσαν σ' αυτό; (Μονάδες 10)

2.2 Στο σύγχρονο κόσμο ποιες είναι οι τρεις πρώτες αιτίες θανάτου; (Μονάδες 15)

2.1 Η πρόοδος της επιστήμης και της τεχνολογίας, η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου, η παραγωγή των εμβολίων και αντιβιοτικών.

2.2 Τα καρδιαγγειακά νοσήματα, ο καρκίνος και τα ατυχήματα.

32464-Θέμα 2ο

2.1 Στις επαγγελματικές δηλητηριάσεις η πρόληψη βασίζεται στις περιοδικές εξετάσεις των εργαζομένων που έρχονται σε επαφή με ουσίες υπεύθυνες για τις δηλητηριάσεις. Σε ποιες εξετάσεις αναφερόμαστε; (Μονάδες 15)

2.2 Οι επαγγελματικές δηλητηριάσεις τι μπορεί να προκαλέσουν στον ανθρώπινο οργανισμό; (Μονάδες 10)

2.1 Στις περιοδικές εξετάσεις του αίματος των εργαζομένων, καθώς και του νευρικού και ουροποιητικού τους συστήματος.

2.2 Υπάρχει περίπτωση να έχουμε ακαριαίο θάνατο ή βαρύτατες διαταραχές με τη πάροδο του χρόνου (π.χ. παραλύσεις).

32466-Θέμα 2ο

Τα λοιμώδη ή μεταδοτικά νοσήματα μεταδίδονται στον άνθρωπο, άμεσα ή έμμεσα.

α) Τι ονομάζεται άμεση μετάδοση νοσημάτων; Δώστε ένα παράδειγμα. (Μονάδες 12)

β) Τι ονομάζεται έμμεση μετάδοση νοσημάτων; Δώστε ένα παράδειγμα. (Μονάδες 13)

α) Άμεση μετάδοση είναι η μεταφορά ενός μικροοργανισμού άμεσα, χωρίς να παρεμβάλλεται τίποτα.

Άμεσα

- i. Με άμεση επαφή, όπως συνουσία, φιλή.
- ii. Με σταγονίδια, όπως βήχας, φτέρνισμα.
- iii. Με δάγκωμα, όπως η λύσσα.
- iv. Με άμεση επαφή του ατόμου με μικροοργανισμούς του ελεύθερου περιβάλλοντος (π.χ. τέτανος).

β) Έμμεση μετάδοση είναι η μεταφορά ενός μικροοργανισμού έμμεσα με την παρεμβολή ενός ξενιστή (πχ. έντομο) ή ενός οχήματος όπως το νερό ή με τον αέρα

Έμμεσα

- i. Με ξενιστές που συνήθως είναι έντομα (π.χ. κουνούπια).
- ii. Με τον αέρα: επιτυγχάνεται με σκόνη και πυρήνες σταγονιδίων (έτσι μεταδίδονται νοσήματα όπως η φυματίωση).
- iii. Με όχημα το νερό, το γάλα, τα τρόφιμα, είδη προσωπικής χρήσης, όπως ρούχα, ποτήρια, μαχαιροπήρουνα κλπ.

32468-Θέμα 2ο

Υπάρχουν ασθένειες που μεταδίδονται με τα τρόφιμα και οφείλονται:

α) Σε μικροοργανισμούς και στις τοξίνες τους που αλλοιώνουν την σύσταση των τροφίμων και προκαλούν λοιμώξεις. Αναφέρετε δύο παραδείγματα μικροοργανισμών. (Μονάδες 15)

β) Σε δηλητηριώδη ουσίες οι οποίες υπάρχουν στα ίδια τα τρόφιμα και προκαλούν ασθένειες. Αναφέρετε ανάλογο παράδειγμα. (Μονάδες 10)

α) Λοιμώξεις όπως σταφυλόκοκκος, κλωστηρίδιο της αλλαντιάσεως.

β) Οι δηλητηριάσεις με ορισμένα είδημανιταριών.

32469-Θέμα 2ο

Οι άνθρωποι, σύμφωνα με τον ορισμό της υγείας, χωρίζονται σε τρεις ομάδες.

α) Ποιες είναι αυτές οι ομάδες; (Μονάδες 10)

β) Ποιοι ονομάζονται εν δυνάμει ασθενείς; (Μονάδες 15)

- α)
- Τους πραγματικά υγιείς,
 - Τους ασθενείς .
 - Τους ενδιάμεσους ή «εν δυνάμει ασθενείς».

β) Εν δυνάμει ασθενείς ονομάζονται οι άνθρωποι οι οποίοι βρίσκονται σε ενδιάμεση κατάσταση , φαίνονται υγιείς, αλλά στην πραγματικότητα είναι μεταξύ υγείας και ασθένειας, γιατί έχουν υποστεί βλάβη χωρίς να το γνωρίζουν και συνεχίζουν ανυποψίαστα να εργάζονται κανονικά μέχρις ότου εκδηλωθεί η ασθένεια τους οπότε και θα ζητήσουν βοήθεια από τη θεραπευτική ιατρική.

32471-Θέμα 2ο

α) Τι είναι η οδοντική τερηδόνα και τι προκαλεί; (Μονάδες 10)

β) Αναφέρετε τους παράγοντες από τους οποίους εξαρτάται η τερηδόνα; (Μονάδες 15)

α) Η τερηδόνα είναι νόσος που καταστρέφει τους σκληρούς ιστούς του δοντιού. Προσβάλλει την αδαμαντίνη και επεκτείνεται στην οδοντίνη, καθώς και την οστεΐνη.

β)

i. Από τα μικρόβια που υπάρχουν μέσα στη στοματική κοιλότητα. Είναι μέρος της φυσιολογικής χλωρίδας και προσκολλώνται στα δόντια και στην οδοντική πλάκα.

ii. Η συχνή κατανάλωση ζαχαρούχων τροφών.

iii. Η ανθεκτικότητα του δοντιού και ο παράγοντας χρόνος.

32696-Θέμα 4ο

Σε κέντρο υγείας προσέρχεται μαθητής συνοδευόμενος από τη μητέρα του επειδή εμφάνισε ίκτερο. Στη λήψη ιατρικού ιστορικού αναφέρθηκε ότι πριν από πέντε (5) εβδομάδες περίπου έφαγε οστρακοειδή. Πιθανή διάγνωση: Ηπατίτιδα Α.

α) Ποιο χρονικό διάστημα και πώς γίνεται η μετάδοση του ιού της ηπατίτιδας Α; (Μονάδες 5)

β) Αναφέρετε τα μέτρα προφύλαξης που λαμβάνονται για τους κοινόχρηστους χώρους. (Μονάδες 10)

γ) Τι μέτρο πρωτοβάθμιας περίθαλψης υπάρχει για την ηπατίτιδα Α από το έτος 1998; (Μονάδες 10)

α) Μεταδίδεται στο τέλος του σταδίου επώασης (4-6 εβδομάδες) και τις πρώτες 5-6 ημέρες μετά την εμφάνιση του ίκτερου. Μεταδίδεται συχνότερα από άτομο σε άτομο με τα κόπρανα (κόπρανα-άπλυτα χέρια-στόμα).

β) Καθαριότητα και απολύμανση όπως τουαλέτες, καντίνες κτλ. Καλή λειτουργία των συστημάτων ύδρευσης και αποχέτευσης.

γ) Εμβολιασμός (με το εμβόλιο για την ηπατίτιδα Α που έχει παρασκευαστεί από το 1998).

32697-Θέμα 4ο

4.1 Κατά τη διάρκεια του χειμώνα παρατηρείται αυξημένη νοσηρότητα από αερογενή νοσήματα, εξαιτίας του συνωστισμού σε κλειστούς χώρους, την έλλειψη αερισμού τους και εξαιτίας της μειωμένης άμυνας του οργανισμού, λόγω του ψύχους.

α) Ποια τα μέτρα προφύλαξης για τα συγκεκριμένα νοσήματα; (Μονάδες 10)

β) Με ποιους τρόπους μεταδίδονται τα αερογενή νοσήματα από άτομο σε άτομο; (Μονάδες 5)

4.2 Η κλασική γρίπη είναι του Α στελέχους. Ποια συμπτώματα εμφανίζει; (Μονάδες 10)

4.1

α)

i. Αποφυγή συνωστισμού σε κλειστούς χώρους και καλός αερισμός αυτών.

ii. Να υπάρχει αρκετή απόσταση μεταξύ των κρεβατιών (στρατός, νοσοκομεία κτλ.)

iii. Χρήση μαντηλιού στο στόμα και στη μύτη για παρεμπόδιση της μετάδοσης μικροοργανισμών μέσω των σταγονιδίων.

iv. Σχολαστική καθαριότητα για περιορισμό της σκόνης.

v. Ανοσοποίηση του πληθυσμού (εμβολιασμός).

vi. Απομόνωση του ασθενούς.

β) Μεταδίδονται από άτομο σε άτομο με σταγονίδια και σκόνη (βήχας, φτάρνισμα, απλή εισπνοή).

4.2 Αρχίζει απότομα και με έντονα συμπτώματα, όπως υψηλό πυρετό, ρίγη, κακουχία, μυϊκούς πόνους, πόνους στις αρθρώσεις και με συμπτώματα από το αναπνευστικό σύστημα.

32698-Θέμα 4ο

4.1 Ο Ευτύχης και η Μάρω ετοιμάζονται να ταξιδέψουν σε χώρα όπου ενδημεί ο κίτρινος πυρετός και η πανώλη.

α) Ποιο είναι το καλύτερο μέτρο προφύλαξης για τους ταξιδεύοντες σε χώρες όπου ενδημούν οι παραπάνω ασθένειες; (Μονάδες 5)

β) Σε ποια κατηγορία νοσημάτων ανήκουν τα παραπάνω δυο νοσήματα και πως μεταδίδονται στον άνθρωπο; (Μονάδες 10)

4.2 Οι ξενιστές και οι φορείς είναι συνήθως έντομα, τα οποία μεταβιβάζουν τη νόσο από ανθρώπους ή ζώα που πάσχουν με ποιους τρόπους; (Μονάδες 10)

4.1

α) Η χρήση εμβολίων.

β) Ανήκουν στην κατηγορία νοσημάτων που μεταδίδονται με ξενιστές ή φορείς. Ο κίτρινος πυρετός μεταδίδεται στον άνθρωπο με τη στεγόμυγα και η πανώλη με τους (αρουραίους, ψύλλους, ανθρώπους).

4.2 Παίρνοντας μέρος στον κύκλο ζωής του μικροβίου (ξενιστές) ή μεταφέροντας μηχανικά το μικρόβιο (φορείς).

32699-Θέμα 4ο

4.1 Ο Νικόλας έφαγε μολυσμένο κρέας πουλερικών και παρουσίασε, μετά από χρονικό διάστημα 12 ωρών από τη λήψη του φαγητού, έντονα συμπτώματα από το γαστρεντερικό σύστημα: ναυτία, έμετο, κοιλιακά άλγη και διαρροϊκές κενώσεις.

α) Σε ποιο μικροοργανισμό οφείλονται τα συμπτώματα του Νικόλα, ο οποίος τι προκαλεί και πως μεταδίδεται; (Μονάδες 5)

β) Ποια είναι η συχνότερη μορφή της ασθένειας και ποιος είναι ο χρόνος επώασης; (Μονάδες 5)

γ) Ποια συμπτώματα εμφανίζει; (Μονάδες 10)

4.2 Ο Κώστας πάσχει από λοιμώδες νόσημα και μέσα σε χρονικό διάστημα δυο (2) ημερών το μετάδωσε στον αδελφό του, στους γονείς του και σε τρεις φίλους του. Ποιο το κύριο χαρακτηριστικό των λοιμωδών νοσημάτων; (Μονάδες 5)

4.1

α) Ο μικροοργανισμός είναι το βακτήριο σαλμονέλλα που προκαλεί το νόσημα που λέγεται σαλμονέλλωση. Οι σαλμονέλλωσεις μεταδίδονται με πρόσληψη του μικροβίου από το στόμα (μολυσμένη τροφή, νερό, ποτά) και μεταδίδονται από ζώα σε άνθρωπο και από άνθρωπο σε άνθρωπο.

β) Η γαστρεντερίτιδα από το σαλμονέλλα και έχει χρόνο επώασης 8-48 ώρες από τη στιγμή της λήψης της μολυσμένης τροφής.

γ) Εκδηλώνεται με ναυτία, έμετο, κοιλιακά άλγη, διαρροϊκές κενώσεις, που σε μερικές περιπτώσεις είναι βλεννοαιματηρές και πυρετό.

4.2 Η μετάδοση του μικροοργανισμού με αποτέλεσμα να αρρωστήσουν σε μικρό χρονικό διάστημα πολλοί άνθρωποι μαζί και να υπάρξει μικρή ή μεγάλη επιδημία.

32700-Θέμα 4ο

4.1 Σήμερα η σχολική νοσηλεύτρια μας μίλησε για τα λοιμώδη ή μεταδοτικά νοσήματα που οφείλονται σε ζωντανούς λοιμογόνους παράγοντες ή στα τοξικά προϊόντα τους. Στη συζήτηση που είχαμε τονίστηκε η σπουδαιότητα του να γνωρίζουμε τις προϋποθέσεις

εμφάνισης ενός λοιμώδους νοσήματος, ώστε να μπορέσουμε να εντοπίσουμε τους τρόπους καταπολέμησης και πρόληψης αυτών των νοσημάτων.

α) Ποιες είναι οι προϋποθέσεις εμφάνισης ενός λοιμώδους νοσήματος; (Μονάδες 10)

β) Αναφέρετε τους τρόπους που επιτυγχάνεται η καταπολέμηση των λοιμωδών νοσημάτων και αφορούν την αντιμετώπιση των προϋποθέσεων εμφάνισης τους. (Μονάδες 10)

4.2 Ποιο το αποτέλεσμα του κύριου χαρακτηριστικού των λοιμωδών νοσημάτων που είναι η μετάδοση του μικροοργανισμού; (Μονάδες 5)

4.1

- α) I. Να υπάρχει πηγή μόλυνσης.
II. Να υπάρχει μέσο, οδός μεταφοράς του λοιμογόνου παράγοντα.
III. Να υπάρχει ευπαθής πληθυσμός.
- β) I. Την εξουδετέρωση ή μείωση της πηγή μόλυνσης.
II. Τον έλεγχο των μέσων, μεταφοράς του λοιμογόνου παράγοντα.
III. Την ανοσοποίηση του πληθυσμού.

4.2 Είναι να αρρωστήσουν σε μικρό χρονικό διάστημα πολλοί άνθρωποι και να υπάρξει επιδημία (μικρή ή μεγάλη).

32775-Θέμα 2ο

2.1 Ποιοι είναι οι βλαπτικοί παράγοντες που επηρεάζουν την υγεία των εργαζομένων; (Μονάδες 15)

2.2 Το φυσικό περιβάλλον του χώρου εργασίας επηρεάζει την υγεία των εργαζομένων. Αναφέρετε τρία (3) παραδείγματα. (Μονάδες 10)

2.1 Φυσικοί παράγοντες, χημικοί παράγοντες, μικροβιακοί παράγοντες.

2.2 Μπορεί να επηρεάζει τόσο τη σωματική όσο και την ψυχική υγεία των εργαζομένων, όπως: ο ακατάλληλος φωτισμός, η ατμοσφαιρική ρύπανση, η ακτινοβολία.

32776-Θέμα 2ο

2.1 Από ποια νοσήματα που οφείλονται σε μικροβιακούς παράγοντες κινδυνεύουν οι εργαζόμενοι στα νοσοκομεία; (Μονάδες 15)

2.2 Ποιοι είναι αρμόδιοι για την πρόληψη των επαγγελματικών νοσημάτων και ατυχημάτων στις ιδιωτικές και δημόσιες επιχειρήσεις; (Μονάδες 10)

2.1 Από: Ηπατίτιδα Β, C, φυματίωση, AIDS.

2.2 Ο γιατρός εργασίας, η επισκέπτρια-επισκέπτης υγείας, οι νοσηλευτές είναι αρμόδιοι για την πρόληψη των επαγγελματικών νοσημάτων και ατυχημάτων στον εργασιακό χώρο.

32777-Θέμα 2ο

2.1 Ποια είναι τα συχνότερα επαγγελματικά νοσήματα και σε τι διακρίνονται; (Μονάδες 10)

2.2 Αναφέρετε τα κυριότερα αίτια που προκαλούν αυτά τα επαγγελματικά νοσήματα. (Μονάδες 15)

2.1 Οι Επαγγελματικές Δερματοπάθειες. Οι οποίες διακρίνονται:

- i. Σε δερματοπάθειες οφειλόμενες σε ερεθισμό.
- ii. Σε αλλεργικές δερματίτιδες.

2.2 Κυριότερα αίτια:

- i. Δερματίτιδας από ερεθισμό, είναι συνήθως τα απορρυπαντικά και οι διαλύτες.
- ii. Αλλεργικής δερματίτιδας, είναι κυρίως η επαφή με τα φυτά και παράγωγα ξύλου.

32778-Θέμα 2ο

2.1 Τι ορίζεται ως εργατικό ατύχημα; (Μονάδες 10)

2.2 Ποιες οι επιπτώσεις του εργατικού ατυχήματος και ποιοι επηρεάζονται από αυτές; (Μονάδες 15)

2.1 Εργατικό ατύχημα είναι το ατύχημα που συμβαίνει στον τόπο της εργασίας.

2.2 Μπορεί να προκαλέσει προσωρινή ή μόνιμη βλάβη ή ακόμα και το θάνατο του εργαζομένου. Έχει οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις τόσο στον ίδιο όσο και στην οικογένειά του και στο κοινωνικό σύνολο.

32779-Θέμα 2ο

2.1 Ποιους χημικούς παράγοντες γνωρίζετε ότι έχουν βλαπτική επίδραση στην υγεία των εργαζομένων; (Μονάδες 15)

2.2 Σε ποιες κατηγορίες μικροοργανισμών ανήκουν οι μικροβιακοί παράγοντες που απειλούν την υγεία των εργαζομένων; (Μονάδες 10)

2.1 Τα μέταλλα (μόλυβδος, σίδηρος, κάδμιο), ορυκτά, σκόνη (ξύλου, βαμβακιού), πετρελαιοειδή, καπνοί στις βιομηχανικές περιοχές, αέρια (μονοξείδιο του άνθρακα, υδρόθειο) κ.λπ.

2.2 Διάφορα μικρόβια, ιοί, μύκητες, παράσιτα που μπορούν να μεταδοθούν στους εργαζομένους.

32780-Θέμα 4ο

Σε ιδιωτική επιχείρηση, με αριθμό εργαζομένων άνω των εκατό (100), ο γιατρός εργασίας είχε ενημερωτική συνάντηση με τους εργαζομένους με θέμα: «τις επαγγελματικές δηλητηριάσεις». Στην ενημέρωση αυτή ο γιατρός εργασίας αναφέρθηκε:

α) Στις περιοδικές εξετάσεις των εργαζομένων, όταν έρχονται σε επαφή με ουσίες υπεύθυνες για τις δηλητηριάσεις στον εργασιακό τους περιβάλλον. Ποιες είναι αυτές οι εξετάσεις; (Μονάδες 10)

β) Στους τρόπους εισαγωγής των ουσιών στον οργανισμό που προκαλούν επαγγελματικές δηλητηριάσεις. Ποιοι είναι αυτοί οι τρόποι; (Μονάδες 10)

γ) Στις επιπτώσεις των επαγγελματικών δηλητηριάσεων στον ανθρώπινο οργανισμό. Ποιες είναι αυτές οι επιπτώσεις; (Μονάδες 5)

α) Στις περιοδικές εξετάσεις του αίματος των εργαζομένων, καθώς και του νευρικού και ουροποιητικού τους συστήματος.

β) Εισέρχονται στον οργανισμό με την αναπνοή, τις τροφές, με το νερό ή μέσω των βλεννογόνων και του δέρματος.

γ) Υπάρχει περίπτωση να έχουμε ακαριαίο θάνατο ή βαρύτατες διαταραχές με την πάροδο του χρόνου (π.χ. παραλύσεις).

32781-Θέμα 4ο

Σε μια νεοσύστατη επιχείρηση έγινε σήμερα ενημέρωση, από τον γιατρό εργασίας καθώς και από τον προϊστάμενο της επιχείρησης, σχετικά με τους παράγοντες που προκαλούν τα εργατικά ατυχήματα, καθώς και με τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται εντός του εργασιακού χώρου, ώστε να αποφεύγονται τα εργατικά ατυχήματα. Σύμφωνα με τα ανωτέρω απαντήστε στις εξής ερωτήσεις:

α) Πόσο προσωπικό πρέπει να διαθέτει μια επιχείρηση δημόσια ή ιδιωτική, ώστε να υποχρεούται να έχει γιατρό εργασίας ; (Μονάδες 5)

β) Σε ποιους παράγοντες οφείλονται τα εργατικά ατυχήματα; (Μονάδες 10)

γ) Ποια τα μέτρα πρόληψης των εργατικών ατυχημάτων; (Μονάδες 10)

α) Εκατό (100) άτομα προσωπικό πρέπει να διαθέτει η επιχείρηση.

- β)
- i. Σε παράγοντες, που σχετίζονται με την κακή λειτουργία των μηχανημάτων.
 - ii. Σε παράγοντες που σχετίζονται με το περιβάλλον εργασίας: έντονος θόρυβος, έντονος ή κακός φωτισμός, υψηλή θερμοκρασία και υγρασία.
 - iii. Σε παράγοντες που σχετίζονται με τον εργαζόμενο: ηλικία, φύλο, έλλειψη εκπαίδευσης και πείρας, σωματική και ψυχική κούραση, άγχος κτλ.

- γ)
- i. Τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας,
 - ii. Τη συνεχή εκπαίδευση των εργαζομένων για τους εργασιακούς κινδύνους που διατρέχουν και τα μέτρα προστασίας.
 - iii. Την καλή συντήρηση των μηχανημάτων και τη σηματοδότηση των χώρων εργασίας.
 - iv. Την ύπαρξη μέσων πυρόσβεσης.
 - v. Τη χρησιμοποίηση ακίνδυνων υλικών.
 - vi. Την εκτίμηση της ικανότητας του εργαζομένου στη συγκεκριμένη θέση εργασίας.

32782-Θέμα 4ο

4.1 Οι έρευνες των τελευταίων χρόνων για τους επαγγελματικούς καρκίνους παρουσιάζουν αυξημένο ενδιαφέρον, ενώ έχει διαπιστωθεί ότι υπάρχουν συγκεκριμένα όργανα που προσβάλλονται από τους επαγγελματικούς καρκίνους. Σύμφωνα με τα ανωτέρω :

α) Για ποιο λόγο οι επαγγελματικοί καρκίνοι τα τελευταία χρόνια εμφανίζουν αυξημένο ενδιαφέρον ; (Μονάδες 5)

β) Ποια όργανα του σώματος προσβάλλονται συχνότερα από επαγγελματικούς καρκίνους; (Μονάδες 10)

4.2 Αναφέρετε τα μέτρα πρόληψης για τους επαγγελματικούς καρκίνους. (Μονάδες 10)

4.1

- α)
- i. Πρόκειται για θανατηφόρο νόσο.
 - ii. Έχει διαπιστωθεί ότι οι επαγγελματικοί καρκίνοι μπορούν να προληφθούν .

β) Οι πνεύμονες, τα οστά , το δέρμα .

4.2

- i. Χρησιμοποίηση προστατευτικών μέτρων όπως εξαερισμοί, προσωπίδες, στολές.
- ii. Αποφυγή έκθεσης στην καρκινογόνο ουσία που πρέπει να βρίσκεται στις χαμηλότερες συγκεντρώσεις στο χώρο εργασίας.
- iii. Περιοδικές εξετάσεις στους εργαζομένους.

32783-Θέμα 4ο

4.1 Ο εικοσιπεντάχρονος (25) Γιώργος, νεοδιόριστος υπάλληλος σε ιδιωτική επιχείρηση, χρειάστηκε να ανέβει σε κλίμακα (σκάλα) για εκτέλεση εργασίας. Δεν υπήρχε επαρκής φωτισμός στον εργασιακό χώρο και ο θόρυβος από τις μηχανές ήταν δυνατός. Ο εργαζόμενος καθώς βιαζόταν να τελειώσει μια ώρα αρχύτερα την εργασία του παρέλειψε σημαντικά μέτρα προστασίας. Επίσης υπήρχαν και μη λειτουργικά εργαλεία στην εργαλειοθήκη του. Σύμφωνα με τα παραπάνω ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες που μπορεί να συμβάλλουν σε εργατικό ατύχημα; (Μονάδες 15)

4.2 Οι επαγγελματικές δερματοπάθειες, αποτέλεσμα ερεθιστικών ουσιών που χρησιμοποιούνται στον εργασιακό χώρο, απαιτούν μέτρα πρόληψης. Αναφέρετε αυτά τα μέτρα. (Μονάδες 10)

4.1

- i. Σε παράγοντες, που σχετίζονται με την κακή λειτουργία των μηχανημάτων.
- ii. Σε παράγοντες που σχετίζονται με το περιβάλλον εργασίας: έντονος θόρυβος, έντονος ή κακός φωτισμός, υψηλή θερμοκρασία και υγρασία.
- iii. Σε παράγοντες που σχετίζονται με τον εργαζόμενο: ηλικία, φύλο, έλλειψη εκπαίδευσης και πείρας, σωματική και ψυχική κόπωση, άγχος κτλ.

4.2

- i. Μέτρα ατομικής υγιεινής (πχ. λουτήρες με ζεστό και κρύο νερό για να κάνουν μπάνιο οι εργαζόμενοι, καθημερινή αλλαγή της στολής-φόρμας κλπ.), όταν χρησιμοποιούνται ερεθιστικές ουσίες στο χώρο εργασίας.
- ii. Προστατευτική ενδυμασία (ολόσωμες φόρμες, μπότες, γάντια)

32784-Θέμα 4ο

Σε μια νεοσύστατη επιχείρηση έγινε σήμερα ενημέρωση, από τον γιατρό εργασίας, σχετικά με τις κυριότερες επαγγελματικές πνευμονοπάθειες. Στην ενημέρωση αυτή ο γιατρός εργασίας αναφέρθηκε:

α) Στις κυριότερες επαγγελματικές πνευμονοπάθειες. Ποιες είναι αυτές; (Μονάδες 5)

β) Στις κυριότερες σκόνης που δημιουργούν πνευμονοκονιάσεις. Κάνετε αναφορά σε αυτές. (Μονάδες 10)

γ) Στα μέτρα προφύλαξης από τις επαγγελματικές πνευμονοπάθειες. Ποια είναι αυτά; (Μονάδες 10)

- α)
 - i. Πνευμονοκονιάσεις.
 - ii. Επαγγελματικό άσθμα.
 - iii. Αντιδράσεις από υπερευαισθησία.
- β)
 - i. Πυρίτιο-πυριτίωση.
 - ii. Άνθρακας- ανθράκωση.
 - iii. Αμίαντος – αμιάντωση
- γ)
 - i. Συστήματα εξαερισμού που έχουν σκοπό να περιορίσουν τη βλαπτική σκόνη.
 - ii. Η χρήση ατομικής μάσκας προστασίας.
 - iii. Απομάκρυνση των αρρώστων από βεβαρυμένους χώρους εργασίας.
 - iv. Περιοδικές εξετάσεις στους εργαζόμενους.

32950-Θέμα 4ο

4.1 Στο Μιχάλη αρέσουν πολύ οι καταδύσεις στην θάλασσα. Πρόσφατα του έκαναν δώρο μια κάμερα και δε βλέπει την ώρα για λήψεις στο θαλάσσιο υπέροχο κόσμο. Μαζί με τον υπόλοιπο εξοπλισμό θαλάσσης προμηθεύτηκε και ωτασπίδες.

- α)** Σε ποιες δραστηριότητες απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή στα αυτιά; (Μονάδες 5)
 - β)** Ποια είναι η πιο συχνή πάθηση του αφτιού από τη θάλασσα; (Μονάδες 5)
 - γ)** Ποιες ενέργειες βοηθούν στην καλύτερη υγιεινή του δέρματος του αυτιού; (Μονάδες 5)
- 4.2** Σήμερα στο μάθημα της Αγωγής Υγείας έγινε εκτενής αναφορά στα νοσήματα του περιοδοντίου και στους παράγοντες που δημιουργούν αυτά τα νοσήματα.
- α)** Ποια είναι τα νοσήματα του περιοδοντίου (ονομαστικά); (Μονάδες 5)
 - β)** Τι γνωρίζεται για τον παράγοντα Οδοντική Μικροβιακή Πλάκα που συμβάλλει στη δημιουργία των νοσημάτων του περιοδοντίου; (Μονάδες 5)

4.1

- α)** Ιδιαίτερη προσοχή χρειάζεται με τα θαλασσινά μπάνια ή σπορ.
- β)** Η εξωτερική ωτίτιδα.
- γ)** Το καλό στέγνωμα του αφτιού ή η επάλειψη με καθαρό οινόπνευμα.

4.2

- α)** Τα νοσήματα του περιοδοντίου είναι: η ουλίτιδα στα παιδιά και η περιοδοντίτιδα στους ενήλικες.
- β)**
 - i. Η Οδοντική Μικροβιακή Πλάκα βρίσκεται κολλημένη στα δόντια και στα ούλα, περιέχει μικρόβια, τα οποία παράγουν τοξίνες που προκαλούν τη φλεγμονή στα ούλα.
 - ii. Παράγοντες που ευνοούν τη συγκέντρωση της Οδοντικής Μικροβιακής Πλάκας (πχ. συνωστισμός δοντιών, ανωμαλίες σύγκλεισης των δοντιών, ύπαρξη ορθοδοντικών μηχανημάτων στο στόμα).

32951-Θέμα 4ο

4.1 Ο Δημοσθένης και η Ελπίδα είναι μαθητές του Λυκείου και περνούν πολλές ώρες της ημέρας διαβάζοντας. Ποιες συμβουλές θα δίνετε στον Δημοσθένη και την Ελπίδα, προκειμένου να προστατεύσουν τα μάτια τους, κατά τη διάρκεια της μελέτης τους; **Μονάδες 10**

4.2 Στην εφημερίδα του σχολείου μας στο τεύχος του Οκτωβρίου 2022, στη στήλη της υγείας με θέμα «τη φροντίδα του δέρματος», είχε γίνει εκτενής αναφορά στη φροντίδα των κάτω άκρων.

- α)** Γιατί τα πόδια πρέπει να πλένονται συχνά; (Μονάδες 5)
- β)** Πως πρέπει να κόβουμε τα νύχια των ποδιών και πότε; (Μονάδες 10)

4.1

- i. Ο φωτισμός να είναι επαρκής την ώρα του διαβάσματος και η πρόπτωση του φωτός να είναι από τα αριστερά.
- ii. Να εξετάζουν τα μάτια τους μια φορά το χρόνο, ελέγχοντας την ικανότητα της όραση τους, στον οφθαλμίατρο.

4.2

- α)** Τα πόδια πρέπει να πλένονται συχνά και ιδιαίτερα τα πόδια των ανθρώπων που ιδρώνουν πολύ, όπως τα πόδια των αθλητών, διότι υπάρχει κίνδυνος μόλυνσης και εξέλκωσης.
- β)** Κόβονται σε ευθεία γραμμή μετά το μπάνιο, όταν είναι μαλακά. Τα νύχια, που κόβονται βαθιά, συχνά μεγαλώνουν μέσα στο δέρμα και χρειάζονται ειδική θεραπεία.

32952-Θέμα 4ο

Σήμερα, η σχολική νοσηλεύτρια του σχολείου μας, μάς μίλησε για τα σημαντικότερα νοσήματα της σπονδυλικής στήλης κατά την ανάπτυξη: τη σκολίωση και την κύφωση, καθώς και για τα προληπτικά μέτρα προς αποφυγή τους.

α) Πώς γίνεται ο προληπτικός έλεγχος για τη σκολίωση και την κύφωση; (Μονάδες 5)

β) Η σωστή φροντίδα του μυοσκελετικού συστήματος ποια προληπτικά μέτρα περιλαμβάνει; (Μονάδες 10)

γ) Η σωστή στάση του σώματος σε όλες τις συνήθειες ασχολίες τι αποτελεί; (Μονάδες 5)

δ) Ποια είναι η πιο συνηθισμένη μορφή παραμόρφωσης; (Μονάδες 5)

α) Γίνεται από εξειδικευμένο προσωπικό κατά τη σχολική περίοδο και συμβάλλει στη μείωση εμφάνισης της νόσου. Η εξέταση γίνεται με απλή επισκόπηση σε όρθια στάση και επίκυψη.

β) Τη σωματική άσκηση και την υψηλή πρόσληψη ασβεστίου από τις τροφές (γαλακτοκομικά προϊόντα) κυρίως κατά την παιδική και νεανική ηλικία. Τα ανωτέρω συμβάλλουν στην αύξηση της οστικής πυκνότητας και έτσι προλαμβάνεται η οστεοπόρωση.

γ) Βασική αρχή πρόληψης παθήσεων της σπονδυλικής στήλης.

δ) Η κυφωτική στάση.

32953-Θέμα 4ο

Σήμερα η σχολική νοσηλεύτρια του σχολείου μας, μάς μίλησε για την προσφορά της καθαριότητας του σώματος, που γίνεται με μπάνιο ή ντους, στον οργανισμό του ανθρώπου.

α) Ποια η προσφορά της καθαριότητας του σώματος; (Μονάδες 10)

β) Κατά τη διάρκεια του μπάνιου πόση πρέπει να είναι η θερμοκρασία του νερού; (Μονάδες 5)

γ) Τι προκαλούν τα θερμά μπάνια στον οργανισμό και τι τα ψυχρά μπάνια; (Μονάδες 5)

δ) Ποια μέρη του ανθρώπινου σώματος πρέπει να πλένονται πιο συχνά και τότε απαιτείται ιδιαίτερη μέριμνα στην καθαριότητα του δέρματος; (Μονάδες 5)

α)

-Προστασία της υγείας με την καλή λειτουργία του δέρματος και την προφύλαξη από δερματικές μολύνσεις

-Τόνωση του οργανισμού.

-Καλαισθητική εμφάνιση του ανθρώπινου σώματος, η οποία αποτελεί παράγοντα εκτίμησης του ανθρώπου και επιτυχίας του στην κοινωνική ζωή.

β) 35ο- 37οC.

γ) Τα θερμά μπάνια προκαλούν χαλάρωση, ενώ τα ψυχρά μπάνια αυξάνουν την ενεργητικότητα.

δ) Τα μέρη του σώματος, που είναι ακάλυπτα (πρόσωπο, λαιμός, χέρια) και τα μέρη, που ιδρώνουν (πόδια, γεννητικά όργανα) πρέπει να πλένονται τουλάχιστον μια φορά την ημέρα, το καλύτερο 2 φορές την ημέρα. Ιδιαίτερη μέριμνα χρειάζεται, όταν υπάρχει αυξημένη παραγωγή ιδρώτα (υπεριδρωσία).

32954-Θέμα 4ο

4.1 Στο χρονικό διάστημα παραμονής μου στο σαλόνι του οδοντιατρείου για την καθιερωμένη ετήσια επίσκεψη, παρατήρησα ότι πολλά ενημερωτικά έντυπα αναφέρονταν στη σπουδαιότητα της στοματικής υγείας για την υγεία του ανθρώπινου σώματος.

α) Ποια είναι τα κύρια νοσήματα που προσβάλλουν το στόμα; (Μονάδες 5)

β) Τι είναι η οδοντική τερηδόνα; (Μονάδες 5)

γ) Αναφέρετε τους παράγοντες από τους οποίους εξαρτάται η τερηδόνα; (Μονάδες 10)

4.2 Οι επιπτώσεις των τερηδονισμένων δοντιών στα μικρά παιδιά επηρεάζουν τη γενική υγεία (σωματική, ψυχική) και τη σωστή διατροφή των παιδιών. Τι γνωρίζετε για το «σύνδρομο της φιάλης του γάλακτος»; (Μονάδες 5)

4.1

α) Η οδοντική τερηδόνα, και τα νοσήματα του περιοδοντίου: ουλίτιδα, περιοδοντίτιδα.

β) Η τερηδόνα είναι νόσος που καταστρέφει τους σκληρούς ιστούς του δοντιού. Προσβάλλει την αδαμαντίνη και επεκτείνεται στην οδοντίνη, καθώς και την οστεΐνη.

γ)

i. Από τα μικρόβια που υπάρχουν μέσα στη στοματική κοιλότητα. Είναι μέρος της φυσιολογικής χλωρίδας και προσκολλώνται στα δόντια και στην οδοντική πλάκα.

ii. Η συχνή κατανάλωση ζαχαρούχων τροφών.

iii. Η ανθεκτικότητα του δοντιού και ο παράγοντας χρόνος.

4.2 Πολλοί γονείς έχουν την τάση να βάζουν πολλή ζάχαρη στο γάλα, ιδιαίτερα στα βρέφη και στα παιδιά της προσχολικής ηλικίας, να αφήνουν το μπιμπερό όλη τη νύχτα στο στόμα του παιδιού, ή να βάζουν στην πιπίλα ζάχαρη ή μέλι. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να παράγεται συνέχεια οξύ και να δημιουργείται τερηδόνα σε όλα σχεδόν τα δόντια. Αυτό είναι γνωστό σαν «σύνδρομο της φιάλης του γάλακτος».

33157-Θέμα 2ο

Ο πρωταρχικός σκοπός της δημιουργίας κατοικίας από τον άνθρωπο ήταν η προστασία του.

α) Από την εμφάνιση του ανθρώπου στη γη μέχρι σήμερα από τι προστατεύει η κατοικία τον άνθρωπο; (Μονάδες 10)

β) Πώς συμβάλλει στην ανάπτυξη του ανθρώπου η κατοικία και ποια αισθήματα του δημιουργεί; (Μονάδες 15)

α) Η κατοικία προστατεύει τον άνθρωπο από τις καιρικές συνθήκες.

β)

i. Συμβάλλει στη διαμόρφωση της προσωπικότητας, της ψυχοσύνθεσης αλλά και στην ανάπτυξη των σωματικών και ψυχικών ικανοτήτων του ανθρώπου.

ii. Συμβάλλει, ειδικότερα, μαζί με την οικογένεια στην αγωγή υγείας και δημιουργεί αίσθημα ασφάλειας, ανάπαυσης και ψυχικής ηρεμίας.

33158-Θέμα 2ο

Η συλλογή και η αποκομιδή των οικιακών απορριμμάτων κρίνεται αναγκαία.

α) Γιατί τα εκτεθειμένα απορρίμματα αποτελούν κίνδυνο για την υγεία του ανθρώπου; (Μονάδες 10)

β) Η συλλογή και αποκομιδή των οικιακών νοσημάτων πρέπει να γίνεται με κάποια σειρά. Ποια είναι αυτή; (Μονάδες 15)

α) Γιατί αποτελούν κίνδυνο λοιμωδών και παρασιτικών νοσημάτων.

β) Τα απορρίμματα πρέπει να συλλέγονται σε πλαστικές σακούλες μέσα στο σπίτι και να τοποθετούνται σε ειδικούς στεγανούς κάδους, που βρίσκονται έξω από κάθε κατοικία. Από

εκεί να τα παίρνουν τα απορριμματοφόρα οχήματα και να τα οδηγούνται στους χώρους ταφής.

33159- Θέμα 2ο

Ο θόρυβος στο σπίτι, προέρχεται από εξωτερικές πηγές, όπως οδική κυκλοφορία, οικοδομές κ.λπ. Δημιουργείται όμως και μέσα στο σπίτι εξ αιτίας των ηλεκτρικών συσκευών, τηλεόραση, ραδιόφωνο, κλιματιστικό επηρεάζοντας τον ανθρώπινο οργανισμό προκαλώντας δυσάρεστες συνέπειες.

α) Πως ο θόρυβος επηρεάζει τον άνθρωπο, τι προκαλεί σε αυτόν; (Μονάδες 10)

β) Πώς μπορεί να περιοριστεί ο θόρυβος; (Μονάδες 15)

α) Ο θόρυβος επηρεάζει την ακοή και την ψυχική κατάσταση του ατόμου, ενώ του προκαλεί εκνευρισμό, πονοκέφαλο και άγχος.

β)

i. Οι κατοικημένες περιοχές πρέπει να κτίζονται μακριά από βιομηχανίες, αεροδρόμια κ.ά.

ii. Οι τοίχοι, τα δάπεδα, η οροφή να έχουν μονωτικά υλικά και τα παράθυρα να έχουν διπλά τζάμια.

iii. Με τη δημιουργία κήπου στις μονοκατοικίες και ανάμεσα σε πολυκατοικίες.

33160-Θέμα 2ο

Η κατοικία για να ικανοποιεί την προαγωγή της σωματικής και ψυχικής υγείας, ποιους όρους πρέπει να εκπληρώνει σχετικά :

α) Με τον προσανατολισμό; (Μονάδες 15)

β) Με την καταλληλότητα των οικοδομικών υλικών; (Μονάδες 10)

α) Να έχει καλό προσανατολισμό, ιδιαίτερα τα υπνοδωμάτια να βρίσκονται ανατολικά ή νοτιοανατολικά.

β) Η κατασκευή να γίνεται με τα κατάλληλα οικοδομικά υλικά, ώστε να αντέχει σε όλες τις καιρικές συνθήκες και τους σεισμούς. Να βρίσκεται μακριά από εργοστάσια, υπόγεια νερά κτλ.

33162-Θέμα 4ο

Ετοιμάζετε για διακοπές στο χωριό με τον παππού και τη γιαγιά. Οι γονείς μιλούν για τις αλλαγές που θα κάνουν στο σπίτι στο χωριό, προκειμένου να παρέχει μεγαλύτερη ασφάλεια στα μικρότερα μέλη της οικογένειας, προλαβαίνοντας οικιακά ατυχήματα.

α) Πολλά ατυχήματα στην παιδική ηλικία που οφείλονται και πως αντιμετωπίζονται; (Μονάδες 5)

β) Στην υγιεινή της αγροτικής κατοικίας που πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή για την υγεία του ανθρώπου και την ασφάλεια των παιδιών; (Μονάδες 10)

γ) Η αγροτική κατοικία των παππούδων είναι σύγχρονη και διαφέρει από την αγροτική κατοικία του παρελθόντος. Αναφέρετε αυτές τις διαφορές; (Μονάδες 10)

α) Οφείλονται στις ηλεκτρικές πρίζες. Η καλή λειτουργία και συντήρηση όλων των ηλεκτρικών συσκευών όπως ψυγείο, κουζίνα, ηλεκτρικό σίδερο κτλ. και η κάλυψη των πριζών συμβάλλουν στην προστασία από ατυχήματα (ηλεκτροπληξία).

β) Ιδιαίτερη προσοχή χρειάζεται στα κατοικίδια ζώα, γιατί σπάνια εμβολιάζονται, στα γεωργικά μηχανήματα, γεωργικά φάρμακα και εντομοκτόνα. Πρέπει να είναι σε ασφαλές

μέρος μακριά από τα παιδιά. Επίσης χρειάζεται μεγάλη προσοχή κατά τη χρήση τους, γιατί πολλά από αυτά είναι επικίνδυνα για την υγεία του ανθρώπου.

γ) Στην ύδρευση η οποία γίνεται από κεντρικό υδραγωγείο και στην αποχέτευση που γίνεται σε στεγανούς βόθρους. Επίσης τα απορρίμματα συλλέγονται και μεταφέρονται στους χώρους ταφής (χωματερές), με ειδικά αυτοκίνητα.

33163-Θέμα 4ο

4.1 Η αγαπημένη μου ξαδέλφη θα αποκτήσει σύντομα παιδί. Αυτή και ο σύζυγος της αναρωτιούνται αν είναι καλύτερα να μεγαλώσουν το παιδί τους στο χωριό του άνδρα της, στο πατρικό του, σε μια ωραιότατη μονοκατοικία πρόσφατα ανακαινισμένη ή να προτιμήσουν το διαμέρισμα στην πόλη που διαμένουν μέχρι σήμερα ως ζευγάρι. Να αναφέρετε που πλεονεκτεί η αγροτική κατοικία σε σχέση με την αστική κατοικία. (Μονάδες 10)

4.2 Η κατοικία για να ικανοποιεί την προαγωγή της σωματικής και ψυχικής υγείας ποιους όρους πρέπει να εκπληρώνει σχετικά με τη θερμοκρασία; (Μονάδες 15)

4.1

i. Το οικόπεδο είναι μεγάλο, οικονομικό και μπορεί εκεί να κατασκευαστεί η κατοικία με άνετους χώρους και κατάλληλο προσανατολισμό.

ii. Η ατμόσφαιρα είναι καθαρή.

iii. Υπάρχει άφθονος φυσικός φωτισμός και ήλιος.

iv. Έχει λιγότερους θορύβους.

4.2 Η κατάλληλη θερμοκρασία να είναι μεταξύ 18^ο – 20^ο C , ενώ η σχετική υγρασία πρέπει να είναι μεταξύ 30-60%. Μπορεί να επιτευχθεί με τοπικοί θέρμανση (θερμάστρα) ή με κεντρική (καλοριφέρ). Η κεντρική θέρμανση είναι υγιεινότερη διότι:

i. Δεν αλλοιώνει τον ατμοσφαιρικό αέρα.

ii. Δεν παράγει προϊόντα ατελούς καύσης.

iii. Δεν αποτελεί αιτία πυρκαγιάς και δηλητηριάσεων.

iv. Δημιουργεί σταθερή και ομοιόμορφη θέρμανση σε όλους τους χώρους

v. Είναι οικονομική και προσιτή σε όλους.

33164-Θέμα 4ο

Οι γονείς μου καθώς πλησιάζει το καλοκαίρι μιλούν για τις αλλαγές που επιβάλλεται να κάνουν στο σπίτι στο χωριό, προκειμένου να πετύχουν επάρκεια στον αερισμό της κατοικίας. Επίσης αναφέρθηκαν και στη σπουδαιότητα της λήψης μέτρων, που θα κάνουν την διαμονή μας στην αγροτική κατοικία ασφαλή.

α) Τι γνωρίζετε για τον επαρκή αερισμό κατοικίας που προάγει τη σωματική και ψυχική υγεία; (Μονάδες 10)

β) Όταν λέμε ότι η κατοικία πρέπει να παρέχει ασφάλεια τι εννοούμε; (Μονάδες 15)

α) Ο αερισμός της κατοικίας διακρίνεται σε φυσικό και τεχνητό. Ο φυσικός αερισμός επιτυγχάνεται με τα παράθυρα και τις πόρτες. Το τακτικό άνοιγμα των παραθύρων είναι ο καλύτερος τρόπος αερισμού. Ο τεχνητός αερισμός επιτυγχάνεται με:

i. Τους ανεμιστήρες.

ii. Με ειδικές κλιματιστικές συσκευές (air condition).

β)

i. Η διάταξη των επίπλων να είναι τέτοια, ώστε να εξασφαλίζεται για όλα τα μέλη της οικογένειας ευχάριστη και άνετη διαμονή και να αποφεύγονται τα ατυχήματα.

- ii. Η προστασία από τους σεισμούς να γίνεται με την κατασκευή αντισεισμικών κατοικιών.
- iii. Η προστασία από τους κεραυνούς να γίνεται με την τοποθέτηση αλεξικέραυνου, ιδιαίτερα σε περιοχές, όπου πέφτουν συχνά κεραυνοί

33671-Θέμα 4ο

Μια ομάδα περιβαντολλόγων ερευνούν την εκατοστιαία σύσταση του ατμοσφαιρικού αέρα σε δύο διαφορετικές πόλεις την Πόλη Ο και την Πόλη Ω, προκειμένου να απονεύμουν το βραβείο της «Καθαρότερης Πόλης», με την λιγότερη ατμοσφαιρική ρύπανση. Συγκεκριμένα βρέθηκε: Σύσταση ατμοσφαιρικού αέρα Πόλη Ο: οξυγόνο 20,9%, διοξείδιο το άνθρακα 0,03%, αργό 0,94%, διοξείδιο του θείου 0%. Σύσταση ατμοσφαιρικού αέρα Πόλη Ω: οξυγόνο 20,9%, διοξείδιο το άνθρακα 0,08%, αργό 0,94%, διοξείδιο του θείου 2%.

- α) Σε ποια πόλη από τις δύο ο ατμοσφαιρικός αέρας παρουσιάζει ρύπανση; (Μονάδες 5)
- β) Σε ποια αέρια οφείλεται η ατμοσφαιρική ρύπανση της πόλης; (Μονάδες 10)
- γ) Σε ποια από τις δύο πόλεις οι κάτοικοι κινδυνεύουν από τη ρύπανση που ονομάζεται καπνομίχλη «Τύπου Λονδίνου»; Τι γνωρίζετε γι' αυτήν; (Μονάδες 10)

α) Στην πόλη Ω

β) Η ατμοσφαιρική ρύπανση στην πόλη Ω οφείλεται:

i. Στο διοξείδιο του θείου (SO₂) 2%, που φυσιολογικά δεν ανήκει στη χημική σύσταση του ατμοσφαιρικού αέρα.

ii. Στην αυξημένη συγκέντρωση του διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) 0,08%. Ενώ φυσιολογικά σε μια περιοχή χωρίς ρύπανση η συγκέντρωση του CO₂ είναι 0,03% .

γ) Οι κάτοικοι της πόλης Ω. Γιατί σύμφωνα με τη ρύπανση που ονομάζεται καπνομίχλη «Τύπου Λονδίνου», έχουμε υψηλές συγκεντρώσεις του θείου (SO₂) στον ατμοσφαιρικό αέρα. Στο Λονδίνο τον Δεκέμβριο 1952, εξαιτίας ενός σοβαρού επεισοδίου καπνομίχλης, στο διάστημα μιας εβδομάδας, που διήρκεσε το επεισόδιο, πέθαναν περίπου 4.000 άτομα. Οι θάνατοι οφείλονταν σε παθήσεις του αναπνευστικού συστήματος. Τότε το είδος της ρύπανσης χαρακτηρίστηκε από υψηλές συγκεντρώσεις του διοξειδίου του θείου (SO₂) και καπνού. Εξαιτίας της σοβαρότητάς της καθιερώθηκε το όνομα της και ονομάστηκε καπνομίχλη «Τύπου Λονδίνου».

33672-Θέμα 4ο

Σε δυο χώρες Γ και Δ η σύσταση του ατμοσφαιρικού αέρα σε κανονικές συνθήκες θερμοκρασίας και πίεσης είναι η εξής: Σύσταση του Ατμοσφαιρικού Αέρα :

Για τη χώρα Γ: Αργό 0,94, Διοξείδιο του άνθρακα 1,5, Οξυγόνο 20,5.

Για τη χώρα Δ: Αργό 0,94 Διοξείδιο του άνθρακα 0,03, Οξυγόνο 20,9.

α) Σε ποια από τις δύο χώρες Γ ή Δ ο ατμοσφαιρικός αέρας παρουσιάζει ρύπανση; (Μονάδες 5)

β) Ποιος ρυπαντής είναι υπεύθυνος στη συγκεκριμένη χώρα για τη ρύπανση του ατμοσφαιρικού αέρα; (Μονάδες 10)

γ) Ποιο επιπλέον χημικό στοιχείο υπάρχει φυσιολογικά στη σύσταση του αέρα και σε ποια εκατοστιαία αναλογία; (Μονάδες 5)

δ) Ποια πρέπει να είναι σε κανονικές συνθήκες στην ατμόσφαιρα, η τιμή της ατμοσφαιρικής πίεσης; (Μονάδες 5)

α) Στη χώρα Γ ο ατμοσφαιρικός αέρας παρουσιάζει ρύπανση.

β) Το διοξείδιο του άνθρακα (CO₂), το οποίο υπάρχει στη φυσιολογική σύσταση του ατμοσφαιρικού αέρα, σε ποσοστό 0,03%. Όμως στη χώρα Γ βρίσκεται σε αυξημένη συγκέντρωση 1,5%.

γ) Το άζωτο (N₂) το οποίο υπάρχει στη φυσιολογική σύσταση του ατμοσφαιρικού αέρα σε ποσοστό 78%.

δ) 760 mmHg στην επιφάνεια της θάλασσας και μειώνεται όσο ανεβαίνουμε

33673-Θέμα 4ο

Είναι επιστημονικά αποδεδειγμένο ότι το φάσμα της ηλιακής ακτινοβολίας αποτελείται από ακτινοβολίες που μπορεί να έχουν άλλοτε θετική και άλλοτε αρνητική επίδραση στον ανθρώπινο οργανισμό σε συνάρτηση πάντα με το χρονικό διάστημα έκθεσης μας στον ήλιο χωρίς προστασία.

α) Αναφέρετε τρεις (3) θετικές επιδράσεις της υπεριώδους ακτινοβολίας στον ανθρώπινο οργανισμό;(Μονάδες 15)

β) Πότε η υπεριώδης ακτινοβολία έχει βλαπτικές επιδράσεις στον άνθρωπο; Ποιες είναι αυτές οι βλαπτικές επιδράσεις και που λαμβάνουν χώρα στον ανθρώπινο οργανισμό; (Μονάδες 10)

α)

i. Μετατρέπει την προβιταμίνη D, που υπάρχει στις τροφές, σε βιταμίνη D.

ii. Βοηθά την ανάπτυξη κατά την παιδική ηλικία και την αποφυγή εμφάνισης ραχίτιδας.

iii. Έχει καταστροφική δράση στους ιούς και στα βακτήρια και γι' αυτό χρησιμοποιείται για την αποστείρωση χώρων.

iv. Βοηθά στην παραγωγή μελανίνης, η οποία δρα προστατευτικά στο δέρμα από τους κινδύνους που δημιουργεί η υπεριώδης και η υπέρυθη ακτινοβολία.

β) Όταν η έκθεση στην υπεριώδη ακτινοβολία συμβαίνει για μεγάλο χρονικό διάστημα, τότε έχει βλαπτική επίδραση στο δέρμα. Δημιουργεί:

i. Εγκαύματα.

ii. Ερεθισμό στα μάτια.

iii. Σε πολύ μεγάλη έκθεση μπορεί να προκληθεί καρκίνος.

33674-Θέμα 4ο

Ορειβατικός όμιλος διοργανώνει ανάβαση σε βουνό με υψόμετρο πάνω από 3.000 μέτρα.

α) Ποια νόσο κινδυνεύουν να εμφανίσουν οι ορειβάτες και που οφείλεται; (Μονάδες 10)

β) Ποιες ορειβατικές συμβουλές θα δοθούν στους ορειβάτες που θα συμμετέχουν στην αποστολή; (Μονάδες 10)

γ) Ποιοι δεν παρουσιάζουν διαταραχές της νόσου που εμφανίζεται λόγω υψόμετρου και για ποιο λόγο; (Μονάδες 5)

α) Κινδυνεύουν να εμφανίσουν τη νόσο των αεροπόρων, λόγω απότομης μείωσης της ατμοσφαιρικής πίεσης που εμφανίζεται στους ορειβάτες σε ύψος πάνω από 3.000 μέτρα. Όμως δεν είναι έντονες επειδή η άνοδος δεν είναι απότομη.

β) Οι συμβουλές που θα δοθούν είναι οι εξής:

i. Η ορειβασία να γίνεται σταδιακά και με διακοπές, δηλαδή η άνοδος να μην είναι απότομη.

ii. Λίγες αποσκευές. Ελαφρά ενδύματα.

iii. Ελαφριά και θρεπτική τροφή.

γ) Οι ορεσίβιοι δεν παρουσιάζουν διαταραχές, γιατί οι λειτουργίες του οργανισμού τους έχουν προσαρμοστεί στη χαμηλή ατμοσφαιρική πίεση.

33675-Θέμα 4ο

4.1 Ο εκπαιδευτής καταδύσεων μας μίλησε για την τεχνική της κατάδυσης και την τεχνική της επαναφοράς του δύτη. Τόνισε το πόσο σημαντική είναι η σταδιακή επάνοδος η οποία πρέπει να γίνεται με ταχύτητα 4 μέτρων το λεπτό και να διακόπτεται κάθε 2 μέτρα για ένα λεπτό.

α) Όταν η επαναφορά του δύτη γίνεται απότομα τι συμβαίνει με το άζωτο; (Μονάδες 7)

β) Ποιο είναι το αρνητικό αποτέλεσμα επιφέρει στον οργανισμό του δύτη; (Μονάδες 8)

4.2 Η νόσος των δυτών και η νόσος των αεροπόρων βρίσκονται σε συνάρτηση με τις διακυμάνσεις της ατμοσφαιρικής πίεσης. Εξηγείστε την ανωτέρω πρόταση. Μονάδες 10

4.1

α) Όταν γίνεται κατάδυση, η ατμοσφαιρική πίεση είναι αυξημένη, με αποτέλεσμα το άζωτο να διαλύεται στο πλάσμα. Όταν η επαναφορά γίνεται απότομα, δεν προλαβαίνει το άζωτο να αποβληθεί και παραμένει ελεύθερο στην κυκλοφορία του αίματος με τη μορφή αερίου (φυσαλίδες).

β) Προκαλούνται εμβολές, που μπορεί να επιφέρουν ακόμα και το θάνατο.

4.2 Η νόσος των δυτών παρουσιάζεται κατά την απότομη επάνοδο στην κανονική πίεση από περιβάλλον αυξημένης πίεσης. Ενώ στη νόσο των αεροπόρων παρουσιάζεται κατά την απότομη μείωση της ατμοσφαιρικής πίεσης.

33676-Θέμα 4ο

Ο Λάμπρος έχοντας ξεκινήσει νωρίς τα καλοκαιρινά του μπάνια δίνει συμβουλές ηλιοθεραπείας στη φίλη του Ελεονόρα που μόλις ξεκίνησε τα δικά της, καθώς αυτή βιάζεται να αποκτήσει μαύρισμα τροπικό.

α) Ποιες είναι οι καταλληλότερες ώρες ηλιοθεραπείας; (Μονάδες 5)

β) Ποιο το επιτρεπτό χρονικό διάστημα έκθεσης στον ήλιο; (Μονάδες 5)

γ) Γιατί κάνουμε ηλιοθεραπεία και τότε αυτή πρέπει να διακόπτεται; (Μονάδες 15)

α) Οι κατάλληλες ώρες ηλιοθεραπείας είναι 8-12 π.μ. και 4-7 μ.μ. για το καλοκαίρι.

β) Ο χρόνος έκθεσης στον ήλιο αυξάνεται σταδιακά αρχίζοντας από δέκα (10') λεπτά και προσθέτουμε πέντε (5') λεπτά κάθε μέρα. Δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 30'-60' την κάθε φορά.

γ) Ηλιοθεραπεία κάνουμε για να εκμεταλλευτούμε την ηλιακή ακτινοβολία για θεραπευτικούς σκοπούς και για την τόνωση της υγείας. Ενώ η ηλιοθεραπεία θα πρέπει να διακόπτεται όταν υπάρχει ταχυσφυγμία, ερυθρότητα δέρματος και υπερθερμία.

33677-Θέμα 4ο

Σε περιβαλλοντικό πρόγραμμα του σχολείου αναφερθήκαμε στις φυσικές πηγές, αλλά και στις ανθρώπινες δραστηριότητες που στοχεύοντας στην οικονομική ανάπτυξη δημιουργούν προβλήματα στο περιβάλλον διαταράσσοντας την ισορροπία του οικοσυστήματος.

α) Τι γνωρίζεται για τις φυσικές πηγές ρύπανσης της ατμόσφαιρας; (Μονάδες 7)

β) Σχετικά με τις ανθρωπογενείς πηγές το μεγαλύτερο μέρος της ρύπανσης από που προέρχεται; (Μονάδες 8)

γ) Το πρόβλημα ρύπανσης από τις ανθρωπογενείς πηγές σε ποιες περιοχές εμφανίζεται εντονότερο; Αιτιολογείστε την απάντηση. (Μονάδες 10)

α) Σ' αυτές ανήκουν οι ηφαιστειακές εκρήξεις, οι πυρκαγιές των δασών η κοσμική ακτινοβολία, η αποσύνθεση της οργανικής ύλης, η αποσάθρωση του εδάφους.

β) Από το διοξείδιο του θείου, τους υδρατμούς, το μονοξείδιο του άνθρακα από την ατελή καύση, από τους υδρογονάνθρακες και από την αιθάλη.

γ) Το πρόβλημα της ρύπανσης είναι μεγάλο στις αστικοβιομηχανικές περιοχές, όπου συνυπάρχουν οι κύριες πηγές ρύπανσης, όπως:

i. Βιομηχανία.

ii. Συγκοινωνία.

iii. Οικιακή θέρμανση.

Ενώ σχετίζονται με τις καιρικές συνθήκες, την τοπογραφική θέση των πόλεων και την πολεοδομία.

33678-Θέμα 4ο

Κατά τη διάρκεια πυρηνικών δοκιμών σημειώθηκε πυρηνικό ατύχημα. Πρόκειται για ένα πολύ δυσάρεστο γεγονός, επειδή τα ραδιοϊσότοπα Στρόντιο-90 και Κάσιο-137 που ελευθερώθηκαν, παρασυρόμενα από τον αέρα θα μολύνουν την ατμόσφαιρα μακριά από το σημείο του ατυχήματος και θα διατηρήσουν τις καταστροφικές τους ιδιότητες για πολλά χρόνια μετά το ατύχημα.

α) Τα ραδιοϊσότοπα Στρόντιο-90, Κάσιο-137 και Ιώδιο-131 γιατί παρουσιάζουν ενδιαφέρον; (Μονάδες 7)

β) Σε περιοχές όπου ζουν οι Εσκιμώοι, αναφέρετε τη διατροφική αλυσίδα που επηρεάζεται λόγω των πυρηνικών δοκιμών, καθώς και το αποτέλεσμα αυτού του επηρεασμού. (Μονάδες 8)

γ) Αναφέρετε μέτρα προφύλαξης από τη χρήση ραδιοϊσοτόπων. (Μονάδες 10)

α) Τα ραδιοϊσότοπα αυτά παρουσιάζουν ενδιαφέρον γιατί, όταν πέσουν στο έδαφος με τη βροχή, προσλαμβάνονται από τα φυτά (το Στρόντιο αντί για Ασβέστιο και το Καίσιο αντί για Κάλιο). Τα ραδιοϊσότοπα περνούν στο κρέας ή στο γάλα των ζώων κι από εκεί στον άνθρωπο.

β) Η διατροφική αλυσίδα είναι (ραδιοϊσότοπα, λειχήνες, τάρανδοι), με αποτέλεσμα να συγκεντρώνεται μεγάλη ποσότητα ραδιοϊσοτόπων στους Εσκιμώους.

γ) Η προστασία από τις φυσικές πηγές δεν είναι εύκολη. Τα τελευταία χρόνια γίνεται προσπάθεια γι' αυτό και ιδιαίτερα για την προστασία από το Ραδόνιο. Η προστασία από ορισμένες τεχνητές πηγές είναι ευκολότερη. Μπορούμε να σταματήσουμε ορισμένα είδη ακτινοβολίας με ένα στρώμα μετάλλου (μόλυβδος). Πρέπει να επιβληθεί περιορισμός στη χρήση ραδιοϊσοτόπων και απαγόρευση των πυρηνικών δοκιμών.

33679-Θέμα 2ο

Η ρύπανση από ακτινοβολία ενδιαφέρει όλους τους ανθρώπους, αλλά περισσότερο τους εργαζόμενους στον τομέα υγείας. Αναφέρετε τα βιολογικά αποτελέσματα από την ακτινοβολία.

Μονάδες 25

i. Ακαριαίος θάνατος ή θάνατος μέσα σε λίγες μέρες ή εβδομάδες. Αυτό εξαρτάται από τη δόση της ακτινοβολίας.

ii. Λευχαιμία.

iii. Καρκινογένεση.

iv. Γενετικές μεταλλάξεις που εμφανίζονται στις επόμενες γενιές.

v. Συγγενείς ανωμαλίες στη διάπλαση του εμβρύου.

vi. Στείρωση.

33680-Θέμα 2ο

2.1 Ποιες είναι οι τεχνητές πηγές ρύπανσης από ακτινοβολία; Μονάδες 15

2.2 Αναφέρετε τα μέτρα προφύλαξης από τη ρύπανση που οφείλεται στην ακτινοβολία και αφορά ορισμένες τεχνητές πηγές ακτινοβολίας. Μονάδες 10

2.1

i. Η ιατρική εφαρμογή των ακτίνων X και ραδιοϊσοτόπων στην ακτινοδιαγνωστική και ακτινοθεραπεία.

ii. Βιομηχανίες παραγωγής και χρησιμοποίησης για ειρηνικούς σκοπούς των ακτίνων X και των ραδιοϊσοτόπων.

iii. Πυρηνικές εκρήξεις.

2.2 Η προστασία από ορισμένες τεχνητές πηγές ρύπανσης από ακτινοβολία είναι ευκολότερη σε σχέση με την προστασία από τις φυσικές πηγές ιδιαίτερα αυτή που προέρχεται από Ραδόνιο. Μπορούμε να σταματήσουμε ορισμένα είδη ακτινοβολίας με ένα στρώμα μετάλλου (μόλυβδος). Πρέπει να επιβληθεί περιορισμός στη χρήση ραδιοϊσοτόπων και απαγόρευση των πυρηνικών δοκιμών.

33681-Θέμα 2ο

2.1 Που οφείλεται η νόσος των αεροπόρων; Μονάδες 10

2.2 Σήμερα το πρόβλημα της νόσου των αεροπόρων έχει λυθεί; Μονάδες 15

2.1 Στην απότομη πτώση της ατμοσφαιρικής πίεσης.

2.2 Έχει λυθεί, γιατί τα σύγχρονα αεροπλάνα έχουν θάλαμο σταθερής ατμοσφαιρικής πίεσης ανεξάρτητα από το ύψος που βρίσκεται το αεροπλάνο ή το διαστημόπλοιο

33682-Θέμα 2ο

Ποια είναι η σύσταση του ατμοσφαιρικού αέρα σε κανονικές συνθήκες θερμοκρασίας και πίεσης (P=760 mmHg); Μονάδες 25

Σε κανονικές συνθήκες θερμοκρασίας και πίεσης P=760 mmHg η χημική σύσταση του ατμοσφαιρικού αέρα είναι: Οξυγόνο (O₂): 20,9%, Διοξείδιο του Άνθρακα (CO₂): 0,03%, Αργό: 0,94%, Άζωτο(N₂): 78% στον εισπνεόμενο αέρα.

33683-Θέμα 2ο

α) Τι ονομάζεται ατμοσφαιρική ρύπανση; (Μονάδες 10)

β) Η ατμοσφαιρική ρύπανση που επιδρά αρνητικά; (Μονάδες 10)

γ) Τι ονομάζεται ρυπαντής; (Μονάδες 5)

α) Ατμοσφαιρική ρύπανση είναι η αλλοίωση της σύστασης του αέρα από την παρουσία ουσιών (στερεών, υγρών, αερίων), οι οποίες μπορεί να είναι μεγάλες συγκεντρώσεις των ίδιων των συστατικών του ατμοσφαιρικού αέρα (CO₂) ή ουσιών ξένων προς αυτόν.

β) Έχει βιολογική επίδραση στην υγεία του ανθρώπου, στα ζώα, στα φυτά, στην οικονομία, στα αρχαία μνημεία και γενικά διαταράσσει την οικολογική ισορροπία.

γ) Ρυπαντές ή ρύποι είναι οι ουσίες που προκαλούν ατμοσφαιρική ρύπανση.

33684-Θέμα 2ο

2.1 Το φάσμα της ηλιακής ακτινοβολίας από ποιες ακτινοβολίες αποτελείται; Μονάδες 10

2.2 Αναφέρετε τους λόγους για τους οποίους είναι απαραίτητη η ορατή ακτινοβολία. Μονάδες 15

2.1 Το φάσμα της ηλιακής ακτινοβολίας αποτελείται από: ιονίζουσα, υπεριώδη, ορατή και υπέρυθη ακτινοβολία.

2.2 Είναι απαραίτητη:

α. Για τη λειτουργία της φωτοσύνθεσης (χλωροφύλλη).

β. Για την καλή λειτουργία της όρασης, καθώς και την πνευματική και ψυχική ευεξία του ανθρώπου.

33685-Θέμα 2ο

Η Υπέρυθη Ακτινοβολία ανήκει στο φάσμα της ηλιακής ακτινοβολίας.

α) Ποια η επίδραση της υπέρυθρης ακτινοβολίας πάνω στη Γη; (Μονάδες 10)

β) Ποιες οι επιπτώσεις της υπέρυθρης ακτινοβολίας στην υγεία του ανθρώπου; (Μονάδες 15)

α) Η υπέρυθη ακτινοβολία είναι η κύρια πηγή θερμότητας πάνω στη Γη.

β) Οι επιπτώσεις της στην υγεία του ανθρώπου είναι συνάρτηση του χρονικού διαστήματος της έκθεσης στον ήλιο χωρίς προστασία (π.χ. ερεθισμός του δέρματος, έγκαυμα κ.λπ.).

33975-Θέμα 2ο

Ο ανθρώπινος οργανισμός διατηρεί τη θερμοκρασία του σταθερή ανεξάρτητα από τη θερμοκρασία του περιβάλλοντος;

α) Που βρίσκεται το κέντρο που ρυθμίζει τη θερμοκρασία του σώματος; (Μονάδες 10)

β) Με ποιους μηχανισμούς επιτυγχάνεται η διατήρηση σταθερής της θερμοκρασίας του σώματος; (Μονάδες 15)

α) Το θερμορρυθμιστικό κέντρο βρίσκεται στον υποθάλαμο του εγκεφάλου.

β) Οι μηχανισμοί είναι:

i. Η αγγειοδιαστολή (διεύρυνση των τριχοειδών του δέρματος).

ii. Η αύξηση της εφίδρωσης, όταν υπάρχουν στην ατμόσφαιρα υψηλές θερμοκρασίες.

iii. Η αγγειοσυστολή και η αύξηση των καύσεων, όταν έχουμε χαμηλές θερμοκρασίες.

33975-Θέμα 4

Η Ευγενία μαζί με τη φίλη της αποφάσισαν να γευματίσουν στην ακροθαλασσιά μετά το θαλασσινό τους μπάνιο. Η ώρα είναι 12:30 μμ. και στην ατμόσφαιρα υπάρχει έντονη άπνοια, ενώ η θερμοκρασία του αέρα φτάνει τους 38°C με αρκετή υγρασία. Σε μαγαζάκι της παραλιακής παράγγειλαν τηγανιτές πατάτες, λουκάνικα, βουτυρωμένες πίτες και παγωμένη μπύρα.

α) Κατά τη γνώμη σας γιατί υπάρχει το ενδεχόμενο να εμφανίσουν θερμοπληξία; (Μονάδες 10)

β) Ποια προληπτικά μέτρα θα τους προτείνατε που σχετίζονται με τη διατροφή και την ενδυμασία τους ώστε να μην πάθουν θερμοπληξία; (Μονάδες 15)

α) Υπάρχει το ενδεχόμενο θερμοπληξίας, γιατί ο οργανισμός αδυνατεί να αποβάλλει τη θερμότητα λόγω:

- υψηλής θερμοκρασίας του αέρα (380 C),
- υψηλής σχετικής υγρασίας και
- ακινησίας του αέρα.

β) Τα προληπτικά μέτρα που θα τους συστήναμε:

- i. Να αποφεύγεται το βάδισμα στον ήλιο.
- ii. Το γεύμα τους να είναι ελαφρύ και μικρό. Να αποφύγουν τις τηγανιτές πατάτες με τα λουκάνικα και τις βουτυρωμένες πίτες (γεύμα πλούσιο σε λιπαρά), άρα ακατάλληλο.
- iii. Να προτιμήσουν φρούτα και λαχανικά, πίνοντας άφθονο νερό και χυμούς φρούτων.
- iv. Να αποφύγουν την κατανάλωση οιοπνευματωδών ποτών (όχι, κρύα μπύρα).
- v. Αν η εφίδρωση είναι μεγάλη να προσθέσουν στο φαγητό τους αλάτι.
- vi. Τα ενδύματά τους να είναι βαμβακερά, ανοιχτού χρώματος, άνετα και ελαφριά.
- vii. Να χρησιμοποιούν γυαλιά ηλίου και καπέλο.